

แผนยุทธศาสตร์

เตรียมความพร้อม ป้องกัน

และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

พ.ศ. 2560 - 2564

แผนยุทธศาสตร์

เตรียมความพร้อม ป้องกัน

และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

พ.ศ. 2560 - 2564

ชื่อหนังสือ แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ
(พ.ศ. 2560 - 2564)

จัดทำโดย สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โทร. 0 2590 3246 Website: <http://beid.ddc.moph.go.th>

พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2559

จำนวนพิมพ์ 3,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

คำนำ

เพื่อรับมือกับสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ โดย กระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติเพื่อรองรับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สืบเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก และแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ (พ.ศ. 2548 - 2550) แผนยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก และเตรียมพร้อมรับมือปัญหาการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2553) จนถึง แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559)

แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมติคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบการจัดทำแผนปฏิบัติงาน และประสานความร่วมมือดำเนินงาน ต่อเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ฉบับเดิมซึ่งจะสิ้นสุดในปี 2559 โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรและภาคีในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน และภาคประชาสังคมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยพิจารณาสถานการณ์ และการประเมินความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงผลการประเมินการดำเนินงาน ระยะครึ่งแผนของแผนยุทธศาสตร์ฯ (พ.ศ. 2556 - 2559) รวมทั้งได้บูรณาการแนวคิดและทิศทางให้สอดคล้องกับแผน กฎหมาย ยุทธศาสตร์ กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559

แผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้กำหนดกรอบและแนวทางอย่างกว้าง และมีความยืดหยุ่น เพื่อให้หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ สามารถจัดทำแผนปฏิบัติงานรองรับ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และ บั้จจัยความเสี่ยงต่อโรคติดต่ออุบัติใหม่ กับภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งบริบทของการทำงานในพื้นที่ เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ คือ ศักยภาพและความพร้อมของประเทศ ที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหา โรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

**คณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)
ธันวาคม 2559**

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ก

สารบัญ

ข

กิตติกรรมประกาศ

จ

บทสรุปผู้บริหาร

ฉ

1 บทนำ

1

- 1.1 สถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่สำคัญในประเทศไทยและต่างประเทศ 1
- 1.2 สรุปผลการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559) 4
- 1.3 กรอบแนวคิดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) 7
- 1.4 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการแม่บท 11
- 1.5 ผังกำกับแผนปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) 16
- 1.6 สรุปสาระสำคัญแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) 18

2 แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) 21

- 2.1 วิสัยทัศน์ 21
- 2.2 พันธกิจ 21
- 2.3 เป้าประสงค์หลัก 21
- 2.4 ตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ 21
- 2.5 ยุทธศาสตร์ 22
- 2.6 ผลผลิต 22

3 ยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) 27

- 3.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข 27
- 3.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว 32
- 3.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ 43
- 3.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ 49
- 3.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ 52
- 3.6 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนา 55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 บทบาทหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน	59
5 กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	68
ภาคผนวก	75
● ภาคผนวก ก การพัฒนาศักยภาพและเป้าหมายเชิงปฏิบัติการของทุกภาคส่วนตามแผนยุทธศาสตร์ เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)	76
● ภาคผนวก ข ตารางความเชื่อมโยงระหว่าง แผนยุทธศาสตร์อื่นๆ กับแผนยุทธศาสตร์ เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)	87
● ภาคผนวก ค คำอธิบายศัพท์	97
● ภาคผนวก ง คำย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	103
● ภาคผนวก จ เอกสารอ้างอิงที่สำคัญ	104
● ภาคผนวก ฉ คำสั่งคณะกรรมการ/คณะทำงาน	106
☞ คณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ	107
☞ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่	110
☞ คณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)	113
☞ คณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) เพิ่มเติม	116
● ภาคผนวก ช มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	117
● ภาคผนวก ซ รายงานผู้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)	119
● ภาคผนวก ฌ ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)	135

สารบัญภาพ

ภาพที่	ชื่อภาพ	หน้า
1	กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการแม่บท	11
2	ขั้นตอนกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564	17
3	แสดงความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์	20
4	แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564	24
5	ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 ระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และผลผลิต	25
6	กรอบแนวคิดในการเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข	31
7	กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	73
8	ผังแสดงการประสานงาน และระดับบัญชาการเหตุการณ์	74

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจาก ดร.ณัฐวัฒน์ นิปการ ผู้อำนวยการสถาบันฝึกอบรม Excellence Training Institution (ETI) ที่ได้มาเป็นวิทยากรผู้ให้ความรู้ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณคณะที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้สละเวลาในการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ ให้มีความ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สุดท้ายขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารกรมควบคุมโรคที่สนับสนุนการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์ บุคลากรจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมปศุสัตว์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมประชาสัมพันธ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้ง กรุงเทพมหานคร ที่สละเวลาร่วมดำเนินการตามกระบวนการ ขั้นตอน ที่ได้วางไว้ รวมทั้งให้ข้อมูล รวบรวมข้อมูล ให้ข้อเสนอแนะ และแนวคิดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

**คณะผู้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน
และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (2560 - 2564)**

ธันวาคม 2559

บทสรุปผู้บริหาร

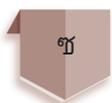
ประเทศไทยให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยมีการใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นกรอบประสานความร่วมมือในการดำเนินงาน ในระยะที่ผ่านมา มีแผนยุทธศาสตร์ที่ใช้ต่อเนื่องกันมา 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แผนยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก และแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ (พ.ศ. 2548 - 2550) 2) แผนยุทธศาสตร์ป้องกัน ไข้หวัด และเตรียมพร้อมรับมือปัญหาโรคไข้หวัดนก และการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2553) 3) แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559)

แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นตามมติของคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินงาน ต่อเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ฉบับเดิม โดยจัดทำในกำกับของคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งได้ตั้งคณะทำงานขึ้นดำเนินการ ด้วยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ได้ศึกษาทบทวน นำสาระสำคัญของกฎหมาย แผน และกรอบความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์นี้ด้วย อาทิ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2559 (ฉบับ ร่างประชามติ 7 สิงหาคม 2559) ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) (สรุปย่อ) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์โรคติดต่ออุบัติใหม่ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Asia Pacific Strategy for Emerging Diseases) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 - 2593 กฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (International Health Regulations 2005 : IHR 2005) แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) และกรอบความร่วมมืออาเซียน และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN)

ในแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยสามารถป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ทันการณ เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ โดยการบริหารจัดการแบบบูรณาการ การจัดการความรู้ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน” และมีสาระสำคัญประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
  - ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว
  - ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่
  - ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
  - ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัย และพัฒนา
- ยุทธศาสตร์ทั้ง 6 มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และแต่ละยุทธศาสตร์ ได้กำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน

เนื่องจากการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ จะต้องดำเนินการโดยความร่วมมืออย่างกว้างขวางของทุกภาคส่วน จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ไว้ในแผนยุทธศาสตร์นี้ด้วย และได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประสานความร่วมมือและประสานการปฏิบัติ และด้านการติดตามประเมินผล และรายงานผล เป็นที่คาดหวังว่า เมื่อทุกส่วนราชการและหน่วยงานในภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ โดยจัดทำแผนปฏิบัติงาน และดำเนินงานตามแผนในส่วนที่แต่ละฝ่ายมีความรับผิดชอบ อย่างเป็นรูปธรรมเต็มกำลังความสามารถ โดยมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ผสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างศักยภาพเสริมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ย่อมจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของประชาชน ซึ่งเป็นพื้นฐานของความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป

บทนำ

1.1 สถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่สำคัญในประเทศไทย และต่างประเทศ

1.1.1 สถานการณ์โรค และสภาพปัญหา

โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตามนิยามขององค์การอนามัยโลก หมายถึง โรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อใหม่ (New infectious disease) โรคติดต่อที่พบในพื้นที่ใหม่ (New geographical areas) โรคติดต่ออุบัติซ้ำ (Re-emerging infectious disease) เชื้อก่อโรคที่ดื้อต่อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial resistant organism) และเหตุการณ์จู่โจมของมนุษย์ด้วยสารชีววะ

การเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่เป็นผลจากปัจจัยหลายประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร การเปลี่ยนแปลงของเชื้อโรค การใช้ยาที่ไม่ถูกต้องทำให้เกิดการดื้อต่อยาปฏิชีวนะ การเปลี่ยนแปลงด้านวิถีชีวิตและพฤติกรรมของมนุษย์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การรบกวนธรรมชาติและระบบนิเวศวิทยา การเดินทางที่สะดวกทำให้โรคแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีส่วนทำให้เกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ขึ้นมาอย่างมากมาย

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาได้เกิดการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ขึ้นทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง ทั้งโรคติดต่อชนิดใหม่ที่เพิ่งเคยค้นพบการระบาดในคน หรือโรคติดต่อที่พบในพื้นที่ใหม่ รวมทั้งโรคที่เพิ่งเคยค้นพบ การติดเชื้อในสัตว์แล้วมีแนวโน้มที่ติดต่อมายังคน เช่น พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงหรือโรคซาร์ส ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกในหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งมีการค้นพบเชื้อสายพันธุ์ใหม่ๆ ที่มีโอกาสติดต่อมาถึงมนุษย์ได้ ระหว่างปี พ.ศ. 2547 - 2558 การระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ (H1N1) 2009 หรือ ไข้หวัดใหญ่ 2009 ในปี พ.ศ. 2552 ทำให้มีผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก พบการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ที่เกิดจากเชื้อที่มีความรุนแรงก็พบบ่อยขึ้น และมีการแพร่ระบาดในปี 2555 การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบลาในภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก ในปี 2559 ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2558 ได้พบการระบาดของโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส ในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมถึงมีผู้ป่วยเดินทางเข้ามาในประเทศไทย และล่าสุดในปี 2558 พบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในทวีปอเมริกา และประเทศในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกา และแคริบเบียน โดยองค์การอนามัยโลกได้รายงานข้อมูลล่าสุด ณ เดือนมิถุนายน 2559 ว่ามีประเทศที่พบผู้ติดเชื้อทั่วโลกจำนวน 72 ประเทศ ซึ่งสาเหตุหลักของการติดเชื้อเกิดจากการถูกยุงลายที่มีเชื้อไวรัสซิกากัด และช่องทางอื่นๆ ที่เป็นไปได้ เช่น การแพร่ผ่านทางเลือด แพร่จากมารดาที่ป่วยสู่ทารกในครรภ์ ซึ่งปัจจุบันมีข้อมูลสนับสนุนทางวิชาการเพิ่มมากขึ้นและยืนยันได้ว่าการเกิดภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด และผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางระบบประสาทมีความสัมพันธ์กับการป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกา โดยในประเทศไทยก็มีรายงานการพบผู้ติดเชื้อไวรัสซิกาด้วย

สำหรับในประเทศไทย มีการรายงานพบการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่เป็นระยะ ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่ทั้งพบการติดเชื้อภายในประเทศเอง และเป็นผู้ป่วยที่เดินทางมาจากประเทศหรือภูมิภาคที่มีการระบาดของโรค เช่น พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกในประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2547 - 2551 ซึ่งมีรายงานพบการติดเชื้อมาสู่คน

โดยพบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตในช่วงปี พ.ศ. 2547 - 2549 และในปัจจุบันยังคงมีความเสี่ยงที่จะพบการติดเชื้อในประเทศซ้ำอีก เนื่องจากยังพบรายงานการติดเชื้อในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีรายงานในประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทย จึงมีความเสี่ยงที่จะเกิดการแพร่เชื้อจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่ประเทศไทยได้ พบผู้ติดเชื้อโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ในปี 2558 - 2559 ซึ่งเป็นผู้ที่เดินทางมาจากประเทศในภูมิภาคที่มีการระบาดของโรค และล่าสุดประเทศไทยได้มีรายงานการพบผู้ติดเชื้อไวรัสซิกา โดยในปี 2559 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน พบผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสซิกาสะสมจำนวน 97 ราย ใน 10 จังหวัด

1.1.2 แนวโน้มความเสี่ยงสำหรับประเทศไทย

ปัจจุบันภัยโรคติดต่ออุบัติใหม่จัดเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่คุกคามต่อสุขภาพของคน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเมือง และทำให้เกิดความโกลาหลของประชาชนในประเทศหรือในบริเวณที่มีการพบผู้ติดเชื้อ หรือมีการแพร่ระบาดของโรคได้เป็นอย่างมาก โรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นแล้วแต่มีความซับซ้อน ส่วนใหญ่เป็นโรคที่เกิดจากสัตว์ และมีการติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน โดยมีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค ได้แก่ ความชุกชุมของสัตว์พาหะนำโรค เช่น ยุง ความสะอาดในการคมนาคมขนส่ง การขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตนเอง และการควบคุมโรคของประชาชน รวมถึงปัจจัยจากสภาวะร่างกายของคน เช่น ประชากรกลุ่มเสี่ยงที่มีความต้านทานต่อการติดโรคต่ำ ประชากรกลุ่มที่มีโอกาสสัมผัสกับโรคมามาก เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับโรคติดต่ออุบัติใหม่โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานหลายภาคส่วน ตั้งแต่ระดับส่วนภูมิภาคตลอดจนระดับประเทศ การประเมินความเสี่ยงและแนวโน้มของการเกิดโรค เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการป้องกัน และควบคุมโรค โดยจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน และการกำหนดทิศทาง แนวทางการป้องกันควบคุมโรค ได้อย่างถูกต้อง และเฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยจากสถิติการเกิดโรคที่ผ่านมาระบาดติดต่ออุบัติใหม่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทย สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. **โรคติดต่ออุบัติใหม่ หรืออุบัติซ้ำที่เกิดขึ้นแล้วในประเทศไทย** เช่น โรคไข้หวัดนก โรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ H1N1 (2009) โรคมือ เท้า ปาก โรคลีเจียนเนร์ โรคไข้ปวดข้อยุงลาย โรคฉี่หนู โรคบรูเซลโลสิส โรคริ้นเดอร์เพล โรคไข้กาฬหลังแอ่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือโรคเมอร์ส และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา เป็นต้น

2. **โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่อาจแพร่มาจากต่างประเทศ** เช่น โรคไข้เหลือง โรคลิซมาเนีย โรคติดเชื้อไวรัสชิคาโก โรคไข้เวสต์ไนล์ โรคติดเชื้อไวรัสอีโบลา โรคติดเชื้อไวรัสซาร์บวร์ก โรคสมองฝ่อ (variant Creutzfeldt-Jakob disease; vCJD) ที่เกิดจากโรคสมองฝ่อในวัว หรือ โรควัวบ้า (Bovine Spongiform Encephalopathy : BSE or Mad cow disease) โรคพืดาร์ (Peste des petits ruminants) โรคที่อาจติดมากับสัตว์ เช่น โรคฝีดาษลิง และโรคที่ใช้เป็นอาวุธชีวภาพ เช่น โรคแอนแทรกซ์ โรคไข้ทรพิษ และโรคกาฬโรค เป็นต้น

3. **โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต** เช่น โรคที่เกิดจากการกลายพันธุ์ของเชื้อไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ โรคที่เกิดจากการกลายพันธุ์ของเชื้อไข้หวัดนก และโรคที่เกิดจากเชื้อดื้อยาชนิดใหม่ เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงของการเกิดโรคอุบัติใหม่ในประเทศไทย จากสถิติการเกิดโรคที่ผ่านมาระบาด และแนวโน้มของการระบาดของโรคที่เกิดขึ้น รวมถึงข้อมูลด้านระบาดวิทยา ด้านชุมชน ด้านสภาพแวดล้อม ประเทศไทย ยังคงมีความเสี่ยงที่จะพบโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่าง เช่น การเดินทางติดต่อสื่อสาร การเดินทางเพื่อการค้าขาย การขนส่งสินค้า การเดินทางเพื่อการแสวงบุญ หรือปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม มีภูมิประเทศที่เป็นเขตร้อนชื้น ซึ่งเหมาะสมต่อการแพร่กระจายและการเจริญเติบโตของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

จึงมีโอกาสที่อาจทำให้พบโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ โดยอาจพบโรคที่เกิดขึ้นในประเทศเอง เช่น โรคติดเชื้อไวรัสซิกา โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ โรคไข้หวัดนก โรคมือเท้าปาก โรคไข้ปวดข้อยุ่งลาย โรคไข้กาฬหลังแอ่น เป็นต้น หรือมีโอกาสที่จะพบโรคที่แพร่มาจากต่างประเทศ เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือโรคเมอร์ส โรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า โรคติดเชื้อไวรัสนิปปาห์ โรคไข้เวสต์ไนล์ โรคไข้เหลือง หรือโรคอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต

1.1.3 ผลกระทบของโรคและภัยสุขภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

การระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ส่งผลกระทบต่อความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 (H1N1) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกมากกว่า 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยกว่า 28,000 ล้านบาท โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ การระบาดของโรคซาร์ส ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกถึง 5 แสนล้านบาท เกิดการชะงักการค้ำข้ามพรมแดน โรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าในแอฟริกา ตะวันตกสูญเสียเงินไป 2,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตภายในประเทศ ภาคขนส่ง การขาดแคลนแรงงาน เป็นต้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้วิเคราะห์ผลกระทบจากการระบาดของโรคไข้หวัดนกต่อเศรษฐกิจไทย แสดงผลกระทบหลายด้าน ได้แก่ 1) ผลกระทบด้านการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน อันเป็นผลสืบเนื่องจากปริมาณการบริโภคสัตว์ปีกที่ลดลง รายได้ลดลงเพราะการเลิกจ้างงานในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีกและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ผลตอบแทนจากการเลี้ยงสัตว์ปีกลดลง และจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคลดลง 2) ผลกระทบต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์สัตว์ปีก อันสืบเนื่องจากการระบาดของโรคในต่างประเทศ และ 3) ผลกระทบต่อรายได้ของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่มีความกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาด ซึ่งผลกระทบในภาพรวม คือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product; GDP) ลดลง 25,240 ล้านบาท (ร้อยละ 0.39) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยกว่า 123.7 พันล้านบาท และทำให้มีการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อป้องกันและควบคุมโรค มากกว่า 500 ล้านบาท ในขณะที่การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจทั่วโลก จากการเกิดโรคซาร์ส โรคไข้หวัดนก และโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 พบว่าทำให้ GDP ลดลงร้อยละ 0.6, ร้อยละ 0.3 - 0.7 และร้อยละ 2.6 - 4.4 ตามลำดับ (ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกร ธนาคารพัฒนาเอเชีย และธนาคารโลก)

ผลกระทบทางสังคมจากการระบาดของโรคไข้หวัดนก ผู้เลี้ยงสัตว์ที่มีกิจการขนาดกลางและรายย่อยต้องหยุดกิจการไป เนื่องจากสูญเสียสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้จนบางรายต้องเปลี่ยนอาชีพ ประชาชนตื่นตระหนก ความเชื่อมั่นในการบริโภคสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีกภายในประเทศลดลงอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวอีกด้วย สำหรับผลกระทบทางสังคมจากการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ขณะเกิดการระบาดประชาชนเกิดความตื่นกลัวเมื่อมีอาการป่วยคล้ายไข้หวัดก็พากันไปรักษาที่โรงพยาบาลเป็นจำนวนมาก แรงงานมีจำนวนลดลงเนื่องจากการเจ็บป่วย ประชาชนหยุดงานเนื่องจากกลัวติดโรคหรือเพื่อดูแลผู้ป่วย โรงเรียนหลายแห่งประกาศหยุดเรียน ธุรกิจต่างๆ อาจต้องหยุดกิจการชั่วคราว การสาธารณสุขูปโภคและการคมนาคมไม่สะดวกเหมือนในสภาวะปกติ บางแห่งอาจเกิดการขาดแคลนอาหาร เครื่องอุปโภคและบริโภค และเกิดความไม่มั่นใจในการดำเนินงานของรัฐบาล ผู้บริหารประเทศ หรือบุคลากรที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษาพยาบาลและป้องกันควบคุมโรค การบริการสาธารณสุขพื้นฐาน การป้องกันเหตุร้าย และการดูแลทุกข์สุขของประชาชน อาจเกิดการเจ็บป่วยเป็นจำนวนมากและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ ประชาชนเกิดความตื่นตระหนก

ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างศักยภาพ ระบบ และเครื่องมือในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมเพื่อตอบโต้โรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกทางด้านกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ทั้งพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และแผนยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสังคมในกรณีที่เกิดการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

1.2 สรุปผลการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559)

ในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2559 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559) สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยใช้กลไกขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ แต่งตั้งตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 149/2555 และคณะอนุกรรมการ 8 คณะ แต่งตั้งขึ้นตามความจำเป็นของบทบาทภารกิจในการดำเนินงาน โดยผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนที่ผ่านมา ประกอบด้วย กระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ และกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการแม่บทเป็นเครื่องมือการขับเคลื่อนในภาครัฐ โดยการบูรณาการวัตถุประสงค์เป้าหมาย และมาตรการตามแผนยุทธศาสตร์เข้ากับภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานราชการซึ่งทำงานร่วมกับเครือข่ายทุกภาคส่วนที่มีการดำเนินงานอยู่เดิม และใช้ระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ เป็นกลไกกำกับ ติดตาม และประเมินผลการทำงานตามแผนยุทธศาสตร์ในภาครัฐ เพื่อติดตามป้องกันและเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559) ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในเชิงรูปธรรมบางส่วน โดยจำแนกตามยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคภายใต้แนวความคิดสุขภาพหนึ่งเดียว พบว่าหน่วยงานได้ดำเนินการในกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงาน และภารกิจหลักของหน่วยงานตนเองเป็นหลัก และเมื่อศึกษาตามความก้าวหน้าในการดำเนินการรายกิจกรรมพบว่า ส่วนใหญ่หน่วยงานตอบว่าไม่เกี่ยวข้อง แต่กิจกรรมที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการจากทุกภาคส่วนและกำหนดบทบาทหน้าที่เพื่อประเมินความเสี่ยง วิเคราะห์ปัญหาที่สำคัญ การกำหนดโครงสร้างด้านทรัพยากรบุคคล จัดทำข้อกำหนดและแนวทางมาตรฐาน จัดการฝึกซ้อมแผน จัดประชุมเพื่อประเมินระบบซัพพลายการแจ้งข่าวการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และทำคู่มือการแจ้งข่าวให้แต่ละหน่วยงาน มีการพัฒนางานด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ รวมทั้งด้านบริเวณชายแดน ตามมาตรฐานการดำเนินงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (IHR 2005) มีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสุขภาพหนึ่งเดียวและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การป้องกันควบคุมโรคพื้นที่ชายแดน ช่องทางเข้า - ออกระหว่างประเทศ พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายในเรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีแนวโน้มจะเกิดการแพร่ระบาด เช่น อบรมพื้นที่บูรณาการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาศักยภาพควบคุมโรค ประเมินมาตรฐาน SRRT ในอำเภอชายแดน อบรมแกนนำอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อบรมพัฒนาศักยภาพในหน่วยงานในเรื่องระบบการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข (PHEM) และศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข (EOC) ระบบบริหารความต่อเนื่องทางภารกิจ (BCMS) การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเอง (PPE) เป็นต้น มีการเตรียมความพร้อมเฝ้าระวัง สอบสวน และควบคุมโรค จัดทำแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ เตรียมความพร้อมห้องแยกผู้ป่วยความดันลบให้มีประสิทธิภาพใช้งานได้จริง รวมทั้งมีการถอดบทเรียนการดำเนินงานในพื้นที่ชายแดน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการระบบการเลี้ยงและสุขภาพสัตว์ สัตว์ป่า ให้ปลอดภัย พบว่าการดำเนินการในกิจกรรมการจัดระบบป้องกันโรคตามหลักความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ในตลาดนัดค้าสัตว์ สุนัข ไก่ชน สุนัขขี้มูกไก่ ถ่ายทอดเผยแพร่ความรู้ให้กับเกษตรกร ให้แก่ฟาร์มสมาชิก (Control Farm) ธรณรงค์

และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ โดยให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการเลี้ยงสัตว์และโรงฆ่าสัตว์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบจัดการความรู้และส่งเสริมการวิจัยพัฒนา พบว่าส่วนใหญ่มีการดำเนินการในกิจกรรมการจัดฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้บุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์โรคในคน สัตว์ อยู่เสมอ พัฒนากลไกและเทคโนโลยีทางการสื่อสาร และขยายช่องทางทางการสื่อสาร เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้โรคติดต่ออุบัติใหม่ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพแก่บุคลากรและประชาชน เช่น ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ข้อมูลข่าวสารเผยแพร่และรณรงค์ประชาสัมพันธ์สนับสนุนการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ผลิตและเผยแพร่สปอต สารคดี และเพลงรณรงค์ทางสถานีวิทยุ บริหารจัดการระบบสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ โดยใช้ช่องทางเว็บไซต์ สื่อสังคม (Social Media) ข้อความสั้นทางโทรศัพท์มือถือ การประชุมทางไกล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการเชิงบูรณาการและเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน พบว่าส่วนใหญ่กิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน การบูรณาการการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนเผชิญเหตุ การจัดการฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการในพื้นที่เสี่ยงภัยและแผนเผชิญเหตุตามระดับความรุนแรงของภัยภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผู้เดินทางระหว่างประเทศเพื่อป้องกันโรคติดต่อ เสริมสร้างองค์ความรู้ในการจัดทำ BCP แก่เครือข่ายระดับจังหวัดและอำเภอ (โดยเฉพาะโรงพยาบาล) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสุขภาพเรื่องโรคติดต่อและการดูแลสุขภาพในชุมชนของคนในชุมชนตามแนวชายแดน พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งข่าวการเกิดโรคติดต่อแบบออนไลน์ จัดหาและสำรองเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในการป้องกันและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และมีการถอดบทเรียนการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินโรคติดต่ออุบัติใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่ พบว่าส่วนใหญ่กิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ การจัดประชุมสัมมนาเครือข่ายประชาสัมพันธ์ และการจัดทำข้อมูลทำเนียบของเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การเตรียมแหล่งข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ในการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอ มีระบบเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ข่าวใช้ประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์การสื่อสารสาธารณะ กำหนดกลยุทธ์และวิธีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคม (Social Media) แอลงข่าววิทยุ โทรทัศน์ เครือข่ายสื่อมวลชน และการประชาสัมพันธ์เชิงรุก การกระจายข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานหรือกลุ่มเป้าหมายที่รวดเร็วและถูกต้องน่าเชื่อถือ การจัดทำสื่อเผยแพร่ความรู้โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีความถูกต้องและทันเวลาผ่านช่องทางต่างๆ

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพนอกจากการดำเนินงานในเชิงปริมาณของโครงการหรือกิจกรรมที่เลือกดำเนินการแล้วยังมีการนำไปใช้ประโยชน์หรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน สรุปได้ดังนี้

1. หน่วยงานบางหน่วยงานมีการกำหนดทิศทางขององค์กรและกรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานที่ชัดเจน ทำให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กรที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและหน่วยงานต้นสังกัด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ
3. การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ตลอดจนระบบบริหารจัดการโครงการ การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายและสถานการณ์ของช่วงเวลานั้นๆ

4. เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวคิด หรือวิธีการดำเนินการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับนโยบาย ผู้บริหารจัดการโครงการ และผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่บางหน่วยงาน ทำให้สามารถสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องและตรงกันทั้งในระดับหลักการและวิธีการทำงาน ตลอดจนบุคลากรทุกคนมีทิศทางการปฏิบัติงานของตนเองโดยมีเป้าหมายเดียวกัน ทำให้การดำเนินงานมีความรวดเร็วถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

5. เกิดการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกัน การมีส่วนร่วม มีความพร้อมเพรียง และมีการบูรณาการในการพัฒนาองค์กรเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรร่วมกันตลอดจน เกิดความภาคภูมิใจและมีความสุขในผลงานที่เกิดขึ้นร่วมกัน

6. เกิดการประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

7. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานพอสมควร

8. ทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนากระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน ด้านต่างๆ ของหน่วยงาน ตลอดจนสามารถนำผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค จุดแข็ง โอกาส ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ในครั้งต่อไป

9. เกิดการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ และมอบหมายที่ชัดเจน บุคลากรทุกคนยอมรับในกติกาที่กำหนดร่วมกัน ทำให้สามารถติดตามและตรวจสอบ ความก้าวหน้าได้ ส่งผลให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

10. ได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง ตลอดจนมีความพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญในส่วนของงานที่ตนรับผิดชอบ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยสภาพแวดล้อมในปัจจุบันตลอดเวลา ทำให้เกิดการพัฒนากิจการดำเนินงานที่หลากหลายมีประสิทธิภาพ และเห็นผลงานเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน บุคลากรให้ความสำคัญ ในการดำเนินการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ให้ประสบผลสำเร็จ

แต่ทั้งนี้ก็พบปัญหาอุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นปัจจัยขัดขวาง ต่อความสำเร็จตามที่แผนได้กำหนดไว้ สรุปได้ดังนี้

1. ขาดการบริหารจัดการการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559) ที่ถูกต้องและเหมาะสม

2. แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน หรือเน้นมาตรการใดมาตรการหนึ่งที่เห็นว่าสำคัญ และต้องสนับสนุนให้มีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงาน เท่าที่ควร ส่งผลให้การดำเนินงานตามมาตรการไม่ต่อเนื่อง

3. การดำเนินงานในการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่ ไม่ได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดที่เน้นหนักในระดับกระทรวง หรือกรม และในบางพื้นที่ไม่มีสถานการณ์หรือความเสี่ยงน้อยต่อโรคติดต่ออุบัติใหม่

4. บุคลากรสาธารณสุข เครือข่าย และประชาชนในพื้นที่ ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่

5. บุคลากรและงบประมาณยังไม่เพียงพอในการดำเนินงาน มีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงาน ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ทำงานไม่ต่อเนื่อง และแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ยังไม่ชัดเจน

6. การสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง การถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์ ให้แต่ละหน่วยงานในภูมิภาค มีน้อย การประสานงานและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ มีน้อย

7. ขาดการวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ เช่น การจัดตั้ง EOC ระดับหน่วยงานของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคซึ่งเป็นเฉพาะส่วนสาธารณสุขเท่านั้น
8. ขาดการติดตามความก้าวหน้า และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานจากส่วนกลาง
ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน หน่วยงานต่างๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ให้ประสบผลสำเร็จ สรุปได้ดังนี้
  1. ประสานการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ
  2. หน่วยงานในระดับนโยบายควรวิเคราะห์มาตรการที่สำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และควรมีการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาและสนับสนุนในการดำเนินงานร่วมกับพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
  3. ควรบูรณาการวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ เช่น การจัดตั้ง EOC ระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน เพื่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด
  4. กำหนดเป้าหมายและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมของหน่วยงาน
  5. สนับสนุนการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์และขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องทั้งนโยบาย องค์ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น และงบประมาณให้เพียงพอ
  6. กำหนดให้การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์เป็นตัวชี้วัดในการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน
  7. จัดระบบการติดตามและประเมินผล พัฒนาการรายงาน ในช่องทางที่หลากหลาย เช่น รายงานแบบ Online ให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์

1.3 กรอบแนวคิดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)

แนวคิดและหลักการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) พัฒนาขึ้นโดยอ้างอิงและสอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานทั้งในประเทศและนานาชาติ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมในปัจจุบันและความเคลื่อนไหวของประชาคมโลกโดยแบ่งออกได้ ดังนี้

1.3.1 กรอบการดำเนินงาน

1.3.1.1 ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การพัฒนาการบริหารจัดการในระบบสุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างระบบสุขภาพภาครัฐ เน้นการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และพัฒนาระบบป้องกัน ควบคุมโรคในเขตพื้นที่ชายแดน การเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรค โดยมุ่งเน้นการป้องกันและควบคุมปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคม (Social Determinate of Health) การเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

1.3.1.2 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 เป็นแผนหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยของชาติ มีลักษณะเป็นแนวคิดการปฏิบัติ หรือ Concept of Operations หรือ CONOPS ในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยยึดแนวคิดการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) และแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าเดิมและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ภายใต้การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อนำไปสู่การจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับหลักสากล (รู้รับ-ปรับตัว-ฟื้นเร็ว-ตัวอย่างยั่งยืน : Resilience) เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติให้แก่หน่วยงานทุกภาคส่วน

ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศนำไปพิจารณาดำเนินการอย่างบูรณาการ เป็นระบบและสอดคล้องรับกัน (ซึ่งเกิดจากการประมวลทิศทางและแนวทางปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขที่นานาประเทศใช้ ประยุกต์กับบริบทของประเทศไทย) กำหนดแนวทางของการจัดตั้งองค์การปฏิบัติในการจัดการภาวะฉุกเฉิน ตลอดจน การกำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยง จากสาธารณสุข การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และการส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการ เน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

1.3.1.3 กฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (International Health Regulation 2005; IHR 2005)

ให้ความสำคัญต่อการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ รวมทั้งโรคติดต่ออุบัติใหม่ ที่อาจมีผลกระทบต่อการเดินทาง การขนส่ง และการค้าผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ มุ่งเน้นการเฝ้าระวัง และมาตรการควบคุมโรคบริเวณช่องทางเข้า - ออก ระหว่างประเทศ ทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ

1.3.1.4 ยุทธศาสตร์โรคติดต่ออุบัติใหม่ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Asia Pacific Strategy for Emerging Diseases ; APSED III) มุ่งเน้นที่องค์ประกอบหลักสำหรับการเตรียมความพร้อมฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุขและการตอบสนองผ่าน 8 ประเด็น คือ 1) การเตรียมความพร้อมฉุกเฉินด้านสาธารณสุข 2) การเฝ้าระวัง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองต่อภัยพิบัติด้านสาธารณสุข 3) ด้านห้องปฏิบัติการ 4) โรคจากสัตว์สู่คน (zoonoses) 5) การป้องกัน การดูแลสุขภาพ 6) การสื่อสารความเสี่ยง 7) การเตรียมพร้อม การแจ้งเตือน และการตอบสนองในระดับภูมิภาค และ 8) การติดตามและประเมินผล และส่งเสริมการเตรียม ความพร้อมฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและการตอบสนองเป็นหัวใจสำคัญของยุทธศาสตร์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ กับทุกภัยพิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้กับโรคติดต่ออุบัติใหม่

1.3.1.5 กรอบความร่วมมืออาเซียน และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations ; ASEAN) ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ 1) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) ประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน ซึ่งในเสาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ด้านการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ รวมทั้ง โรคติดต่ออุบัติใหม่ นอกจากนี้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต และมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของประชากร ทั้งคนและสัตว์ตลอดจนสินค้าและเทคโนโลยีที่อาจมีผลต่อการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่าง รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทำให้ต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาสุขภาพที่อาจจะตามมา

1.3.1.6 แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เป็นระบบสุขภาพที่บูรณาการ ทั้งสุขภาพคน สุขภาพสัตว์ สุขภาพสัตว์ป่า ภายใต้ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี สนับสนุนโดยองค์การระหว่างประเทศ ประกอบด้วย องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (UN Food and Agriculture Organization) องค์การโรคระบาดสัตว์ ระหว่างประเทศ (World Organization for Animal Health) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization) เป็นแนวความคิดในการทำงานร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งเสริมให้เกิดการทำงานอย่าง เป็นเอกภาพ เพื่อประโยชน์สาธารณะและสุขภาพที่ดีของทุกชีวิต

1.3.1.7 อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity)

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพเป็นความตกลงด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่มีเจตนารมณ์ให้ รัฐบาลทุกประเทศเคร่งครัดต่อการรักษาวินัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึง แม้มีความต้องการอย่างมากที่จะพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศ แต่ก็ต้องไม่ละเลยการอนุรักษ์ธรรมชาติด้วย อนุสัญญาฯ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ (1) เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (2) เพื่อใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (3) เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม

1.3.1.8 แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันที่ทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เช่น วงจรชีวิตของสัตว์พาหะนำโรค ความคงทนและการแพร่กระจายเชื้อโรคเพิ่มมากขึ้น ที่ส่งผลกระทบต่ออาการเกิดโรคใหม่ ๆ หรือการเกิดโรคในพื้นที่ใหม่มากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมรองรับปัญหาสุขภาพที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

1.3.1.9 ข้อกำหนดด้านสุขภาพสัตว์ (OIE International Animal Health Code) ที่กำหนดขึ้นโดยองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยสัตว์และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เพื่อให้ประเทศสมาชิกใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงร่วมกันในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเข้าสู่ประเทศผู้นำเข้านำเข้าสินค้าสัตว์ หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ และเพื่อไม่ให้นำหลักสุขอนามัยมาใช้เพื่อกีดกันทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรม

1.3.1.10 ความมั่นคงด้านสุขภาพของโลก (Global Health Security Agenda; GHSA) กิจกรรมที่ต้องการทักษะเชิงรุกและเชิงรับเพื่อลดความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันทางสาธารณสุขที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยรวมของประชากรที่อาศัยอยู่ทั่วทุกภูมิภาคและเขตแดนระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงจากภัยคุกคาม จากโรคติดต่อ และโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยใช้หลักสามด้าน คือ การป้องกันและลดโอกาสในการระบาด (Prevent) การตรวจจับภัยคุกคามให้ได้รวดเร็ว (Detect) การตอบโต้ภัยคุกคามอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Response) และการสร้างศักยภาพในการดำเนินการตามกฎหมายระหว่างประเทศ (International Health Regulations) อย่างเข้มแข็ง

1.3.1.11 แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพในประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 (Antimicrobial resistance; AMR) ยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial medicines) โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาต้านจุลชีพที่มีฤทธิ์ในการฆ่าเชื้อแบคทีเรียมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแพทย์และการสาธารณสุข เนื่องจากใช้เพื่อป้องกันและรักษาโรคที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย จึงทำให้การเสียชีวิตจากโรคติดเชื้อเหล่านี้ลดลง และมีความสำคัญอย่างมากต่อการแพทย์แผนปัจจุบัน เช่น การผ่าตัดทั่วไป การผ่าตัดเพื่อเปลี่ยนหรือเพื่อปลูกถ่ายอวัยวะ และการรักษาด้วยเคมีบำบัด เนื่องจากการทำหัตถการทางการแพทย์เหล่านี้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อจึงจำเป็นต้องพึ่งพายาต้านจุลชีพที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและรักษาการติดเชื้อที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ยาต้านจุลชีพยังจำเป็นเพื่อใช้ป้องกันและรักษาโรคในทางสัตวแพทย์และการเกษตร เช่น การปศุสัตว์ การประมง และการเพาะปลูก จึงมีความสำคัญต่อสุขภาพสัตว์ พืช ห่วงโซ่การผลิตอาหาร และเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพในประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นยุทธศาสตร์ฉบับแรกของประเทศไทยที่เน้นการแก้ไขปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพเป็นการเฉพาะ โดยมีการวางเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้ และมีกรอบในการจัดการกับปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพอย่างบูรณาการ เป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ปัญหาและนโยบายของประเทศ ในการแก้ปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพของประเทศอย่างเป็นระบบ และเน้นการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด “สุขภาพหนึ่งเดียว” (One Health) อีกทั้งยังเป็นการแสดงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการร่วมแก้ไขปัญหการดื้อยาต้านจุลชีพกับนานาประเทศทั่วโลก

1.3.2 กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.2.1 พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ควบคุม และป้องกัน การล่า การเพาะพันธุ์ การครอบครอง และการค้าซึ่งสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า โดยมีกฎกระทรวงกำหนดชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่สามารถเพาะพันธุ์ได้ การอนุญาตให้ค้าสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์

(การควบคุม ป้องกันการล่าสัตว์ป่า เป็นการลดปัจจัยการแพร่เชื้อโรคจากสัตว์ป่ามาสู่คน อีกทั้งการควบคุม การครอบครอง การกำหนดชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่เพาะพันธุ์ การอนุญาตให้ค้าสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์ เป็นการลด การลักลอบจับสัตว์จากธรรมชาติ และเป็นการรักษาความหลากหลายทางชนิดพันธุ์สัตว์ป่าให้มีความสมดุล) ควบคุม และป้องกัน การนำเข้า ส่งออก นำผ่าน นำเคลื่อนที่ซึ่งสัตว์ป่า โดยสัตว์ป่าที่สามารถ นำเข้า ส่งออก นำผ่าน ต้องมีใบอนุญาตหรือใบรับรองจากอธิบดีให้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่า ให้แสดงเอกสารแก่เจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์ป่า (ซึ่งการนำเข้าสัตว์ป่าจาก ต่างประเทศโดยไม่ควบคุมอาจเป็นการกระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่โดยสัตว์ป่าที่เป็นพาหะของโรคจาก ต่างประเทศที่มีการระบาดของโรคได้)

1.3.2.2 พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายหลักในการบริหารจัดการ สาธารณภัยในปัจจุบัน ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครอบคลุมสาธารณภัย ทุกประเภท กำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับต่างๆ เพื่อวางแผนทาง มาตรการในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ตั้งแต่ช่วงก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ เน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของทุกภาคส่วน

1.3.2.3 พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ให้ความสำคัญกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคที่เป็น ภัยคุกคามต่อสุขภาพประชาชน สอดคล้องกับกฎหมายนานาชาติ และเชื่อมโยงความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งรัฐ เอกชน ประชาชน ให้สามารถจัดการภัยสุขภาพได้ทันการณ์ สร้างระบบเตรียมพร้อมรับมือกับโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่ออุบัติใหม่ของโลก ลดความสูญเสียจากการเจ็บป่วยและผลกระทบด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งเป็นการสร้าง ความมั่นคงทางสุขภาพของคนไทย ในการดำเนินงานมี 4 ระบบ คือ ระบบป้องกันโรค ระบบตรวจจับ ระบบควบคุมโรค และระบบสนับสนุนบริหารจัดการ ซึ่งจะต้องพัฒนาระบบงานควบคุมโรคตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ วาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลกอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาทุกจังหวัดให้สามารถดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยต่างๆ รวมทั้งโรคติดต่ออันตรายได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพด้วยมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนให้น้อยที่สุด เน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

1.3.2.4 พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคระบาดที่เกิดกับสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีการเลี้ยง การจัดการเกี่ยวกับสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ปราศจากโรค โดยสามารถกำหนดการดำเนินการที่เกี่ยวกับสัตว์และโรคระบาดสัตว์ต่างๆ อาทิ การกำหนดให้เจ้าของสัตว์ปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ประกาศชนิดโรค ชนิดสัตว์ และประกาศเขตเกี่ยวกับโรคระบาดสัตว์ การควบคุมเคลื่อนย้ายการดำเนินการต่างๆ เพื่อป้องกันและควบคุมโรค กับสัตว์หรือซากสัตว์ เป็นต้น รวมถึงสนับสนุนให้อำนาจในการทำงานของสัตวแพทย์ สารวัตร และพนักงาน เจ้าหน้าที่ อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ของประเทศ

1.3.2.5 พ.ร.บ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายเพื่อคุ้มครองประชาชน ให้ปลอดภัย จากการแพร่กระจายของเชื้อโรคต่างๆ ที่มีอยู่ในสถานที่ห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐและเอกชน หรือจากการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านเชื้อโรคมาจากต่างประเทศ รวมทั้งป้องกันการใช้เชื้อโรคไปในทางที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชุมชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ

1.4 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการแม่บท

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ครั้งนี้ ได้ใช้กระบวนการในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) ในรูปแบบของแผนแม่บท (Master Plan) และการจัดทำแผนปฏิบัติการแม่บท (Master Operation Plan) ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการแม่บท

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาสถานการณ์ หลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แล้ว จึงจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้นเพื่อรับทราบแนวความคิด และระดมความคิดเห็นจากทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยดำเนินการกระบวนการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

การกำหนดยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์การเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ จะต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment) และสภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment) ของระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ของประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า SWOT Analysis โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระดมความคิดเห็นจากทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่

ปัจจัยแวดล้อมภายใน (Internal Environment) หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ของระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งสามารถควบคุมได้ และมีผลทำให้การดำเนินงานการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ได้ผลจากการวิเคราะห์ ทำให้สามารถมองเห็นจุดแข็ง และจุดอ่อนของระบบ

- จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง ลักษณะเด่นของการดำเนินงานต่างๆ ของระบบ ลักษณะเช่นนี้เป็นปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จขององค์กร
- จุดอ่อน (Weaknesses) หมายถึง การดำเนินงานของระบบไม่สามารถกระทำได้ดี อันเป็นปัจจัยด้านลบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานในระบบเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งนี้ ทุกส่วนราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องหาทางแก้ไขจุดอ่อนที่เกิดขึ้น

ในการพิจารณาปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่างๆ ได้แก่ ปัจจัย 4M ได้แก่ 1) ผู้บริหารและบุคลากร (Man) 2) งบประมาณ (Money) 3) วัสดุเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ (Material) และ 4) การบริหารจัดการทุกด้าน (Management) เช่น การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ การบริหารแผนงาน การบริหารงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และผนวกกับปัจจัย The McKinsey 7'S framework อันได้แก่

- 1) ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์หลักของการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ (Strategy) หมายถึง แนวทางการดำเนินงานประเทศที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยเฉพาะสถานการณ์ปัจจุบันที่กลยุทธ์จะมีความสำคัญต่อการดำเนินงานและความอยู่รอดอย่างเข้าใจ และมีเป้าหมายที่ชัดเจน
- 2) โครงสร้างทางการบริหาร (Structure) หมายถึง โครงสร้างของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขอบเขตการควบคุม และการรวมหรือการกระจายอำนาจในการตัดสินใจภายในองค์กร
- 3) ระบบต่างๆ ในองค์กร (Systems) หมายถึง ระเบียบวิธี กระบวนการ และขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้งในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการของระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยที่ระบบจะแสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการประสานงานภายในองค์กร และต้องเกี่ยวข้องเกี่ยวพันกลยุทธ์และโครงสร้างขององค์กร
- 4) รูปแบบการบริหาร (Style) หมายถึง ลักษณะของการจัดการและการบริหารงานของผู้บริหารส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น การติดต่อ สื่อสาร การตัดสินใจ และการเป็นผู้นำ

- 5) บุคลากร (Staff) หมายถึง การดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคลของทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยเฉพาะการจัดบุคคลให้เหมาะสมกับงานและการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานซึ่งช่วยให้เกิดความเหมาะสมของบุคคลกับปัจจัยอื่นๆ
- 6) ทักษะการปฏิบัติงาน (Skills) หมายถึง ความสามารถหรือความชำนาญเฉพาะขององค์การ เช่น การบริหารงาน การจัดการและควบคุมทางการเงิน หรือการสร้างนวัตกรรม เป็นต้น
- 7) ค่านิยมร่วม (Shared Value) หมายถึง เป้าหมายสูงสุด (Super Ordinate Goal) ที่เป็นปรัชญาหรือความเชื่อพื้นฐานของทุกองค์การ ทุกคนที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นหลักพื้นฐานหรือจุดเริ่มต้นของแต่ละระบบโครงการ การถูกถ่ายทอด และปลูกฝังอยู่ในตัวตน

ปัจจัยแวดล้อมภายนอก (External Environment) หมายถึง สิ่งแวดล้อมของระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ และอาจเป็นประโยชน์ หรือเป็นภัยคุกคามที่สำคัญต่อการดำเนินงานในอนาคต

- หากสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นประโยชน์ หรือเป็นปัจจัยด้านบวกหรือเอื้อต่อการดำเนินงานของระบบเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ เราเรียกว่า โอกาส (Opportunities)
- หากสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นภัยคุกคาม หรือปัจจัยด้านลบต่อความสำเร็จของระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในอนาคต เราเรียกว่า อุปสรรคหรือภาวะคุกคาม (Threats)

ในการพิจารณาปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ได้แก่

- 1) สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (Economic Environment) เช่น ปัจจัยเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติ รายได้ต่อหัวประชากร รายได้ครัวเรือน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาน้ำมัน ราคาสินค้า เป็นต้น
- 2) สิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social Environment) เช่น สภาพสังคม ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในชุมชน ครัวเรือน ครอบครัว เป็นต้น
- 3) สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม (Cultural Environment) เช่น ค่านิยมการศึกษา การนับถือและความเชื่อศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี การแต่งกาย การบริโภค ศิลปะ เป็นต้น
- 4) สิ่งแวดล้อมประชากรศาสตร์ (Demographical Environment) เช่น อัตราเกิด อัตราตาย การย้ายถิ่นฐานที่อยู่ ความหนาแน่นของประชากร เป็นต้น
- 5) สิ่งแวดล้อมทางการเมือง (Political Environment) เช่น นโยบายทางการเมือง นโยบายพรรคการเมือง เสถียรภาพทางการเมือง นักการเมืองทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติถึงระดับท้องถิ่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคส่วน เป็นต้น
- 6) สิ่งแวดล้อมด้านกฎหมาย (Legal Environment) เช่น ข้อกำหนดในพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎกระทรวง ข้อบัญญัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น
- 7) สิ่งแวดล้อมภาครัฐ (Governmental Environment) ได้แก่ องค์กรภาครัฐต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร เช่น ส่วนราชการอื่นๆ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระของรัฐอื่นๆ เป็นต้น
- 8) สิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยี (Technological Environment) เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความรู้ในสาขาต่างๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร เป็นต้น

- 9) แนวโน้มทางการแข่งขัน (Competitive Trends) การดำเนินงานของประเทศอื่น องค์การอื่นซึ่งดำเนินงานหรือมีลักษณะงานเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งส่งผลกระทบ หรือได้รับผลกระทบไม่ทางใดก็ทางหนึ่งจากการดำเนินงานของประเทศไทย
- 10) อื่นๆ (Others) เช่น สถานะของภัยธรรมชาติ ภูมิอากาศ

นอกจากนี้ ยังให้ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการได้ให้คะแนนระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยแต่ละปัจจัยเพื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยแสดงระดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานของระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ตลอดจนให้เกิดความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอก

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก

จุดมุ่งหมาย หมายถึง สิ่งที่ต้องการในอนาคต สามารถกำหนดได้ 4 ประการ เรียงลำดับจากการเจาะจงน้อยที่สุด ไปถึงมากที่สุด คือ

- วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง จินตภาพเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ในอนาคต เป็นการชี้ถึงทิศทางที่ประเทศไทยต้องการจะมุ่งไป และแสดงผลสัมฤทธิ์สูงสุดที่ปรารถนา หรือต้องการจะไปให้ถึงในอนาคต
- พันธกิจ (Mission) หมายถึง ข้อความที่เกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมหลัก และลักษณะงานสำคัญของการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อนำไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดขึ้น
- เป้าประสงค์หลัก (Super ordinate Goals) หมายถึง เป้าหมายต่างๆ ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยสามารถดำเนินงานตามพันธะสำเร็จแล้ว
- วัตถุประสงค์ (Objectives) เป็นจุดมุ่งหมายซึ่งกำหนดในระดับแผนปฏิบัติการในแต่ละโครงการ

โดยในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ ที่ประชุมเชิงปฏิบัติการได้ร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์หลัก (Super ordinate Goals) ที่มีความสอดคล้องกัน ตามลำดับ สำหรับวัตถุประสงค์นั้น จะถูกกำหนดในโครงการตามแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีเมื่อส่วนราชการนำไปดำเนินการรายโครงการต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักที่สำคัญ

การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategic) หมายถึง กรอบวิธีการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าประสงค์หลัก เพื่อนำไปสู่การบรรลุพันธกิจ และวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Goals) หมายถึง เป้าหมายต่างๆ ที่ต้องการในอนาคตเมื่อการดำเนินงานในแต่ละพันธกิจ หรือในแต่ละยุทธศาสตร์ประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดกรอบการประเมินผล และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้น โดยถือเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารระดับสูงใช้เป็นดัชนีดูการพัฒนาดำเนินงาน (Performance) ในแต่ละยุทธศาสตร์

ทั้งนี้ ขั้นตอนในการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก ได้แก่

1. วิเคราะห์หาตัว KPI จากเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ โดยใช้คำถามว่า “KPI รายการนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์รายการนั้นๆ ใช่หรือไม่”
2. นำตัวชี้วัดที่ได้มาสรุปเป็นตาราง เพื่อความสะดวกในการพิจารณาคัดเลือกตัวชี้วัด

3. คัดเลือกตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก โดยใช้คำถามว่า “ถ้า KPI รายการนี้บรรลุเป้าหมาย แสดงว่าเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ข้อนี้ๆ ประสบความสำเร็จหรือไม่”
4. สรุปตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักเชิงกลยุทธ์

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดกลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนด

ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการได้ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักโดยใช้แผนภูมิต้นไม้ (Tree Diagram) ให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้

กลยุทธ์ในแต่ละยุทธศาสตร์ที่ดีควรมาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน มุ่งเน้นความคิดสร้างสรรค์เหนือความคาดหมาย มีความแปลกใหม่ ก่อให้เกิดผลกระทบที่ดีกว่าเดิม สามารถปฏิบัติได้ มีสาระซึ่งนำสู่แนวทางปฏิบัติ และแผนงาน/โครงการ และสามารถยกระดับความสำเร็จได้แบบก้าวกระโดด

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน หมายถึง แนวทางการปฏิบัติ โดยคำว่า “มาตรการ” มีความหมายใกล้เคียงกับ “แผนงาน” ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มของแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และคำว่า “แนวทางการดำเนินงาน” มีความหมายใกล้เคียงกับ “โครงการ” ซึ่งเป็นแนวทางที่นำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรการ หรือแผนงานที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนปฏิบัติการแม่บท

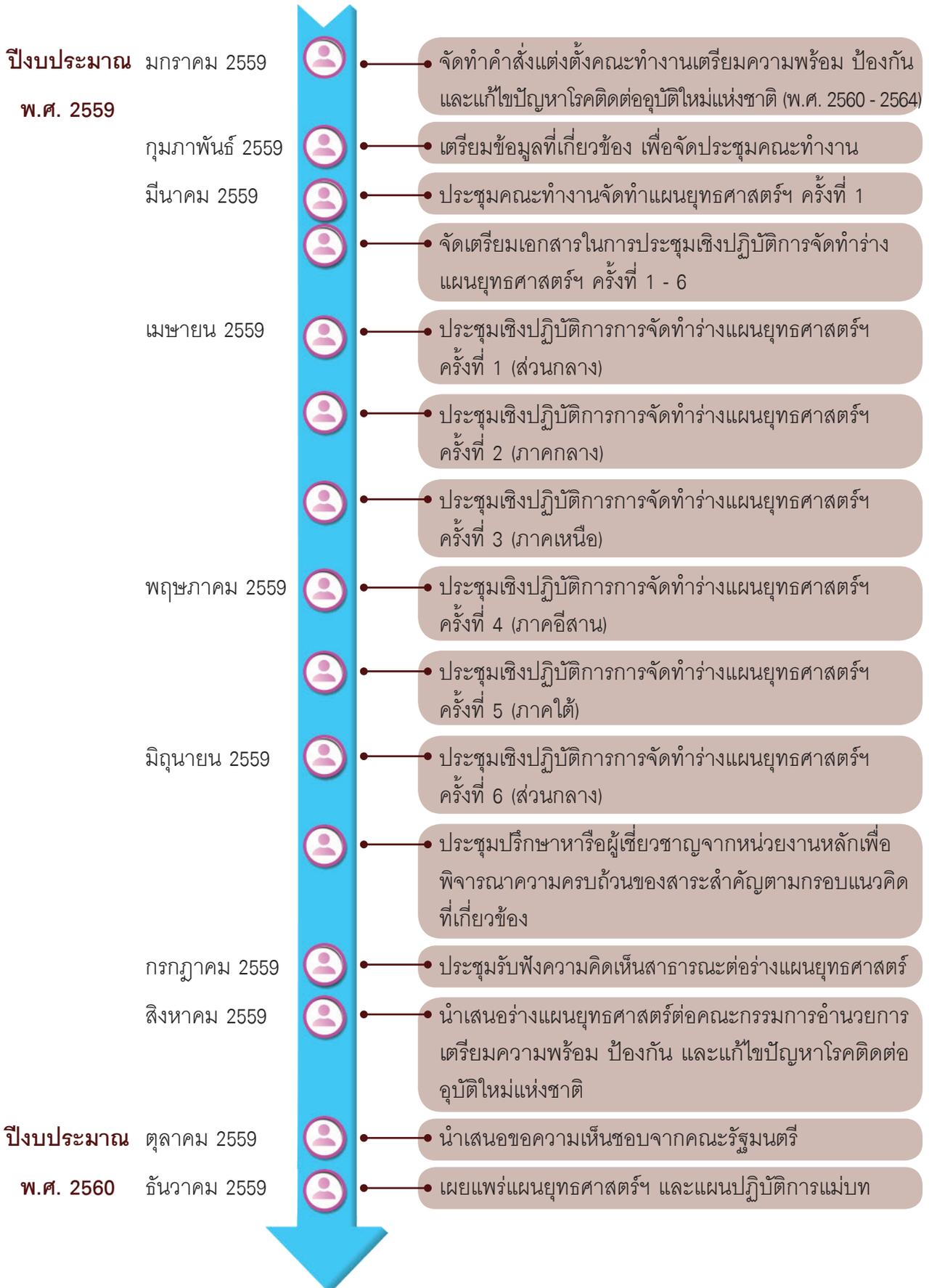
หลังจากนั้น ที่ประชุมเชิงปฏิบัติการจึงร่วมกันนำกลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 มากำหนดโครงการริเริ่ม (Initiatives) ที่จะดำเนินการในช่วงระยะเวลา 5 ปีของแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) เพื่อเป็นกรอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละส่วนราชการที่มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามกลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ในแผนปฏิบัติการแม่บทได้กำหนดระยะเวลา หน่วยงานที่รับผิดชอบไว้ด้วย

ขั้นตอนที่ 6 จัดทำกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และบทบาทภาคีเครือข่าย

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ หมายถึง ระบบ เครื่องมือ กิจกรรม ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ายุทธศาสตร์หรือวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้สามารถเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแน่นอน กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ดี ต้องเป็นรูปธรรม และกำหนดวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน ตกเป็นประเด็นสำคัญอย่างชัดเจน โดยในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ ได้จำแนกกลไกการขับเคลื่อนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ 2) กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการประสานงานและประสานการปฏิบัติ และ 3) กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ทบทวนบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบที่คาดหวังจากภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ด้วย

1.5 พังทํากับแผนปฏิบัติการจําดําแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาระบาดติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)

ขั้นตอนกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

คณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

- มติที่ประชุม ครั้งที่ 3/2558 วันที่ 17 ธ.ค. 2558
- 1.1 เห็นชอบกรอบแนวคิดแผนปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ และให้เพิ่มเติมในกรอบแนวคิดอีก 2 ประเด็น ดังนี้
    - แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
    - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติปี 2558
  - 1.2 มอบคณะอนุกรรมการฯ จัดทำและดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ

มติที่ประชุม ครั้งที่ 1/2559 วันที่ 30 พ.ค. 2559
รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

คณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) (ตามคำสั่ง คณะอนุกรรมการฯ ที่ 2/2559, 11/2559)

ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ฯ 6 ครั้ง ดังนี้

(ส่วนกลาง) จังหวัดนนทบุรี 18 - 19 เม.ย. 2559

(ภาคกลาง) กรุงเทพมหานคร 20 - 22 เม.ย. 2559

(ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ 27 - 29 เม.ย. 2559

(ภาคอีสาน) จังหวัดขอนแก่น 11 - 13 พ.ค. 2559

(ภาคใต้) จังหวัดสุราษฎร์ธานี 23 - 25 พ.ค. 2559

(ส่วนกลาง) จังหวัดนนทบุรี 16 - 17 มิ.ย. 2559

- ☞ การวิเคราะห์สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก
- ☞ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลักและตัวชี้วัดตามลำดับ โดยให้สอดคล้องกัน
- ☞ กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักที่สำคัญ
- ☞ กำหนดกลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนด
- ☞ จัดทำแผนปฏิบัติการแม่บท
- ☞ จัดทำกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และบทบาทภาคีเครือข่าย

กรม. มีมติ 7 ธันวาคม 2559
เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ฯ

คณะกรรมการอำนวยการฯ
มีมติ เมื่อวันที่ 18 ส.ค. 2559
เห็นชอบให้เสนอแผนยุทธศาสตร์ฯ ต่อ กรม.

เสนอร่างแผนยุทธศาสตร์ฯ
ต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ

รับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
โดยมีการประชุมปรึกษาหารือผู้เชี่ยวชาญ
จากหน่วยงานหลัก 3 ครั้ง
(1 ก.ค. 2559, 8 ก.ค. 2559, 5 ส.ค. 2559)

ประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
ต่อร่างแผนยุทธศาสตร์
13 ก.ค. 2559 ณ โรงแรมริชมอนด์
จังหวัดนนทบุรี

ภาพที่ 2 ขั้นตอนกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

1.6 สรุปสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) เริ่มต้นจากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยนำแนวคิดมาจากกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการแม่บท ดังนี้ การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร, การกำหนดจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก, การกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก ที่สำคัญ, การกำหนดกลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดและการจัดทำแผนปฏิบัติการแม่บทโดยมีกรอบแนวคิดมาจากร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12, กฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548, พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558, พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558, พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550, แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, ยุทธศาสตร์โรคติดต่ออุบัติใหม่ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (APSED), กรอบความร่วมมืออาเซียนและการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เป็นต้น ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ประเทศไทยสามารถลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ นำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งมาตรการ และแนวทางการดำเนินการ เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ 24 กลยุทธ์ 49 มาตรการ และ 236 แนวทางการดำเนินงานดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 2 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก 4 กลยุทธ์ 7 มาตรการ และ 33 แนวทางการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว ประกอบด้วย 4 เป้าประสงค์ 7 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก 8 กลยุทธ์ 20 มาตรการ และ 101 แนวทางการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 3 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก 5 กลยุทธ์ 8 มาตรการ และ 38 แนวทางการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 2 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก 3 กลยุทธ์ 5 มาตรการ และ 21 แนวทางการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 1 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก 2 กลยุทธ์ 4 มาตรการ และ 16 แนวทางการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 2 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก 2 กลยุทธ์ 5 มาตรการ และ 27 แนวทางการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ทั้ง 6 มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ดังภาพที่ 3 เริ่มตั้งแต่การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ให้มีการเตรียมความพร้อมรองรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งจะช่วยสร้างศักยภาพให้ประเทศไทยสามารถบริหารจัดการเชิงบูรณาการ และช่วยให้ทุกภาคส่วนในสังคมได้ผนึกกำลังเสริมสร้างศักยภาพและองค์ความรู้ในการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคร่วมกัน ในขณะที่เดียวกันได้มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียวให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการพัฒนาองค์ความรู้และการวิจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้อุบัติการณ์ การพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ ในการสร้างระบบการป้องกัน ควบคุมโรค เพื่อให้สามารถควบคุมโรคได้อย่างรวดเร็ว ทันการณ์ สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง และประชาชนทั่วไป แต่ทั้งนี้การที่จะทำให้ประชาชนหรือหน่วยงานสามารถป้องกันตนเองจากโรคได้ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่รวมทั้งต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศให้มีความเข้มแข็งอีกด้วย เนื่องจากในปัจจุบันโรคติดต่อที่อุบัติขึ้นในประเทศหนึ่งมีโอกาสแพร่กระจายไปทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว การป้องกัน และควบคุมโรคจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจากนานาประเทศ

ซึ่งทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ จะทำให้ประเทศไทยสามารถลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยสามารถป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ
ทันการณ์ เป็นที่ยอมรับ ของนานาชาติ โดยการบริหารจัดการแบบบูรณาการ
การจัดการความรู้ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน”

“ประเทศไทยสามารถลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบ
ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเนื่องมาจากการระบาดของ
ของโรคติดต่ออุบัติใหม่”

เป้าประสงค์

3. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเตรียมความพร้อม
เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
และภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

4. สร้างการมีส่วนร่วม
และเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของเครือข่ายทุกภาคส่วน
ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน
ภาคประชาชน ทุกระดับ

พันธกิจ

1. เสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของระบบเตรียม
ความพร้อม เฝ้าระวัง
ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ
อุบัติใหม่และภัยพิบัติ
ฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
ภายใต้แนวคิดสุขภาพ
หนึ่งเดียว ให้มีประสิทธิภาพ
ทันต่อสถานการณ์
และเป็นที่ยอมรับ
ของนานาชาติ

2. พัฒนา
กระบวนการสื่อสาร
ความเสี่ยง เผยแพร่
ประชาสัมพันธ์
ข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับโรคติดต่อ
อุบัติใหม่และ
ภัยพิบัติฉุกเฉินให้
ถึงประชาชน
กลุ่มเป้าหมาย
อย่างครอบคลุม
และทั่วถึง

5. เสริมสร้างระบบ
การจัดการความรู้
การวิจัยและพัฒนา
ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน
ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
ให้เข้มแข็ง สามารถนำ
ไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไข
ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์1
การพัฒนา
ระบบเตรียมความพร้อม
สำหรับภัยพิบัติ
ฉุกเฉินด้าน
สาธารณสุข

ยุทธศาสตร์2
การพัฒนา
ระบบเฝ้าระวัง
ป้องกัน รักษา
และควบคุมโรค
ติดต่ออุบัติใหม่
ภายใต้แนวคิด
สุขภาพหนึ่งเดียว

ยุทธศาสตร์3
การพัฒนา
ระบบ
การสื่อสาร
ความเสี่ยงและ
ประชาสัมพันธ์
โรคติดต่อ
อุบัติใหม่

ยุทธศาสตร์4
การเสริมสร้าง
ความเข้มแข็ง
ด้านความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์5
การเสริมสร้าง
การมีส่วนร่วม
จากภาคประชา
สังคมและภาค
เอกชนในการป้องกัน
ควบคุมโรคติดต่อ
อุบัติใหม่

ยุทธศาสตร์6
การส่งเสริม
การจัดการความรู้
การวิจัยและ
พัฒนา

ภาพที่ 3 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์

2

แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม

ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

(พ.ศ. 2560 - 2564)

2.1 วัตถุประสงค์

“ประเทศไทยสามารถป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ทันท่วงที เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ โดยการบริหารจัดการแบบบูรณาการ การจัดการความรู้ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน”

2.2 พันธกิจ

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเตรียมความพร้อม เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ และภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว ให้มีประสิทธิภาพ ทันท่วงที สถานการณ์ และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ
2. พัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยง เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยพิบัติฉุกเฉินให้ถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างครอบคลุมและทั่วถึง
3. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเตรียมความพร้อม เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ และภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
4. สร้างการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ทุกระดับ
5. เสริมสร้างระบบการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนาด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เข้มแข็ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 เป้าประสงค์หลัก

ประเทศไทยสามารถลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

2.4 ตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์

1. อัตราการป่วย การตาย อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ลดลง
2. อัตราผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ลดลง
3. ร้อยละของจังหวัดที่มีระบบการเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

4. ระบบเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่สามารถตรวจพบโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสามารถควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะต้นของการระบาด
5. ร้อยละของประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
6. จำนวนภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

2.5 ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1** การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
- ยุทธศาสตร์ที่ 2** การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว
- ยุทธศาสตร์ที่ 3** การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่
- ยุทธศาสตร์ที่ 4** การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5** การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
- ยุทธศาสตร์ที่ 6** การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนา

2.6 wawalit

- ยุทธศาสตร์ที่ 1** การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
- 1) จังหวัดมีระบบการเตรียมความพร้อม มีการฝึกซ้อมเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข มีการรับรู้และนำระบบเตรียมความพร้อมไปปรับใช้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
  - 2) จังหวัดมีระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่และการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่ครอบคลุมทุกด้าน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2** การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว
- 1) มีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ ทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ
  - 2) ระบบเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่สามารถตรวจพบโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสามารถควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะต้นของการระบาด
  - 3) ห้องปฏิบัติการทุกระดับที่มีความพร้อมสามารถตรวจเชื้อสาเหตุของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
  - 4) ห้องปฏิบัติการได้การรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการชีววินิจฉัย
  - 5) ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (สัตว์ปีก, สุกร, โค, แพะ-แกะ) ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์โดยกรมปศุสัตว์

- 6) สถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าที่ขึ้นทะเบียนกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด
- 7) มีแนวทางการปฏิบัติด้านการควบคุมโรคติดเชื้อ การดูแลคน สัตว์ และสัตว์ป่าอย่างเหมาะสม และมีแนวทางการปฏิบัติด้านความมั่นคงทางชีวภาพ และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
- 8) มีการเสนอปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- 9) มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

- 1) มีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
- 3) ผู้รับข้อมูลข่าวสารมีความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

- 1) มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่ประเทศไทยมีบทบาท (ตามกรอบความร่วมมือ)
- 2) มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ในด้านต่างๆ รวมทั้งระบบในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแจ้งเตือน และระบบการดูแลและส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยโรคติดต่ออุบัติใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

- 1) ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนา

- 1) มีการจัดการความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ
- 2) การจัดการความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้รับการเผยแพร่และนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบาย
- 3) มีแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap)
- 4) ผลงานวิจัยและพัฒนาด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดสู่การผลิตระดับอุตสาหกรรม ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

ภาพที่ 4 แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

ระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ มาตรการ และผลผลิต

วิสัยทัศน์ : ประเทศไทยสามารถป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ทันท่วงที เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ โดยการบริหารจัดการแบบบูรณาการ การจัดการความรู้ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์หลัก : ประเทศไทยสามารถลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

พันธกิจ

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเตรียมความพร้อม เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว ให้มีประสิทธิภาพ ทันท่วงที และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

ประเทศไทยมีระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข สามารถบริหารจัดการและประสานการป้องกัน และแก้ไขปัญหาระบบการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัย ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

เป้าประสงค์

กลยุทธ์ 1 เสริมสร้างและพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

พัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีมาตรฐานสากล
สนับสนุนการนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

มาตรการ

กลยุทธ์ 2 พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

พัฒนาการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานทั่วประเทศและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ 3 ส่งเสริมการลดความเสี่ยงจากโรคติดต่ออุบัติใหม่

พัฒนาระบบเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัยโรคติดต่ออุบัติใหม่
ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวทางในการลดความเสี่ยง

กลยุทธ์

กลยุทธ์ 4 พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมด้านการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่

พัฒนาระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านความช่วยเหลือ และฟื้นฟูเยียวยาผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ

ผลผลิต

1) จังหวัดมีระบบการเตรียมความพร้อมมีการฝึกซ้อมเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข มีการรับส่งและนำระบบเตรียมความพร้อมไปปรับใช้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

2) จังหวัดมีระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่และการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่ครอบคลุมทุกด้าน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

1. ประเทศไทยมีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health)
2. ประเทศไทยมีระบบการเฝ้าระวังและระบบสุขภาพสัตว์ สัตว์ป่า ให้ปลอดโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนโรคติดต่อที่สำคัญ ฯลฯ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. ประเทศไทยมีระบบการเตรียมความพร้อมด้านการควบคุมโรคติดต่อในโรงพยาบาล และสวนสัตว์ และมีระบบความมั่นคงทางชีวภาพ
4. ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ 1 บูรณาการระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

บูรณาการระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ
เพิ่มประสิทธิภาพการตอบสนองต่อโรคหรือความผิดปกติที่เข้าข่ายที่จะเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ 2 พัฒนาระบบเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ

เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดต่ออุบัติใหม่
พัฒนาระบบเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีคุณภาพทางห้องปฏิบัติการ

พัฒนาระบบปฏิบัติการและเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อม
พัฒนาเทคโนโลยีและชุดตรวจที่ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ภายในประเทศโดยให้มีมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล

กลยุทธ์ 3 พัฒนาระบบการวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ และโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

ทบทวนและพัฒนาระบบการวินิจฉัยดูแลรักษาพยาบาล และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้ทันสมัยและมีมาตรฐาน
พัฒนาระบบความมั่นคงด้านชีวภาพให้เป็นปัจจุบันและมีมาตรฐานสากล

พัฒนาระบบการวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล การป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคที่เกิดจากการค้าสัตว์ป่าคุ้มครอง
พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

1) มีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

2) ระบบเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่สามารถตรวจพบโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสามารถควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะต้นของการระบาด

3) ห้องปฏิบัติการทุกระดับที่มีความพร้อมสามารถตรวจเชื้อสาเหตุของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

4) ห้องปฏิบัติการได้การรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการชีววินิจฉัย
5) ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (สัตว์ปีก, สุกร, โค, แพะ-แกะ) ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

1. บุคลากร และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจความตระหนัก และลดความตื่นตระหนก รวมถึงมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และทันสถานการณ์
2. ประเทศไทยมีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศและความเชื่อมั่นของนานาชาติ โดยเน้นการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ที่โปร่งใส ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และทันสถานการณ์

กลยุทธ์ 1 พัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

ส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการสื่อสาร ความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ ได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพตนเอง เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างต่อเนื่อง
เผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่แก่ประชาชนผ่านทางช่องทางต่างๆ

กลยุทธ์ 2 พัฒนาการเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่

พัฒนาศักยภาพบุคลากรในการตรวจสอบ การกำกับ และการควบคุมสิ่งที่เป็นพาหะนำโรค
พัฒนาระบบวิเคราะห์ความเสี่ยงในการนำเข้า ส่งออก นำผ่านระหว่างประเทศกับประเทศต่างๆ

กลยุทธ์ 3 พัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

พัฒนาระบบและโครงสร้างด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่
พัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ 4 จัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่

จัดตั้งศูนย์กลางผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่
พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ 5 สร้างและพัฒนากลไกเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

สร้างและพัฒนากลไกเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ
มีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ

1) มีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ

2) ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

3) ผู้รับข้อมูลข่าวสารมีความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์

3. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเตรียมความพร้อม เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

ประเทศไทยมีความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำของประเทศไทย ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการตรวจจับ และการควบคุมโรคที่อาจแพร่ข้ามประเทศ

กลยุทธ์ 1 พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

สร้างและพัฒนากลไกเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เชี่ยวชาญและภาคเอกชนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ 2 ผลักดันบทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาโยบายสุขภาพระดับภูมิภาคและระดับโลก

เสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก

กลยุทธ์ 3 ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย รับและส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่

พัฒนาระบบการประสานงานด้านการช่วยเหลือคนไทยที่ป่วย และผู้สงสัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ในต่างประเทศ และระบบการดูแลรักษา รับ - ส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยกลับประเทศ

พัฒนาระบบการติดตามและการช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้สงสัยด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ชาวต่างชาติในประเทศไทย อาทิ นักท่องเที่ยว แรงงานต่างด้าว เป็นต้น และระบบการส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยกลับประเทศ

1) มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่ประเทศไทยมีบทบาทตามกรอบความร่วมมือ

2) มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศที่ทั้งประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ในด้านต่างๆ รวมทั้งระบบในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแจ้งเตือนและระบบการดูแลและส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยโรคติดต่ออุบัติใหม่

4. สร้างการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ 1 สร้างภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

สร้างและพัฒนากลไกเครือข่ายจากองค์กรที่มีศักยภาพในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

พัฒนาระบบความร่วมมือของเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ในรูปแบบต่างๆ

กลยุทธ์ 2 พัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

เสริมสร้างและสนับสนุนองค์ความรู้แก่บุคลากรของภาคีเครือข่าย

พัฒนาเครื่องมือและระบบสนับสนุนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้แก่ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคม

ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการวิจัยระหว่างประเทศ

1) ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

2) การจัดการความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้รับการเผยแพร่และนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบาย

3) มีแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap)

4) ผลงานวิจัยและพัฒนาด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่ออยู่ การผลิตระดับอุตสาหกรรม ในการเตรียมความพร้อมป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เสริมสร้างระบบการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนา ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เข้มแข็ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัย และพัฒนา

1. ประเทศไทยมีการจัดการความรู้โรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ประเทศไทยมีแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap) และผลงานวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ 1 ส่งเสริมการจัดการความรู้ ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นระบบ

พัฒนาองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่เชิงบูรณาการ ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์

กลยุทธ์ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และพัฒนาต่อยอดสู่การผลิตระดับอุตสาหกรรม

ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการวิจัยระหว่างประเทศ

1) มีการจัดการความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ

2) การจัดการความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้รับการเผยแพร่และนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบาย

3) มีแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap)

4) ผลงานวิจัยและพัฒนาด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่ออยู่ การผลิตระดับอุตสาหกรรม ในการเตรียมความพร้อมป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 5 ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 ระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และผลผลิต

ยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม

ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

พ.ศ. 2560 - 2564

ยุทธศาสตร์ที่

การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติ ฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

เป้าประสงค์

ประเทศไทยมีระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข สามารถบริหารจัดการและประสานการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัย ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

- ร้อยละของจังหวัดที่มีระบบการเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
- ร้อยละของจังหวัดที่มีการฝึกซ้อมเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ 1

เสริมสร้างและพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 1 พัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีมาตรฐานสากล

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ และการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่ครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ ฐานข้อมูลเกี่ยวกับการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่ ฐานข้อมูลทำเนียบบุคลากรในทุกส่วนราชการ ฐานข้อมูลเครือข่ายทุกภาคส่วนที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน ฐานข้อมูลสัตว์และสัตว์ป่า โดยเฉพาะชนิดที่เป็นพาหะนำโรค และเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานฐานข้อมูลอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพิบาล ฯลฯ
2. พัฒนาระบบการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความเสี่ยงให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นไปตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของส่วนราชการที่รับผิดชอบ ตลอดจนมาตรฐานสากล
3. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยใช้ข้อมูลจากหลากหลายหน่วยงาน
4. ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องแบบบูรณาการทุกภาคส่วน ด้านคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ป้องกันก่อนการเกิดการระบาดของโรค

มาตรการที่ 2 สนับสนุนการนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม แนวทางการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข มีกระบวนการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ท้องที่ และสนับสนุนให้มีการพัฒนากระบวนการประเมินความเสี่ยงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านสำหรับจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม และป้องกันก่อนการเกิดการระบาดของโรค
2. สร้างกระบวนการสนับสนุนให้หน่วยงานในราชการส่วนภูมิภาคมีกระบวนการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ท้องที่ เช่น การกำหนดมาตรฐานการประเมินความเสี่ยงในระดับจังหวัดและมาตรฐานการประเมินความเสี่ยงของจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นหลายระดับ (ระดับเบื้องต้น ระดับขั้นสูง ระดับดีเลิศ) เพื่อให้เหมาะสมกับศักยภาพและทรัพยากรของแต่ละจังหวัดในพื้นที่ทุกระดับ และสามารถยกระดับมาตรฐานการประเมินความเสี่ยงได้ ซึ่งจะง่ายต่อการประเมินผลและรายงานผลขีดความสามารถการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ของแต่ละจังหวัดในประเทศไทย
3. เพิ่มศักยภาพให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ท้องที่ที่มีการประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบแล้ว โดยการประเมินความเสี่ยง ความเปราะบางและความอ่อนแอและขีดความสามารถในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานให้สามารถประเมินความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้จริง โดยใช้วิธีการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่ และประหยัดค่าใช้จ่ายของทางราชการ ตลอดจนสามารถใช้ร่วมกันทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ เช่น การฝึกอบรมบุคลากรภายในส่วนราชการให้มีความเชี่ยวชาญในด้านควบคุมป้องกันการติดเชื้อ (IPC) (FETP/FET/RRTs) การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การจัดทำชุดคู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การจัดทำชุดคู่มือเรียนรู้ทางไกล (Long Distance Learning) เป็นต้น และควรกำหนดให้ทุกหน่วยงานกำกับดูแลให้บุคลากรในหน่วยงานได้เข้าสู่กระบวนการเรียนรู้อย่างครบถ้วนและทั่วถึง ตลอดจนมีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 1 พัฒนาการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานทั่วประเทศและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินและระบบการจัดการเหตุการณ์ (Incident Management System: IMS) รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ทุกกระดับ
2. จัดทำแผนปฏิบัติการตามหลัก 2P1M4R ได้แก่ 1) การเตรียมพร้อม (Preparation) 2) การป้องกัน (Prevention) 3) การลดผลกระทบ (Mitigation) 4) การเผชิญเหตุ (Response) 5) การบรรเทาทุกข์ (Relief) 6) การฟื้นฟู (Recovery) และ 7) การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) เพื่อการเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงาน

3. จัดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/การเผชิญเหตุด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ในพื้นที่เสี่ยงทุกระดับ ได้แก่ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ จนมีความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากยิ่งขึ้น
4. พัฒนาบุคลากรของทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีสมรรถนะที่จำเป็นในการเตรียมพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินอย่างเพียงพอ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ และจัดทำแผนประกอบกิจการ (Business Continuity Planning: BCP) ในหน่วยงานรวมทั้งโรงพยาบาลในทุกระดับและทบทวนปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสถานการณ์โลก สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกเหตุการณ์

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการลดความเสี่ยงจากโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 1 พัฒนาระบบเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัยโรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน
2. ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารการเกิดโรคและการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
3. พัฒนาระบบ กระบวนการ และขั้นตอนการแจ้งข้อมูลข่าวสารการเกิดโรคและการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีมาตรฐานถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์
4. ประสานงานและบูรณาการในการส่งต่อข้อมูลในการเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เขต ประเทศ และระหว่างประเทศตามลำดับ
5. จัดระดับการแจ้งเตือนภัยเพื่อการเตรียมพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ให้สามารถรับมือต่อสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวทางในการลดความเสี่ยง

แนวทางการดำเนินงาน

1. ผลักดันให้การดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณสำหรับลดความเสี่ยงจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ในการเผชิญเหตุและการฟื้นฟู
2. ศึกษาและรวบรวมมาตรการ ข้อบังคับ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่เพื่อลดความเสี่ยงจากโรคติดต่ออุบัติใหม่
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่
4. ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจัดทำแผนเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนดำเนินการตามแผนจนมีศักยภาพเพียงพอในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
แนวทางการดำเนินงาน

1. จัดให้มีศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่น
2. จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับจังหวัดที่มีผู้แทนจากทุกภาคส่วน
3. จัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานมาตรฐาน (Standard Operation Procedure: SOP) และแนวทางในการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และทบทวนปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน
4. พัฒนาระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพทันต่อสถานการณ์โดยมีความเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน
5. สนับสนุนระบบสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ
6. จัดตั้งและจัดทำทำเนียบที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เป็นภัยพิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ ประกอบการตัดสินใจอำนวยการสั่งการของผู้บัญชาการเหตุการณ์ในแต่ละระดับอย่างทันท่วงที และเผยแพร่ทำเนียบที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และให้ถือเป็นเอกสารสำคัญ
7. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วมและศูนย์ประสานงานปฏิบัติงานของบุคลากรในพื้นที่ รวมทั้งระดมทรัพยากรเข้าตอบโต้ในภาวะฉุกเฉินจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

มาตรการที่ 2 พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการช่วยเหลือ และฟื้นฟู เยียวยา ผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่
และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ

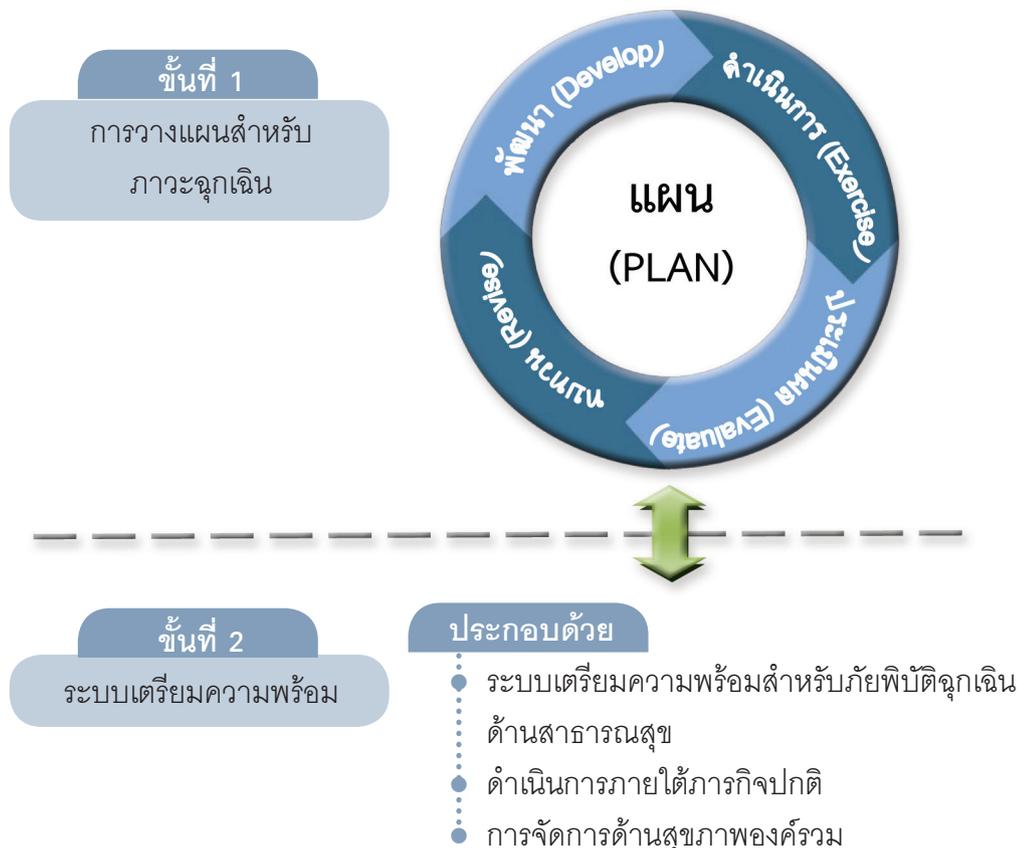
แนวทางการดำเนินงาน

1. กำหนดแนวทางการปฏิบัติการติดตามและประเมินผลการฟื้นฟูการช่วยเหลือตามแผนงาน และเปรียบเทียบกับภาวะวิเคราะห์ความเสียหายเบื้องต้น การถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการดำเนินงานช่วยเหลือเยียวยา เพื่อปรับปรุงแนวทางในการช่วยเหลือเยียวยา ฟื้นฟู ผู้ประสบภัยในโอกาสต่อไป (ถ้ามี) ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
2. พัฒนาระบบการประเมินผลกระทบและสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลกระทบ ความเสียหาย ความสูญเสียและความต้องการของผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งระดับชุมชน และปัจเจกบุคคล และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ เช่น ค่าตอบแทนเสี่ยงภัย ค่าชดเชย หรือการสร้างหลักประกันให้กับผู้ปฏิบัติงาน 2) การประเมินภาวะสุขภาพของผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ประสบภัย 3) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมรวมทั้งสาธารณสุขปภคที่ได้รับ ความเสียหาย

3. กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันทุกภาคส่วนอย่างชัดเจนเกี่ยวกับ
  - 1) การฟื้นฟูด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ
  - 2) การประสานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ เช่น การฟื้นฟูอาชีพ ชุมชน สภาพแวดล้อม การโยกย้าย และตั้งถิ่นฐาน โดยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
  - 3) การให้ความช่วยเหลือฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประสบภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่และผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับผลกระทบ กลับมามีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เช่น เงินให้เปล่า เงินชดเชย การกู้ยืม การส่งเสริมการประกอบอาชีพ เป็นต้น
  - 4) การวางแผนฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งด้านสาธารณสุขโรค เช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดียิ่งขึ้น
4. พัฒนากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการฟื้นฟูเยียวยาให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในสถานการณ์จริงที่เคยเกิดขึ้น

ผลผลิต

- 1) จังหวัดมีระบบการเตรียมความพร้อม มีการฝึกซ้อมเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข มีการรับรู้และนำระบบเตรียมความพร้อมไปปรับใช้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
- 2) จังหวัดมีระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่และการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินที่ครอบคลุมทุกด้าน

ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

2

การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

เป้าประสงค์

1. ประเทศไทยมีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม ที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health)
2. ประเทศไทยมีระบบการเลี้ยงและระบบสุขภาพสัตว์ สัตว์ป่า ให้ปลอดโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนโรคติดต่อที่สำคัญ ฯลฯ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. ประเทศไทยมีระบบการเตรียมความพร้อมด้านการควบคุมโรคติดต่อในโรงพยาบาล และสวนสัตว์ และมีระบบความมั่นคงทางชีวภาพ
4. ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

- มีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ ทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ
- ระบบเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่สามารถตรวจพบโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสามารถควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะต้นของการระบาด
- ร้อยละของห้องปฏิบัติการทุกระดับสามารถตรวจเชื้อสาเหตุของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
- จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (สัตว์ปีก, สุกร, โค, แพะ-แกะ) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์ มีจำนวนเพิ่มขึ้น
- ร้อยละของสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าที่ขึ้นทะเบียนกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด
- จำนวนแนวทางการปฏิบัติด้านการควบคุมโรคติดต่อ การดูแลคน สัตว์ และสัตว์ป่าอย่างเหมาะสม และความมั่นคงทางชีวภาพ ที่จัดทำขึ้นและนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
- จำนวนครั้งของการทบทวน/เสนอปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

มาตรการที่ 1 บูรณาการระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ
แนวทางการดำเนินการ

1. จัดให้มีกลไกความร่วมมือระดับชาติในการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม ทั้งในและต่างประเทศ โดยให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ปฏิบัติงาน/ส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานและผู้รับผิดชอบในการประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนในการรายงานการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในสัตว์และคน เช่น มี IHR focal point
2. พัฒนาระบบสารสนเทศ โดยมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลการเฝ้าระวังคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อมูลบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงฐานข้อมูลและเผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. จัดเวทีระดมความคิดจากบุคลากรในทุกส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ และบุคลากรระหว่างประเทศ เป็นประจำอย่างต่อเนื่องในการทบทวนและพัฒนาแผนเตรียมความพร้อม ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ระหว่างคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมให้พร้อมรับมือโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ทบทวนและจัดทำบันทึกข้อตกลงหรือจัดทำแนวทางการดำเนินงานในการจัดการโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการระดับชาติ/กระทรวง/กรม/จังหวัด ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเกิดโรค และมีการเผยแพร่บันทึกข้อตกลง/แนวทางให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการร่วมกัน
5. ฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกันแบบบูรณาการ เพื่อซ้อมแผนเตรียมความพร้อม ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในทุกระดับ โดยสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการร่วมกับทุกส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ พร้อมทั้งมีการประเมินและทบทวนปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมในทุกระดับ
6. จัดหาและพัฒนาอาคาร สถานที่ เช่น จุดคัดกรอง ห้องแยกโรคความดันลบ (Negative Pressure Room) ห้อง AIIR สถานที่กักกัน โรงพยาบาลสนาม พร้อมอุปกรณ์ ในการคัดกรองและเฝ้าระวังโรค เช่น Thermoscan ที่เหมาะสมกับผู้เดินทางจำนวนมาก ตลอดจนจัดหาและพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น วัสดุป้องกันการติดเชื้อ วัคซีน และครุภัณฑ์ในการทำลายสัตว์ ซากสัตว์ และวัสดุปนเปื้อนให้เพียงพอ เหมาะสม และสามารถใช้งานได้อย่างทันทั่วถึง
7. พัฒนาบุคลากรในทุกส่วนราชการ/หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีสมรรถนะเพียงพอในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. เตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีและสร้างเสริมภูมิคุ้มกันให้กับบุคลากรกลุ่มเสี่ยง ผู้สัมผัสสัมผัสทั้งระบบ (ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง) และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ทันเวลา

มาตรการที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการตอบสนองต่อโรคหรือความผิดปกติที่เข้าข่ายที่จะเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางการดำเนินการ

1. จัดทำแนวทางปฏิบัติงานเพื่อการตอบสนองต่อโรคติดต่ออุบัติใหม่ในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด จนถึงระดับพื้นที่
2. พัฒนานโยบายหรือแนวทางสำหรับการควบคุมโรคจากสัตว์สู่คน และโรคที่เกิดจากการดื้อยาต้านจุลชีพ
3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อโรคหรือความผิดปกติที่เข้าข่ายที่จะเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีระบบการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโดยใช้กลไกคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด คณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร
5. ดำเนินการติดตามประเมินศักยภาพของทุกส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ แบบบูรณาการ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อทราบศักยภาพในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานติดตามประเมินผลแบบบูรณาการ การวางแผนการติดตามประเมินผล ดำเนินการติดตามประเมินผล และรายงานผลตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ

มาตรการที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางการดำเนินการ

1. ทบทวนระบบเฝ้าระวังที่มีอยู่ในปัจจุบันและจัดหมวดหมู่ เพื่อเตรียมสำหรับนำไปใช้ เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขในระยะต่างๆ
2. สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาให้มีกลไกความร่วมมือระดับประเทศ ในการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ โดยการจัดตั้งเครือข่ายการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในคนและสัตว์ระดับชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรมปศุสัตว์ ห้องปฏิบัติการ มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยทางด้านสัตวแพทย์กรมการป้องกันและควบคุมโรค สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมทั้งจัดการประชุมเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวคิดเรื่องเกี่ยวกับสภาวะโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในและต่างประเทศ อย่างสม่ำเสมอ
3. เพิ่มศักยภาพการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่ โรคที่เกิดจากการดื้อยาต้านจุลชีพทั้งในคนและสัตว์ โดยจัดให้มีศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคและบูรณาการกับศูนย์เชี่ยวชาญระหว่างประเทศในประเทศไทย เพื่อการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคที่เกิดจากเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ ทั้งในคนและสัตว์
4. สนับสนุนให้มีการเฝ้าระวังโรคตามลำดับความสำคัญที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงจากฐานข้อมูลต่างๆ และจากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยการเก็บและตรวจตัวอย่างในสัตว์ที่นำเข้าชายแดน และสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่าภายในประเทศ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ของโรค และทราบถึง ความเปลี่ยนแปลงทางด้านโมเลกุลวิทยา

5. พัฒนาระบบเฝ้าระวังจากหลายแหล่งข้อมูล เช่น โรงเรียน สถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อให้สามารถเฝ้าระวังการเกิดโรค และตรวจจับได้เร็ว และส่งเสริม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และ อสม. ให้มีการรายงานโรคหรือความผิดปกติตามกลุ่มอาการหรือ การเกิดโรคเป็นกลุ่ม
6. จัดทำ พัฒนา ปรับปรุงคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานมาตรฐานด้านการสอบสวนโรค (Standard Operation Procedure: SOP) ให้ทันต่อสถานการณ์เสมอ
7. สร้างเสริมและพัฒนาศักยภาพทีมสอบสวนโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อ การตอบโต้โรคติดต่ออุบัติใหม่ การทำลายซากสัตว์ และการกักกันโรคกรณีมีการสัมผัสโรคในระดับเขต และจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการตอบสนองต่อโรคได้อย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ทุกระดับ
8. จัดให้มีสวัสดิการเกี่ยวกับค่าเสี่ยงภัยของผู้ปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการออก สอบสวนโรคและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ที่ 3

พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการและระบบเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการ

มาตรการที่ 1 พัฒนาลห้องปฏิบัติการและเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายห้องปฏิบัติการให้ครอบคลุมทั้งด้านการแพทย์และสาธารณสุข ภาครัฐ และสัตว์ป่าให้ได้ตามมาตรฐานสากล เช่น ISO15189, ISO17025 มาตรฐานทางเทคนิคการแพทย์ (Laboratory Accreditation - LA) มาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และสาธารณสุข
2. พัฒนาระบบการจัดการความเสี่ยงห้องปฏิบัติการชีวภาพ (Bio Risk Management) และห้องปฏิบัติการ ชีวนิรภัย (Biosafety) เพื่อประเมินความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการในการรองรับโรคติดต่ออุบัติใหม่ ต่างๆ และพัฒนาความปลอดภัยทางห้องปฏิบัติการให้มีความพร้อม ที่จะสามารถดำเนินการ รับผิดชอบต่อตัวอย่าง จัดการวัตถุตัวอย่าง และการตรวจวิเคราะห์วัตถุตัวอย่าง ให้เกิดความปลอดภัย แก่ผู้ปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อม
3. จัดตั้งธนาคารตัวอย่าง - สิ่งส่งตรวจ ของผู้ป่วย สัตว์ และสัตว์ป่า เพื่อสามารถตรวจสอบโรคย้อนกลับได้
4. สนับสนุนให้มีห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคในสัตว์ป่าเบื้องต้น ในสถานี่เพาะเลี้ยงสัตว์ป่า และคลินิกสัตว์ป่า โดยการก่อสร้างห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคในสัตว์ป่าและจัดสร้าง คลินิกสัตว์ป่าให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
5. สนับสนุนการสอบเทียบเครื่องมือวิทยาศาสตร์ และครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และประเมินผลชุดทดสอบ ที่ใช้ในการตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างสม่ำเสมอทุกปี เพื่อให้เครื่องมือได้มาตรฐาน
6. จัดอบรมบุคลากรห้องปฏิบัติการและเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการ ให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ อุบัติใหม่ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การจัดเก็บสิ่งส่งตรวจ และ/หรือ ตรวจวินิจฉัยโรคติดต่อ อุบัติใหม่ การกำจัดเชื้อก่อโรคและขยะติดเชื้อ ให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

7. มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างห้องปฏิบัติการ การประเมินความเสี่ยง การเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการเฝ้าระวังตามตัวชี้วัดและการเฝ้าระวังเหตุการณ์ มีการใช้ข้อมูลด้านวัคซีน เชื้อดื้อยา เชื้อก่อโรคในสัตว์ และเหตุการณ์ผิดปกติ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน รวมทั้งการติดต่อประสานงานระหว่างเครือข่าย Zoonosis
8. กำหนดหลักเกณฑ์ลักษณะของสถานที่ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค เครื่องมือ อุปกรณ์ เอกสารกำกับ ฉลาก ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุสำหรับเชื้อโรค รวมทั้งระบบความปลอดภัย และระบบคุณภาพของการผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค
9. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขนส่ง การทำลาย การส่งมอบ และการทำให้สิ้นสภาพของเชื้อโรค
10. จัดทำแนวทางการกำจัดเชื้อก่อโรค และขยะติดเชื้อของห้องปฏิบัติการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

มาตรการที่ 2 พัฒนาเทคโนโลยีและชุดตรวจที่ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ภายในประเทศ โดยให้มีมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล

แนวทางการดำเนินงาน

1. ดำเนินการพัฒนาเทคนิคหรือการยกระดับการวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการในการใช้เทคโนโลยีเพื่อวินิจฉัยโรคให้ได้ผลถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ และเป็นการเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการเพื่อรองรับโรคข้ามพรมแดนตามแนวทาง IHR และ CBRN รองรับภัยพิบัติสถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุข และบริบทประชาคมอาเซียน
2. พัฒนาชุดตรวจที่ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อความสะดวกในการวินิจฉัยทางการแพทย์ที่ต้องการผลอย่างรวดเร็ว สามารถประหยัดงบประมาณและเวลา
3. พัฒนาศักยภาพการตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ ให้สามารถตรวจและยืนยันเชื้อก่อโรคได้ภายในประเทศและมีมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 4

พัฒนาระบบการวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ และโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

มาตรการที่ 1 ทบทวนและพัฒนาระบบการวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ ให้ทันสมัยและมีมาตรฐาน

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโรงพยาบาลระดับต่างๆ ให้มีขีดความสามารถในการตรวจวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาระบบรองรับการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยในสถานพยาบาลทุกระดับ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ และฝึกซ้อมการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
3. พัฒนาแนวทางเวชปฏิบัติการตรวจวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ และมีการปรับปรุงตามสถานการณ์โรค
4. พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการตรวจวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน สำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสุขภาพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

5. จัดหาและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการตรวจวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เพียงพอและพร้อมใช้เสมอ
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล รวมทั้งการส่งต่อผู้ป่วย และการบริหารทรัพยากรที่จำเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 2 พัฒนาระบบความมั่นคงด้านชีวภาพให้เป็นปัจจุบันและมีมาตรฐานสากล

แนวทางการดำเนินงาน

1. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อป้องกันและระงับอันตรายอันเกิดจากเชื้อโรค หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ และการห้ามหรือให้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งเชื้อโรค ในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว
2. พัฒนาระบบและแผนการจัดเก็บ รวมทั้งการส่งต่อสิ่งส่งตรวจให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และมีการฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ
3. พัฒนาแนวทางการปฏิบัติด้านการควบคุมโรคติดเชื้อและระบบความมั่นคงทางชีวภาพ ตลอดจนประชุมชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิบัติด้านการควบคุมโรคติดเชื้อและระบบความมั่นคงทางชีวภาพที่พัฒนาขึ้นได้อย่างถูกต้อง

มาตรการที่ 3 พัฒนาระบบการวินิจฉัย ดูแลรักษาพยาบาล การป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคที่เกิดจากการดื้อยาต้านจุลชีพในคน

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนามาตรฐานด้านเทคนิคระดับชาติ ของห้องปฏิบัติการตรวจการดื้อยาต้านจุลชีพที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและระบบฐานข้อมูลการดื้อยาต้านจุลชีพของประเทศในคน
2. พัฒนาระบบเฝ้าระวัง การวินิจฉัย ดูแลรักษา ป้องกัน และควบคุมการติดเชื้อในสถานพยาบาล เพื่อให้โรงพยาบาลรัฐและเอกชนทุกแห่งมีระบบป้องกันและควบคุมการติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ
3. จัดทำแนวทางในการวินิจฉัย ดูแลรักษา และเฝ้าระวังการดื้อยาต้านจุลชีพในโรงพยาบาล เพื่อให้โรงพยาบาลรัฐและเอกชนทุกแห่งนำไปดำเนินการในทิศทางเดียวกัน
4. ควบคุมกำกับดูแลการใช้และการจำหน่ายยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม โดยโรงพยาบาลรัฐและเอกชนทุกแห่งมีแผนและนโยบายในการสร้างเสริมการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างสมเหตุสมผล
5. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านการวินิจฉัย ดูแลรักษา และด้านระบาดวิทยาของการดื้อยาต้านจุลชีพในคน
6. ส่งเสริมความรู้ด้านการดื้อยาต้านจุลชีพและความตระหนักด้านการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมแก่ประชาชน

ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเลี้ยง การผลิต และการแปรรูป ปศุสัตว์/สัตว์ป่า ให้สอดคล้องตามมาตรฐาน

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐานตามหลักความปลอดภัยทางชีวภาพ

แนวทางการดำเนินการ

1. พัฒนาสถานที่เลี้ยงสัตว์ทั้งในระบบฟาร์มและรายย่อย ให้ทราบถึงการเลี้ยงสัตว์และการจัดการ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกร เพื่อใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาสถานที่เลี้ยงสัตว์
2. ดำเนินการขึ้นทะเบียน/การอบรม/การตรวจสอบ/กำหนดมาตรการทางกฎหมาย (กรณีหลังเข้า ทำการตรวจสอบแล้วพบว่าสถานที่เลี้ยงสัตว์นั้นไม่ได้มาตรฐาน) แก่ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ และต้อง ผลักดันให้มีการพัฒนาระบบการเลี้ยงให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ
3. ส่งเสริมเกษตรกรให้ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตปศุสัตว์ โดยส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ด้วยการจัดฝึกอบรมให้แก่ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้เข้าใจถึงหลักการเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้อง การป้องกันโรค และการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิต เพื่อให้มีความปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการเกิดผลกระทบต่อมนุษย์
4. พัฒนาระบบการเลี้ยงสัตว์ป่าให้ได้มาตรฐาน โดยการ 1) พัฒนาระบบการเลี้ยงสัตว์ป่าในกลุ่มเป้าหมาย ต่างๆ ได้แก่ สัตว์ป่าในสถานเพาะเลี้ยง และสัตว์ป่าเพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์ในสวนสัตว์หรือฟาร์ม 2) พัฒนามาตรฐานสวนสัตว์/ระบบการเลี้ยงสัตว์ป่าในสวนสัตว์สาธารณะ 3) จัดทำระบบสารสนเทศ ของสัตว์ป่า เช่น การจัดทำฐานข้อมูลด้านสุขภาพ พันธุกรรม การครอบครอง และการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า
5. พัฒนาเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสัตว์/สัตว์ป่า ผู้เลี้ยงสัตว์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมถึงโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนเพื่อให้สามารถป้องกันตนเองจากการติดเชื้อได้

มาตรการที่ 2 จัดระบบสถานที่เกี่ยวกับกิจการปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยง และสัตว์ป่า เช่น ตลาดนัดค้าสัตว์ สนามไก่ชน สนามซ้อมไก่ชน สวนสัตว์ สถานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า ฯลฯ หรือกิจการใดๆ ที่มีสัตว์ป่าไว้ครอบครอง

แนวทางการดำเนินการ

1. กำหนดมาตรฐาน และขึ้นทะเบียนสถานประกอบการและออกตรวจประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อลดความเสี่ยงของการติดโรคอุบัติใหม่ในฟาร์มปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยง และสัตว์ป่า
2. กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ในการนำสัตว์เข้า/ออก จากสถานที่เกี่ยวกับกิจการปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยง และสัตว์ป่า
3. ปรับปรุงระบบการป้องกันทางชีวภาพในกิจการปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยง และสัตว์ป่า

มาตรการที่ 3 ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์

แนวทางการดำเนินการ

1. พัฒนามาตรฐานด้านเทคนิคระดับชาติ ของห้องปฏิบัติการตรวจการดื้อยาต้านจุลชีพที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสากลและระบบฐานข้อมูลการดื้อยาต้านจุลชีพของประเทศในสัตว์

2. ควบคุมเภสัชเคมียาและอาหารสัตว์ผสมยา โดยการประเมินและกำหนดนโยบายด้านการควบคุมยาสัตว์ ที่สอดคล้องกับปัญหาการควบคุมการใช้ยาต้านจุลชีพ รวมถึงการนำยาและเภสัชเคมีไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
3. ลดการใช้ยาต้านจุลชีพในการเกษตร โดยการประเมินและกำหนดนโยบาย เพื่อลดการใช้ยาต้านจุลชีพในสัตว์ และพัฒนามาตรการเฝ้าระวังการใช้ยาในการเลี้ยงสัตว์
4. ลดการปนเปื้อนเชื้อในห่วงโซ่อาหาร โดยการประเมินและกำหนดนโยบาย เพื่อลดเชื้อและการปนเปื้อนเชื้อในการผลิตอาหารที่มาจากสัตว์ และพัฒนาระบบเฝ้าระวังการดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์
5. การสร้างความตระหนักแก่ผู้เลี้ยงและผู้บริโภค โดยการให้ความรู้ที่จำเป็นแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสัตว์และภาคเกษตร เกี่ยวกับปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพ โดยมีข้อมูลจากผลงานวิจัยสนับสนุน และสนับสนุนการรับรู้และดำเนินการด้านการผลิตอาหารปลอดภัย ตลอดจนมีแนวทางป้องกันการนำยาปฏิชีวนะไปใช้ในพืช
6. ตรวจสอบเภสัชเคมียาในสถานที่จำหน่ายและมีการสุ่มตรวจในผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

มาตรการที่ 4 พัฒนาระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

1. ปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ให้ถูกสุขอนามัยและถูกสุขลักษณะ รวมถึงสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์และสามารถตรวจสอบย้อนกลับแหล่งที่มาของสัตว์และซากสัตว์ได้ หากตรวจพบความผิดปกติที่อาจจะเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่
2. วางระบบการเฝ้าระวังโรคในโรงฆ่าสัตว์ สร้างระบบการรายงานการตรวจสัตว์ก่อนฆ่า และการตรวจซากสัตว์ภายหลังการฆ่า การตรวจวินิจฉัยยืนยันความผิดปกติที่ตรวจพบที่โรงฆ่าสัตว์ เพื่อให้สามารถตรวจโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างทันที่หากมีการระบาด และดำเนินการตอบสนองได้อย่างทันที่
3. ตรวจสอบย้อนกลับการผลิตสินค้าปศุสัตว์ โดยการพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับการผลิตสินค้าทั้งระบบ ส่งเสริมเกษตรกรและผู้ประกอบการบันทึกรายละเอียดเพื่อให้รู้แหล่งที่มาของการผลิตปศุสัตว์ การเคลื่อนย้ายสัตว์ การฆ่าสัตว์ การแปรรูป การขนส่งสินค้าปศุสัตว์
4. กำหนดมาตรการควบคุมดูแลความปลอดภัยด้านสุขภาพในผู้ประกอบการ และเกษตรกรรวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อย

กลยุทธ์ที่ 6 ลดความเสี่ยงการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่จากต่างประเทศ

มาตรการที่ 1 พัฒนาเทคนิควิธีการในการตรวจสอบ การกักกัน และการควบคุมสิ่งที่เป็นพาหะนำโรค

แนวทางการดำเนินการ

1. เพิ่มประสิทธิภาพของการตรวจจับ และวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ในคน สัตว์ และซากสัตว์ที่ช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ (Point of entry)
2. พัฒนานำเทคนิควิธีการตรวจโรคระบาดในระดับพื้นที่เพื่อคัดกรองคน สัตว์ หรือซากสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาดไม่ให้เข้าประเทศหรือเคลื่อนย้ายไปยังท้องที่อื่น
3. สร้างระบบการประสานงานกับห้องปฏิบัติการในการตรวจวัตถุตัวอย่าง และฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภาคคนและสัตว์ในการตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่

- พัฒนาและจัดหาห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่ (Mobile Lab) วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ให้สามารถนำไปใช้ในการตรวจสอบ วิเคราะห์โรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างรวดเร็ว สามารถคัดกรองคน สัตว์ หรือซากสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาด
- เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ หรือซากสัตว์ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น E-service, E-movement เป็นต้น

มาตรการที่ 2 พัฒนาระบบวิเคราะห์ความเสี่ยงในการนำเข้า ส่งออก นำผ่านระหว่างประเทศกับประเทศต่างๆ
แนวทางการดำเนินการ

- พัฒนาระบบการนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรไทยเชื่อมโยงกับนานาชาติผ่านระบบ National Single Windows
- จัดสัมมนาร่วมกับประเทศต่างๆ ในอาเซียน และภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับเงื่อนไข ขั้นตอนการนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์ หรือซากสัตว์เพื่อลดความเสี่ยงของการนำโรคติดต่ออุบัติใหม่ข้ามแดน
- สร้างระบบการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ ที่อาจติดมากับสัตว์ หรือซากสัตว์ที่เคลื่อนย้าย
- วิเคราะห์ความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่จากการนำเข้าและส่งออกรายชนิดสัตว์และสินค้าปศุสัตว์ของกรมปศุสัตว์
- เฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่จากการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ ดำเนินการเฝ้าระวังโรคที่ได้จากผลการประเมินความเสี่ยง โดยการตรวจสอบอาการสัตว์หรือวิการจากซากสัตว์ ที่นำเข้า ณ ด่านท่าเข้า พร้อมเก็บตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

มาตรการที่ 3 พัฒนาระบบการตรวจประเมินแหล่งผลิตสัตว์/ซากสัตว์ ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

แนวทางการดำเนินการ

- จัดทำหลักเกณฑ์ และแนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตสัตว์/ซากสัตว์ เพื่อการนำเข้า จัดทำหลักเกณฑ์ และแนวทางเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจรับรองแหล่งผลิตสัตว์/ซากสัตว์ ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล รวมถึงจัดหาแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ของแหล่งผลิตเพื่อลดโอกาสของการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่เข้าประเทศผ่านทางสัตว์ และผลิตภัณฑ์สัตว์ที่นำเข้า
- สร้างและพัฒนาทีมตรวจประเมินแหล่งผลิตสัตว์/ซากสัตว์ โดยการอบรมเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ที่มีความชำนาญในด้านที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ที่จะนำเข้ารายชนิดสัตว์ ให้มีความรู้ในการตรวจประเมินตามมาตรฐานสากล

มาตรการที่ 4 พัฒนาการป้องกันโรคทางด้านสัตว์ป่าที่นำเข้าจากต่างประเทศ

แนวทางการดำเนินการ

- กำหนดเงื่อนไขในการนำเข้าสัตว์ สัตว์ป่า รวมถึงผลิตภัณฑ์สัตว์จากต่างประเทศ และจัดระบบการตรวจสอบความปลอดภัยของแหล่งที่มาตามมาตรฐานสากล
- มีการตั้งจุดตรวจการเคลื่อนย้ายสัตว์ และซากสัตว์ อย่างเข้มงวด
- มีการกักกันโรคในสัตว์ป่าที่นำเข้าและส่งออกจากต่างประเทศ
- จัดระบบการประเมินความเสี่ยงการนำเข้าสัตว์ และสัตว์ป่า รวมถึงผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ
- จัดการเฝ้าระวังโรคและควบคุมโรคในสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 7

อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และพันธุกรรมของสัตว์ และสัตว์ป่า

มาตรการที่ 1 การศึกษาเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวทางการดำเนินการ

1. ศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของสัตว์ สัตว์ป่า และโรคในสัตว์ป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์การเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและมนุษย์ รวมทั้งแนวทางการป้องกันและควบคุมโรคสัตว์สู่คน
2. ศึกษานิเวศวิทยาแหล่งที่อยู่อาศัยและจำนวนของสัตว์ป่ากลุ่มเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศ และเฝ้าระวังสัตว์แปลกถิ่น (Alien Species) อย่างเคร่งครัดนำไปสู่การมีระบบเฝ้าระวังโรคที่มีประสิทธิภาพ และเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

กลยุทธ์ที่ 8

ถ่ายทอดความรู้ และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 1 ถ่ายทอดความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชน

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดให้แก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น การฝึกอบรม การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสม เช่น e-learning หรือ Mobile Application การเคลื่อนย้ายสัตว์ เป็นต้น
2. จัดทำคู่มือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แกนนำชุมชน และสื่อแขนงต่างๆ
3. สร้างภาคีเครือข่ายระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยใช้แนวทางพระราชรัฐ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่
4. พัฒนาระบบสายด่วน (Hot Line) ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
5. ประเมินผลความรู้ความเข้าใจประชาชนเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 2 บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

1. สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เช่น พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558
2. ฝึกอบรมด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ระดับผู้ปฏิบัติ ให้มีความเข้าใจและวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาระบบการอนุญาต การตรวจสอบสัตว์หรือซากสัตว์ นำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ผ่านระบบการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง National Single Windows
3. ให้คณะกรรมการด้านกฎหมายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผลักดันการบังคับใช้กฎหมาย พร้อมทั้งจัดประชุมประจำปี (ระดับจังหวัด)
4. สร้างแรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยการให้รางวัล/ความดีความชอบ
5. สร้างแกนนำ/อาสาสมัครในการแจ้งข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น การละเมิดกฎหมาย เป็นต้น เพื่อแจ้งให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายทราบ

มาตรการที่ 3 พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายให้ทันต่อสถานการณ์ของโรคติดต่ออุบัติใหม่ และเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

แนวทางการดำเนินการ

1. จัดตั้งคณะกรรมการในการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เป็นต้น โดยคณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามกำกับดูแลการใช้กฎหมายต่างๆ ชำรงต้น หากพบว่ามีปัญหาอุปสรรค หรือไม่ทันเหตุการณ์ ให้พิจารณาเสนอปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งเสนอระเบียบ คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่ทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ
2. สัมมนาแบบบูรณาการกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน ในการพิจารณาทบทวนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัย มีผลการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดตั้งชุดเฉพาะกิจบังคับใช้กฎหมาย เพื่อเป็นการปฏิบัติงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพโดยให้มีชุดเฉพาะกิจส่วนกลาง และชุดเฉพาะกิจประจำเขตออกปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ หากพบปัญหาในการดำเนินงานให้เสนอแนะคณะกรรมการที่จัดตั้งไว้ตาม ข้อ 1 พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่อไป
4. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายอย่างใกล้ชิด เช่น ฝ่ายกฎหมายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์
5. จัดทำแผนพับ คู่มือ และกำหนดช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลผลิต

- 1) มีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ระบบเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่สามารถตรวจพบโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสามารถควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะต้นของการระบาด
- 3) ห้องปฏิบัติการทุกระดับที่มีความพร้อมสามารถตรวจเชื้อสาเหตุของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
- 4) ห้องปฏิบัติการได้การรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุล
- 5) ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (สัตว์ปีก, สุกร, โค, แพะ-แกะ) ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์
- 6) สถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าที่ขึ้นทะเบียนกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีระบบการป้องกัน และควบคุมโรคระบาดตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด
- 7) มีแนวทางการปฏิบัติด้านการควบคุมโรคติดต่อเชื้อ การดูแลคน สัตว์ และสัตว์ป่าอย่างเหมาะสม และมีแนวทางการปฏิบัติด้านความมั่นคงทางชีวภาพ และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
- 8) มีการเสนอปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- 9) มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

3

การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

เป้าประสงค์

1. ประเทศไทยมีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศและความเชื่อมั่นของนานาชาติ โดยเน้นการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ที่โปร่งใส ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และทันสมัย
2. บุคลากร และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และลดความตื่นตระหนก รวมถึงมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง ในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และทันสมัย

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

- ร้อยละของจังหวัดที่มีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ
- ร้อยละของเครือข่ายสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา
- ร้อยละของประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ที่ 1

พัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

- มาตรการที่ 1** ส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพตนเอง เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างต่อเนื่อง

แนวทางในการดำเนินงาน

1. กำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ในแต่ละองค์กร/หน่วยงาน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่ผ่านสายด่วนต่างๆ ในแต่ละระดับเพื่อพัฒนาศักยภาพเฉพาะในแต่ละองค์กร/หน่วยงานนั้น โดยในระยะแรกให้ผู้รับผิดชอบสามารถสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงประเด็น และทันสมัยครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระยะแรกของแผนยุทธศาสตร์ ส่วนในระยะหลังแผนยุทธศาสตร์ จัดให้มีการสร้างและพัฒนาให้เกิด “นักสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ดาวเด่น” เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

2. กำหนดองค์ความรู้ คู่มือ และแนวทางการเรียนรู้หรือหลักสูตรสำหรับผู้รับผิดชอบงานด้านการสื่อสาร ความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ เรื่องการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งหลักสูตรกลางสำหรับ พัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบของทุกหน่วยงาน และหลักสูตรเฉพาะสำหรับพัฒนาบุคลากร ที่รับผิดชอบงานเฉพาะด้าน เช่น โรคติดต่ออุบัติใหม่ในคน สัตว์ สัตว์ป่า เป็นต้น
3. ส่งเสริมให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ เรื่อง การป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ไปใช้ในการดำเนินงานสื่อสารความเสี่ยงประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรของหน่วยงาน การบรรจุในการเรียนการสอนของนักเรียน/นักศึกษา ชั้นต่างๆ ตามความเหมาะสม เป็นต้น
4. จัดทำและเพิ่มช่องทางการเผยแพร่และการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารความรู้โรคติดต่ออุบัติใหม่ ให้หลากหลาย พร้อมทั้งส่งข้อความหลักที่ต้องการสื่อ (Key message) และสอดคล้องกับลักษณะของ ผู้รับผิดชอบงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ในแต่ละองค์กร/หน่วยงาน เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคม (Social Media) บทเรียนออนไลน์ หลักสูตรฝึกอบรม การสัมมนา การประชุม เป็นต้น
5. ประเมินความรู้และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้ง การรับรู้ความเสี่ยง ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และเสนอแนะ เพื่อใช้ในการวางแผน และปรับแนวทางการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่เชิงรุกต่อไป รวมทั้ง มาตรการอื่นๆ

มาตรการที่ 2 เผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่แก่ประชาชนผ่านช่องทางต่างๆ

แนวทางในการดำเนินงาน

1. กำหนดความรู้ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่สำหรับประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
2. จัดทำและผลิตสื่อที่หลากหลายรูปแบบ เช่น คลิปเสียง คลิปภาพและเสียง อินโฟกราฟิก เป็นต้น หลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาอาระบิก ภาษาอาเซียน ภาษาชาวเขา เป็นต้น และสอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี เป็นต้น
3. เผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารความรู้โรคติดต่ออุบัติใหม่ผ่านช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง ทันเวลา และทันสมัย เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ วิทยุชุมชน สื่อสังคม (Social Media) โซเชียลมีเดีย สื่อบุคคล กิจกรรมรณรงค์ เป็นต้น
4. ประเมิน ความรู้ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งการรับรู้/ ความต้องการ/ความกังวล/ความเสี่ยง ของประชาชน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และเสนอแนะ เพื่อใช้ในการวางแผนและปรับแนวทางการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่เชิงรุกต่อไป รวมทั้งมาตรการอื่นๆ

กลยุทธ์ที่ 2

พัฒนาการเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 1 พัฒนาความร่วมมือของเครือข่าย เพื่อการเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางในการดำเนินงาน

1. กำหนดเครือข่ายด้านการเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในและต่างประเทศ เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน อสม. ประชาชน สื่อมวลชน องค์การอนามัยโลก เป็นต้น
2. สร้างและพัฒนาความร่วมมือเครือข่าย เพื่อการเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยจัดการประชุมสัมมนา และถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่
3. สร้างและพัฒนาช่องทางสื่อสารให้กับเครือข่ายเพื่อบูรณาการการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่โดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชน ชุมชนเกษตรกร และผู้ผลิตและจำหน่ายอาหารปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคที่มาจากสัตว์

กลยุทธ์ที่ 3

พัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 1 พัฒนาระบบและโครงสร้างด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางในการดำเนินงาน

1. กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ในแต่ละกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง เช่น **กรมควบคุมโรค** รับผิดชอบเรื่องการจัดทำประเด็นสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในคน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสาธารณสุขเพื่อปฏิบัติงานการสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ **กรมประชาสัมพันธ์** รับผิดชอบเรื่องการสร้างและพัฒนาช่องทางสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ **กรมปศุสัตว์** รับผิดชอบเรื่องการจัดทำประเด็นสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในสัตว์ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมปศุสัตว์เพื่อดำเนินงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ **กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ** บังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 อย่างจริงจัง และมีบุคลากรที่รับผิดชอบในการติดตามการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่สุ่มเสี่ยงต่อการผิดต่อพระราชบัญญัติการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่อาจสุ่มเสี่ยงทำให้เกิดความตื่นตระหนกของประชาชน เป็นต้น

2. จัดทำแผนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ทันเวลา และเหมาะสม ต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ แนวทางการปฏิบัติงานมาตรฐาน (Standard Operation Procedures: SOP) ทุกระดับ เช่น ระดับประเทศ ระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับเขต ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ โดยในระยะต้นของแผน ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนบูรณาการระดับประเทศ ระดับกระทรวง และระดับกรม ส่วนในตอนท้ายของแผน ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนบูรณาการถึงระดับท้องถิ่น/ชุมชน
3. ซ้อมแผนปฏิบัติการ และประเมินผลการซ้อมแผนปฏิบัติการด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ทุกระดับ เช่น ระดับประเทศ ระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับเขต ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ โดยในระยะต้นของแผน ส่งเสริมให้มีการซ้อมแผนปฏิบัติการด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ระดับประเทศ ระดับกระทรวง และระดับกรม ส่วนในตอนท้ายของแผน ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ถึงระดับท้องถิ่น/ชุมชน
4. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น พัฒนาช่องทางและเทคโนโลยีด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ
5. พัฒนาระบบข้อมูลกลาง เพื่อบูรณาการใช้ข้อมูลข่าวสารร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น ข่าว ประเด็นสาร ข้อเท็จจริง เป็นต้น โดยกรมควบคุมโรครับผิดชอบเรื่องการจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารประเด็นสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในคน กรมศุลกากรรับผิดชอบเรื่องการจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารประเด็นสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในสัตว์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรับผิดชอบเรื่องการจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลผู้ที่ได้รับผลกระทบและความเสียหายจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรับผิดชอบ เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลกลางและเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ประเด็นสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ เป็นต้น
6. ติดตามและประเมินผลการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่
แนวทางในการดำเนินงาน

1. กำหนดและแต่งตั้งโฆษก/ผู้ให้ข่าว/ผู้จัดทำประเด็นสาร/ผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น สื่อมวลชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับเขต ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ กำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ อาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน เป็นต้น เพื่อการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่
2. จัดทำทำเนียบโฆษก/ผู้ให้ข่าว/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้จัดทำประเด็นสาร/ผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร แก่สื่อมวลชนทุกระดับ ตลอดจนทำเนียบผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน พร้อมรายละเอียดที่สามารถติดต่อได้และปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

3. จัดทำทำเนียบผู้สื่อข่าวทุกสื่อ เช่น ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ นักหนังสือพิมพ์ นักจัดรายการวิทยุ เป็นต้น ทุกระดับ เช่น เครือข่ายสื่อมวลชนในส่วนกลางหรือระดับประเทศ เครือข่ายสื่อมวลชนระดับเขต เครือข่ายสื่อมวลชนระดับจังหวัด และเครือข่ายระดับท้องถิ่นหรือชุมชน รวมทั้งเครือข่ายสื่อมวลชนระดับนานาชาติ เช่น CNN, BBC, Reuters เป็นต้น พร้อมรายละเอียดที่สามารถติดต่อได้และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา
4. พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้บุคลากรผู้ให้ข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชน และผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning) ด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งกระบวนการดำเนินงานสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ และทักษะทางการจัดทำสื่อ รวมทั้งทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ
5. ติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่
6. พัฒนาเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเครือข่ายทุกระดับร่วมกับพัฒนาความร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน IT ให้ครอบคลุมทุกตำบล เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้าน IT (Free Wi-Fi) ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 จัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

มาตรการที่ 1 จัดตั้งศูนย์กลางผลิตและเผยแพร่สื่อข้อมูลข่าวสาร ความรู้ เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่
แนวทางการดำเนินงาน

1. กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก เพื่อจัดตั้ง ดำเนินการ และพัฒนาการดำเนินการของศูนย์กลางการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ
2. กำหนดโครงสร้างของศูนย์กลางการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ และองค์ประกอบ เช่น มีหัวหน้าศูนย์ นักประชาสัมพันธ์ นักวิชาการเผยแพร่ พนักงานโสตทัศนูปกรณ์ นักสื่อสารมวลชน เป็นต้น รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ
3. จัดทำแนวทางในการผลิตสื่อและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระยะก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุการณ์
4. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่
5. ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ เช่น คลิปเสียง คลิปภาพและเสียง อินโฟกราฟิก เป็นต้น หลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาอาระบิก ภาษาอาเซียน ภาษาชาวเขา เป็นต้น และสอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี เป็นต้น
6. ประเมินการผลิตสื่อและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้ เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระยะก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุการณ์ โดยใช้กลวิธีหลากหลาย เช่น แบบประเมินออนไลน์ เป็นต้น

มาตรการที่ 2 พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางในการดำเนินงาน

1. กำหนดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบหลักในการให้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่ (เช่น สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422, สายด่วนรัฐบาล 1111, สายด่วนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 1784, สายด่วนกรมปศุสัตว์ 1170) ในแต่ละกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำฐานข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่เพื่อใช้ในการให้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่
3. พัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่ผ่านช่องทางต่างๆ
4. ประเมินการให้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่ (เช่น สายด่วน 1422, 1111) ทั้งในระยะก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุการณ์ โดยใช้กลวิธีหลากหลาย เช่น แบบประเมิน ออนไลน์ การประเมินหลังให้บริการข้อมูลข่าวสารโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 5 สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 1 สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางในการดำเนินงาน

1. กำหนดหน่วยงานภาคีเครือข่าย ด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ในแต่ละกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง
2. จัดการประชุมสัมมนา มีกิจกรรมร่วมกัน และสนับสนุนให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของภาคีเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในแต่ละกระทรวง กรมที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างและพัฒนาช่องทางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเครือข่าย เพื่อบริณาการดำเนินงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในแต่ละกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง เช่น ไลน์กลุ่ม เฟสบุ๊ก เป็นต้น
4. ประเมินความพึงพอใจเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

ผลผลิต

- 1) มีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่
- 3) ผู้รับข้อมูลข่าวสารมีความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์

เป้าประสงค์

ประเทศไทยมีความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำของประเทศไทยในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการตรวจจับและการควบคุมโรคที่อาจแพร่ข้ามประเทศ

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

- จำนวนกิจกรรมที่ประเทศไทยมีบทบาทในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ โรคติดต่อระหว่างคน สัตว์ และสัตว์ป่า ในระดับภูมิภาคและระดับโลก
- จำนวนกิจกรรมที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ในด้านต่างๆ รวมทั้งระบบในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแจ้งเตือน และระบบการดูแลและส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ที่ 1

พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เกิดภายในประเทศและการแพร่ระบาดของโรคที่มาจากต่างประเทศ

มาตรการที่ 1 สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายที่มีหรือผลักดันให้เกิดเครือข่ายการจัดทำฐานข้อมูลและการแจ้งเตือนภัย การแจ้งข้อมูลข่าวสารการระบาดของโรคทั้งในคนและสัตว์ การประสานงานในการเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคระหว่างเมืองคู่ขนานของแต่ละประเทศตามมาตรฐาน IHR 2005 ให้ครอบคลุมทุกช่องทางเข้าออกประเทศ (Point of Entry)
2. จัดทำแผนและฝึกซ้อมแผนแบบบูรณาการในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศในภูมิภาค อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
3. สร้างและพัฒนาเครื่องมือและวิธีการใหม่ๆ ในด้านเครือข่ายการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศ เช่น การจัดตั้งคลินิกเวชศาสตร์การเดินทางและการท่องเที่ยว (Travel Clinic)
4. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร มาตรการการเฝ้าระวังตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 กฎหมาย และพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศไทยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศเพื่อนบ้าน และในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5. จัดทำฐานข้อมูลโรคติดต่ออุบัติใหม่และการแจ้งเตือนภัย โดยการบูรณาการและมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีระหว่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ฐานข้อมูลขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organisation for Animal Health: OIE) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) เป็นต้น
6. จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP) และคู่มือในเรื่องระบบการจัดการฐานข้อมูลและการแจ้งเตือนภัยระหว่างประเทศเพื่อบ้านและในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

มาตรการที่ 2 แลกเปลี่ยนความร่วมมือระหว่างประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาศักยภาพของหน่วยงานควบคุมโรคระหว่างประเทศ และระดับพื้นที่ชายแดน เพื่อให้สามารถปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน สอบสวน ควบคุมโรคระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศ เช่น ส่งเสริมให้บุคลากรในพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม/ ฝึกอบรม/ สัมมนา/ นำเสนอผลงานวิชาการด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศ และมีการจัดทำแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศ
2. แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทรัพยากร และความร่วมมือทางด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรทางการแพทย์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ความร่วมมือทางห้องปฏิบัติการ การวินิจฉัย และการรักษา เป็นต้น เพื่อการรับมือกับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศ ทั้งระดับภูมิภาคและระดับโลก

กลยุทธ์ที่ 2

ผลักดันบทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้นำด้านการพัฒนานโยบายสุขภาพระดับภูมิภาคและระดับโลก

มาตรการที่ 1 เสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก

แนวทางการดำเนินงาน

1. ประเทศไทยเข้าร่วมกำหนดวาระสุขภาพที่เกี่ยวข้อง และเป็นผู้ผลักดันให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นโยบายสุขภาพด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ในระดับภูมิภาคและระดับโลก
2. แสวงหาช่องทางพัฒนากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ในระดับต่างๆ ในด้านการสาธารณสุข และปศุสัตว์ ทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก
3. เสริมสร้างศักยภาพความเข้มแข็งด้านนโยบายสุขภาพด้านวิชาการและบุคลากร รวมทั้งเครือข่ายในด้านต่างๆ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ มาตรฐานห้องปฏิบัติการ ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ให้เป็นที่ยอมรับและสามารถให้การสนับสนุนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

กลยุทธ์ที่ 3

ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย รับและส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 1 พัฒนาระบบการประสานงานด้านการช่วยเหลือคนไทยที่ป่วยและผู้สงสัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ในต่างประเทศ และระบบการดูแลรักษา รับ-ส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยกลับประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. จัดทำแนวทางและขั้นตอนการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และระหว่างหน่วยงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย และผู้สงสัยด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
2. พัฒนาช่องทางการติดต่อในการช่วยเหลือคนไทยที่ป่วย และผู้สงสัยด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ในต่างประเทศและการส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยกลับประเทศ
3. จัดทำทำเนียบหน่วยงานและผู้เชี่ยวชาญในระบบการดูแลผู้ป่วย และผู้สงสัยด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. พัฒนาช่องทางการสื่อสารการแจ้งเตือนคนไทยทั้งในและต่างประเทศให้มีความหลากหลาย เพื่อให้สามารถเข้าถึงทุกกลุ่ม เพื่อให้ทราบสถานการณ์และการป้องกันตนเองจากโรคติดต่ออุบัติใหม่
5. พัฒนาช่องทางการสื่อสารกับต่างประเทศเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการเดินทางเข้าออกประเทศไทยให้ทันต่อสถานการณ์

มาตรการที่ 2 พัฒนาระบบการติดตามและการช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้สงสัยด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ชาวต่างชาติในประเทศไทย อาทิ นักท่องเที่ยว แรงงานต่างด้าว เป็นต้น และระบบการส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยกลับประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังโรคกับสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล สถานพยาบาลของรัฐและเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อติดตามผู้เดินทางจากต่างประเทศที่มีการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
2. จัดทำแนวทางการติดตามและช่วยเหลือชาวต่างชาติในประเทศไทยที่เดินทางมาจากประเทศที่มีการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งผู้ป่วย ผู้สงสัย และผู้สัมผัสโรคติดต่ออุบัติใหม่
3. พัฒนากลไกและกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลการติดตามและช่วยเหลือผู้เดินทางชาวต่างชาติในประเทศไทย พร้อมสรุปข้อมูลการติดตามผู้เดินทางจากประเทศที่มีการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งผู้ป่วย ผู้สงสัย และผู้สัมผัสโรคติดต่ออุบัติใหม่
4. พัฒนาระบบการติดตามและการช่วยเหลือ รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรในการประสานงานเพื่อส่งผู้ป่วย ผู้สงสัย และ/หรือผู้เสียชีวิตกลับภูมิลำเนาตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
5. ปรับปรุงระบบขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ ให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถติดตาม ตรวจสอบ และป้องกันปัญหาสุขภาพที่อาจเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้

ผลผลิต

- 1) มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่ประเทศไทยมีบทบาท (ตามกรอบความร่วมมือ)
- 2) มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และระหว่างประเทศในด้านต่างๆ รวมทั้งระบบในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแจ้งเตือน และระบบการดูแลและส่งต่อผู้ป่วยและผู้สงสัยโรคติดต่ออุบัติใหม่

5

การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

เป้าประสงค์

ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

- อัตราการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 1 สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายจากองค์กรที่มีศักยภาพในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

แนวทางการดำเนินงาน

1. จัดตั้งคณะทำงานรวบรวมภาคีเครือข่ายที่กระจายอยู่ในพื้นที่ และกำหนดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ตั้งแต่ระดับชาติลงไปจนถึงระดับพื้นที่ ซึ่งมีบทบาทเป็นเลขานุการของคณะทำงานในแต่ละระดับ และหน่วยงานเจ้าภาพหลักดังกล่าวต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยงานศูนย์กลางในการค้นหารวบรวมภาคีเครือข่ายที่กระจายอยู่ในพื้นที่ และสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมที่มีประสิทธิภาพ
2. สร้างและรวบรวมเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนที่มีอยู่ในพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาปศุสัตว์ (อสป.) ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) ไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้านและชุมชน (อปมช.) เครือข่ายครูอาสา กลุ่มแม่บ้าน มีสเตอร์เตือนภัย นักเรียนแกนนำ อาสาสมัครแรงงาน (อสร.) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ชมรมวิทยุสมัครเล่น บริษัทห้างร้าน มูลนิธิ หรือ สมาคมการกุศลต่างๆ NGOs และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization for Migration: IOM) เป็นต้น
3. สรรหาอาสาสมัครและภาคีเครือข่ายที่มีศักยภาพในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยแต่ละหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลักเป็นผู้สรรหาเครือข่ายจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

4. สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย โดยวิธีการต่างๆ เช่น การประชุม การฝึกอบรม การสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย เพื่อสร้างความรู้และสร้างเครือข่ายใหม่ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการที่ 2 พัฒนาคือความร่วมมือของเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ในรูปแบบต่างๆ

แนวทางการดำเนินงาน

1. ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นเครือข่ายในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยเฉพาะชุมชนในเขตเมือง ควรให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชนให้มากขึ้น ให้ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการประสานงาน ร่วมกันวางแผนการเข้าถึงชุมชน เน้นการเข้าถึงแต่ละหลังคาเรือน
2. ผนวกรวมการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ในกลุ่มต่างๆ จัดหาสื่อและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคีเครือข่าย และกระตุ้นให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างต่อเนื่อง
3. เพิ่มและพัฒนาช่องทางสื่อสาร ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดการสื่อสารและความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะชุมชนในเขตเมือง ควรมีรูปแบบการสื่อสารเป็นรูปแบบเฉพาะ มีความรวดเร็ว เน้นการใช้ Hotline หรือสายด่วนต่างๆ วิทยุชุมชน เคเบิลทีวี ภูมิภาคแพ และสื่อสังคม (Social Media) และวิทยุสมัครเล่น
4. จัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลของภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ให้เป็นปัจจุบัน โดยให้หน่วยงานหลักในแต่ละกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำ และควรปรับปรุงข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
5. จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ในเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน โดยการเปิดเวทีให้เครือข่ายได้มาพบปะและร่วมกิจกรรมด้วยกัน เช่น ประชุมร่วมกัน ศึกษาดูงานร่วมกัน จัดทำแผนร่วมกัน หรือร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
6. สร้างภาคีเครือข่ายต้นแบบหรือที่มีการดำเนินงานที่ดี (Best Practice) ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานในพื้นที่และจัดให้มีการเชิญเกียรติ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีความเข้มแข็ง

มาตรการที่ 1 เสริมสร้างและสนับสนุนองค์ความรู้แก่บุคลากรของภาคีเครือข่าย

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาหลักสูตรและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรของภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ในรูปแบบต่างๆ เช่น การวิจัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากงานประจำสู่งานวิจัย การเรียนทางไกล การเรียนออนไลน์ เป็นต้น และควรจัดทำหลักสูตรที่ให้ความรู้ในภาพรวมและหลักสูตรที่ให้ความรู้เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะเครือข่ายด้วย

2. ฝึกอบรมบุคลากรของภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนให้มีความรู้ความเข้าใจในภาพรวม และมีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกัน เช่น การซ้อมแผน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และความเข้มแข็ง
3. ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

มาตรการที่ 2 พัฒนาเครื่องมือและระบบสนับสนุนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้แก่ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน

แนวทางการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานให้กับภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน โดยการสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างเครือข่ายจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชนในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับชาติ จังหวัด อำเภอ และตำบล รวมถึงให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย และ พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น องค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ องค์ความรู้เชิงเทคนิค เทศบัญญัติ/ข้อบังคับ เป็นต้น
3. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมให้ใช้งานง่าย

ผลผลิต

ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

6

การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนา

เป้าประสงค์

1. ประเทศไทยมีการจัดการความรู้โรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
2. ประเทศไทยมีแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap) และผลงานวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- จำนวนกิจกรรมการจัดการความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ
- จำนวนผลงานวิจัยและพัฒนาด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 1

ส่งเสริมการจัดการความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นระบบ

มาตรการที่ 1 พัฒนาองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่เชิงบูรณาการ

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ในทุกหน่วยงานราชการที่เป็นเครือข่าย เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมปศุสัตว์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยกำหนดให้มีเจ้าภาพหลักในการรวบรวมข้อมูล และพัฒนาระบบป้องกันความปลอดภัยของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
2. จัดตั้งศูนย์กลางฐานข้อมูล รวบรวม และจัดหมวดหมู่องค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาของทุกหน่วยงาน เพื่อเป็นคลังข้อมูลโรคติดต่ออุบัติใหม่ระดับประเทศ และระหว่างประเทศที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย โดยการเชื่อมโยงข้อมูล องค์ความรู้จากหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) การปฏิบัติที่ดี สู่วิธีปฏิบัติ (Best Practice) และเผยแพร่ให้ทุกหน่วยงาน สามารถศึกษาข้อมูลจากแต่ละหน่วยงาน ตลอดจนพัฒนาช่องทางการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ เช่น Blog, Application เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันตนเองจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ และเพื่อให้หน่วยงานงานต่างๆ ใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ วิจัย และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

3. สร้างกลไกการประสานงานความร่วมมือทางวิชาการ โดยการจัดตั้งทีมงานของทุกภาคส่วน เข้าร่วมพัฒนางานองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงานระดับประเทศ และต่างประเทศ โดยจัดให้มีเจ้าภาพจัดเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในแต่ละปี
4. สร้างเครือข่ายสถาบันห้องปฏิบัติการ นักวิจัย สถาบันวิจัย ในการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการความรู้

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์

แนวทางการดำเนินงาน

1. เสนอแนะผู้บริหารพิจารณานำองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในทุกกระดับ
2. สนับสนุนการเผยแพร่และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่กับหน่วยงานที่มีมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อให้เกิดการยอมรับในสังคม โดยการประสานงานกับหน่วยงานที่รอบรู้ ปึงบประมาณ เช่น สำนักงานราชบัณฑิตยสภา สัมมนาสัตว์ป่าระดับประเทศ การประชุมวิชาการกรมกระทรวงต่างๆ เป็นต้น
3. พัฒนาบุคลากร/เครื่องมือ องค์ความรู้เรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น คู่มือ แผ่นพับ ไปสเตอร์ ไปสการ์ด ฯลฯ ให้มีความหลากหลายด้านภาษา เพื่อให้ประชาชน นักท่องเที่ยว และแรงงานข้ามชาติได้ใช้ประโยชน์ ในการป้องกันตนเองจากโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

แนวทางการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นรูปธรรม โดยการมีส่วนร่วมแบบสหสาขาวิชาการ ทั้งจากภาคคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยในเรื่องผลกระทบการเตือนภัย การเปลี่ยนแปลงของพาหะนำโรคติดต่ออุบัติใหม่จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น
2. พัฒนาบุคลากรทุกหน่วยงานให้สามารถผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยแต่ละหน่วยงานต้องเร่งสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ของตนเองให้สามารถผลิตผลงานวิจัยพื้นฐานเกี่ยวกับภารกิจส่วนราชการที่รับผิดชอบ และเกี่ยวกับภารกิจเตรียมความพร้อม นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยเพื่อต่อยอดสมรรถนะให้สามารถผลิตผลงานวิจัยและพัฒนาเป็นมาตรฐานสากลที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือเวทีวิชาการระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับโลกตามลำดับ
3. สร้างและพัฒนาทีมนักวิจัย ซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมควบคุมโรค มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน องค์กร มูลนิธิ เป็นต้น
4. จัดตั้งคณะกรรมการระดับภาคในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการวิจัย สนับสนุนการวิจัย โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนวิจัยและให้นักวิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ ได้โดยสะดวก

5. จัดทำแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap) เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกันทั้งในระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
6. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเพื่อการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค
7. วางแผนการวิจัยให้สอดคล้องกับแผนที่งานวิจัยและแผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อกำหนดหัวข้อการวิจัย จัดลำดับความสำคัญระยะเวลาที่จะดำเนินการ บุคลากร จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือในการวิจัย หาแหล่งทุนในการวิจัยไว้ล่วงหน้าเพื่อจะได้มีความพร้อมในการวิจัย
8. เผยแพร่ผลการวิจัย ในระดับจังหวัด ระดับเขต ระดับภาค ระดับประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการตีพิมพ์วารสารวิชาการ ไปสเดออร์ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ นำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Brief) แก่ผู้กำหนดนโยบาย และส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 2 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม และพัฒนาต่อยอดสู่การผลิตระดับอุตสาหกรรม
แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ยาและวัคซีน ชุดทดสอบการวินิจฉัยโรค อุปกรณ์ป้องกันและควบคุมโรค ห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์สำหรับคน สัตว์ สัตว์ป่า เพื่อตรวจจับโรคได้เร็วและทันต่อสถานการณ์ ที่ทันสมัย โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ และพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีที่คิดค้นต่อการผลิตระดับอุตสาหกรรมเพื่อกระจายเทคโนโลยีเหล่านั้นสู่ภูมิภาค ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการขยายตัวของปัญหา หรือป้องกันไม่ให้เกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่อุบัติซ้ำอย่างยั่งยืน
2. ขอกการสนับสนุนความร่วมมือการทำวิจัยและพัฒนาและทุนวิจัยจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับชาติ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) โดยส่งเสริมให้นักวิจัยจัดทำและเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นด้านการป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพตามนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว พ.ศ. 2553 - 2572 และนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ตลอดจนแนวทางการวิจัยบูรณาการของ “6ส วช.” ดังกล่าวข้างต้นเพื่อพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีทั้งภายในและต่างประเทศ
3. ส่งเสริมผลักดันการนำผลวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ยา และวัคซีน ป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่ไปพัฒนาต่อยอดสู่การผลิตระดับอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติได้จริง อย่างเป็นรูปธรรมโดยมุ่งเน้นการผลิตหรือตัวผลิตภัณฑ์ เช่น โดยขยายความร่วมมือจากภาคเอกชน โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว ในด้านงบประมาณ การระดมทุน และการสนับสนุนด้านต่างๆ

4. ส่งเสริมการลงทุนระหว่างภาครัฐ และเอกชน เช่น การใช้มาตรการลดภาษี ลดดอกเบี้ยเงินกู้ ขยายเวลาการชำระเงิน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับภาคเอกชนในการลงทุนร่วมกัน (Public Private Partnership: PPP) ผลิตเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อใช้ในการควบคุมป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่ สนับสนุนการบันทึกผลผลิตเทคโนโลยีและนวัตกรรมใน “บัญชีนวัตกรรมไทย” และกำหนดให้ภาครัฐ จัดซื้อผลผลิตดังกล่าว เพื่อให้ภาคเอกชนสามารถแข่งขันได้ในเชิงอุตสาหกรรม และลดการนำเข้า เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ จากต่างประเทศ
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเมินและรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ และการผลิต ในผลิตภัณฑ์นั้นๆ เช่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กองควบคุมอาหารของสัตว์ เป็นต้น
6. สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เช่น วิทยุ เคเบิลทีวี สื่อสังคม (Social Media) และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง
7. รัฐลงทุนจัดหา จัดตั้ง และบริการ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนา ผลิต และทดสอบ ยาและ วัคซีน เช่น ห้องปฏิบัติการทดสอบในสัตว์ ฯลฯ ซึ่งต้องลงทุนสูง เอกชนเองไม่สามารถดำเนินการได้

มาตรการที่ 3 ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการวิจัยระหว่างประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ กำหนดหัวข้อวิจัย จัดลำดับ ความสำคัญและพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยระหว่างประเทศร่วมกันทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค
2. กำหนดให้มีหน่วยงานประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศในการศึกษาวิจัย
3. ร่วมกันจัดหาแหล่งทุนจากต่างประเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานวิจัยด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสนับสนุนให้มีการทำวิจัยด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศร่วมกัน
4. พัฒนาความร่วมมือเครือข่ายวิจัยด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศในการจัดทำงานวิจัยร่วม หรือแลกเปลี่ยนนักวิจัย และส่งเสริมให้มีกลไกในการส่งต่อตัวอย่างการวิจัย โดยมีการคุ้มครอง เพื่อให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างกันอย่างเหมาะสม
5. เผยแพร่งานวิจัยและพัฒนาด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ระหว่างประเทศที่มีคุณภาพ และส่งเสริมให้นำ ผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางเพื่อประโยชน์ร่วมกันในเวทีโลก

ผลผลิต

- 1) มีการจัดการความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ
- 2) การจัดการความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้รับการเผยแพร่และนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบาย
- 3) มีแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap)
- 4) ผลงานวิจัยและพัฒนาด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดสู่ การผลิตระดับอุตสาหกรรม ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

กระทรวงสาธารณสุข

1. สนับสนุนการเตรียมความพร้อมและฝึกซ้อมแผนรับมือโรคระบาดในระดับชาติ และระดับภูมิภาค
2. นำเสนอข้อมูลเพื่อพิจารณาการประกาศภาวะโรคระบาด และประกาศเขตติดโรค รวมทั้งระดับความรุนแรงของการระบาด
3. สำรวจ จัดหาทรัพยากร รวมทั้งประสานความร่วมมือด้านการแพทย์และการสาธารณสุข
4. ปรับปรุงข้อมูลด้านสถานพยาบาล บุคลากร อุปกรณ์ทางการแพทย์ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัย เพื่อรองรับการอพยพถ้ามีความจำเป็น
5. จัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เวชภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการ สถานพยาบาลให้มีความพร้อม
6. จัดระบบและเครือข่ายบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินทั่วประเทศ ที่มีความพร้อมช่วยเหลือผู้ประสบภัย
7. จัดบริการรักษาพยาบาล การอนามัย การสุขาภิบาล การป้องกันโรค แก่ผู้ประสบภัย
8. จัดให้มีระบบการเฝ้าระวังโรคที่เข้มแข็ง มีชุดเคลื่อนที่เร็วเพื่อสอบสวนและควบคุมโรคได้ทันที
9. ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรค และด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น
10. จัดระบบเตือนภัยการระบาด โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
11. ร่วมสำรวจความเสียหาย และความต้องการของผู้ประสบภัย
12. ร่วมฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น รวมถึงการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วย และครอบครัวของผู้ป่วยและผู้เสียชีวิต
13. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อการเตรียมความพร้อมและการรับมือแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรแก่หน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจการเตรียมความพร้อมตามแผนยุทธศาสตร์
14. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
15. จัดทำแผนประคองกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั่วประเทศ
16. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. จัดระบบปศุสัตว์ที่ปลอดโรคแก่ผู้เลี้ยงสัตว์และผู้ประกอบการ ทั้งในภาคเกษตร และภาคอุตสาหกรรม
2. ป้องกัน ควบคุมโรคระบาดสัตว์
3. ตรวจสอบผลิตภัณฑ์สัตว์ที่จำหน่ายในตลาดและซูเปอร์มาร์เก็ตให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และเป็นมาตรฐานทั่วประเทศ
4. ควบคุม ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสัตว์ และซากสัตว์
5. จัดให้มีระบบเตือนภัยการระบาดของโรคในสัตว์
6. จัดให้มีระบบการทำลายสัตว์ การจัดการซากสัตว์ ตลอดจนการกำจัดสัตว์ที่มีมาตรฐาน
7. พัฒนาบุคลากร ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ ลูกจ้างในกิจการเลี้ยงสัตว์
8. เตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เวชภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการเพื่อการป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคติดต่ออุบัติใหม่
9. จัดให้มีระบบเฝ้าระวังโรคในสัตว์
10. จัดให้มีชุดเฉพาะกิจเพื่อควบคุมโรค ประจําการทั่วประเทศ
11. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
12. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
13. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อในสัตว์ป่า และสัตว์ในธรรมชาติ
2. พัฒนาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมให้มีความมั่นคง ยั่งยืน ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย
3. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการตกค้างจากปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
4. ดำเนินการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุล เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และสิ่งมีชีวิต
5. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
6. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
7. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงมหาดไทย

1. สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเตรียมความพร้อมและการฝึกซ้อมแผนรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ของประเทศ
2. ประสานงาน สั่งการ ให้การสนับสนุนแก่จังหวัด หน่วยงานท้องถิ่น ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. อำนวยความสะดวก กำกับ ดูแล ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในด้านเครื่องอุปโภค บริโภค สวัสดิการอื่นๆ ให้ทั่วถึง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

4. ดำเนินการอพยพ จัดหาแหล่งพักพิงชั่วคราวสำหรับประชาชนที่ประสบสาธารณภัย
5. ประกาศภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง
6. รักษาความสงบเรียบร้อย คุ้มครองความปลอดภัย ป้องกัน และระงับการแตกตื่น เสียขวัญของประชาชน
7. ส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย ประสานการสนับสนุนจากองค์กรการกุศล และภาคเอกชน
8. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
9. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั่วประเทศ

กระทรวงกลาโหม

1. อำนวยการ ประสานงาน สั่งการ กำกับดูแลการปฏิบัติของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การฟื้นฟูบูรณะความเสียหาย ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีเอกภาพและประสิทธิภาพ (รวมทั้งสนับสนุนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)
2. ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง
3. อำนวยการ ดำเนินการให้มีการประชาสัมพันธ์ โดยใช้เครื่องมือของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม หรือผ่านสื่อมวลชนอื่นๆ เพื่อเตือนภัย รายงานสถานการณ์ของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งให้คำแนะนำในการปฏิบัติแก่ผู้ประสบภัยพิบัติ
4. สนับสนุน อำนวยการความสะดวกในการเตรียมความพร้อมและการฝึกซ้อมแผนรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั่วประเทศ
5. สนับสนุนทางด้านการศึกษาและอื่นๆ ตามที่ได้รับคำร้องขอ
6. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
7. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. จัดเตรียมบุคลากร อุปกรณ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. ศึกษา ค้นคว้า สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ รวมทั้งยาและวัคซีนสำหรับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
3. สนับสนุนการจัดการความรู้แก่หน่วยงานและเครือข่ายวิจัยเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่
4. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
5. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงการต่างประเทศ

1. ประสานหน่วยงาน องค์การระหว่างประเทศ และสนับสนุนการดำเนินงานด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ รวมทั้งในกรอบการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
2. สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคัดกรองผู้เดินทางระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยาน หรือจุดผ่านแดนระหว่างประเทศ
3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกัน ควบคุม และรักษาสิทธิประโยชน์ของประเทศไทย
4. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อนานาชาติเกี่ยวกับสถานการณ์โรคในประเทศไทย
5. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
6. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

สำนักนายกรัฐมนตรี

1. จัดทำแผนปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ
2. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
3. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงคมนาคม

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งวิธีการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการขนส่งสาธารณะ
2. ดำเนินการป้องกันและควบคุมพื้นที่และระบบขนส่งสาธารณะ มิให้เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค รวมถึงการจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการคัดกรองและแยกผู้ป่วย เพื่อรองรับระบบการดูแลรักษาทางการแพทย์และสาธารณสุขต่อไป
3. กำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในการใช้บริการในระบบขนส่งสาธารณะที่ปลอดภัย
4. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการในระบบขนส่งสาธารณะเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมถึงคำแนะนำการให้บริการขนส่งสาธารณะที่ปลอดภัย
5. สนับสนุนยานพาหนะและพนักงานประจำยานพาหนะ เพื่อใช้ในการเคลื่อนย้ายผู้ต้องสงสัยหรือผู้ป่วย
6. จัดอำนวยความสะดวกการเดินทางในเส้นทางและยานพาหนะให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในเส้นทางความรับผิดชอบ
7. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการฝึกซ้อมการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
8. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงแรงงาน

1. ให้นายจ้างจัดการให้ลูกจ้างได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติ เพื่อสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ
2. จัดเตรียม จัดหา เกณฑ์แรงงานที่มีความรู้ทางเทคนิค เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาภัย
3. ร่วมสนับสนุนในการพัฒนาและคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ปีกและกิจการที่เกี่ยวข้อง
4. ให้ความรู้ด้านอาชีพแก่ครอบครัวที่ประสบภัย
5. ส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้น ให้กับลูกจ้างและเกษตรกรที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ ภายในสถาบัน และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน หรือสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ รวมทั้งจัดชุดฝึกอบรมเคลื่อนที่ เข้าปฏิบัติการในพื้นที่เป้าหมาย
6. สร้างเครือข่ายตลาดแรงงาน จัดหางานใหม่ให้กับแรงงานที่มีปัญหาไม่สามารถทำงานเดิมต่อไปได้ หรือต้องการเปลี่ยนอาชีพ
7. คุ้มครองดูแลสวัสดิการแรงงาน การประกันสังคม โดยตรวจเยี่ยมประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ประกอบการ กิจการเลี้ยงสัตว์ทราบ และปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน
8. จัดการด้านพัฒนากฎหมายและสวัสดิการแรงงานในภาวะวิกฤติ เช่น ค่าตอบแทนการลาของลูกจ้าง
9. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
10. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงศึกษาธิการ

1. จัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านสุขอนามัย รวมถึงโรคติดต่ออุบัติใหม่ แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา
2. จัดให้มีการเรียนการสอนในพื้นที่รองรับการอพยพประชาชน ตามความจำเป็น
3. ส่งเสริมให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
4. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
5. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

มหาวิทยาลัย (โรงพยาบาลสังกัดคณะแพทยศาสตร์ และคณะสัตวแพทยศาสตร์)

1. รักษาพยาบาลผู้ป่วย สัตว์ป่วย ทั้งภาคคน สัตว์ สัตว์ป่า พร้อมทั้งเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล
2. ตรวจวิเคราะห์โรคทางห้องปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการในเครือข่ายการเฝ้าระวังโรค
3. ระดม นิสิต นักศึกษา เพื่อช่วยสนับสนุน ช่วยเหลือผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน
4. จัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านสุขภาพให้ครอบคลุมเรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่
5. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
6. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงพาณิชย์

1. จัดให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ
2. จัดระบบการปันส่วนและควบคุมสินค้าในภาวะขาดแคลน
3. ประสานหน่วยงาน องค์การระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
4. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
5. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงอุตสาหกรรม

1. ให้ความร่วมมือสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม
2. ให้ความร่วมมือการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ของหน่วยงานในสังกัดและภาคธุรกิจเอกชน

กระทรวงพลังงาน

1. จัดหาและผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงและพลังงาน ให้เพียงพอต่อความต้องการในการป้องกัน แก้ไขเตรียมพร้อมรับปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
2. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
3. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

1. สนับสนุน และประสานความร่วมมือให้มีระบบการสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรอง ให้สามารถใช้งานได้ทุกสถานการณ์
2. ประสานการสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสื่อสาร การจัดช่องสื่อสารสำรองเพื่อใช้งานในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงประสานการสนับสนุนกำลังคนเพื่อบริการติดต่อสื่อสารได้ตลอดระยะเวลา ระหว่างเกิดภัย เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้องโดยความร่วมมือของทุกหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1. เสริมสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม
2. ฟื้นฟูจิตใจให้แก่ผู้ประสบภัย
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
5. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้บริการทางสังคม
2. ประเมินสถานการณ์ วางแผนปฏิบัติการ เตรียมจัดกำลังปฏิบัติ เตรียมการอำนวยความสะดวก ให้การสนับสนุน แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยปฏิบัติการ
3. จัดระบบจราจร กรณีเส้นทางคมนาคมถูกตัดขาด หรือมีสิ่งกีดขวางสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ดำเนินการให้การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย
4. ดูแลการดำเนินงานของด่านตรวจคนเข้าเมือง
5. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
6. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงยุติธรรม

1. ปรับปรุงแก้ไขและเสนอกฎหมายเพื่อลดการแพร่กระจายของโรค
2. ให้ความสำคัญพร้อมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนโดยสอดคล้องกับสถานการณ์การระบาด
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงวัฒนธรรม

1. ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค
2. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
3. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงการคลัง

1. ใช้อำนาจให้ความสะดวกในระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
2. ร่วมขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1. ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว
2. จัดมาตรการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวผู้ประสบภัย
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
5. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

1. อำนวยความสะดวกในด้านการให้พลังงานไฟฟ้าขณะเกิดภัย
2. ควบคุมและป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากกระแสไฟฟ้าในขณะเกิดภัย
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาอื่นๆ

1. อำนวยความสะดวกในด้านการประปา ให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ตามปกติ
2. ควบคุมและป้องกันอันตรายอันเกิดจากการประปาชำรุด รั่วไหล พร้อมดัดแปลง แก้ไข ให้ทันต่อเหตุการณ์ในขณะเกิดภัย
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

สภาอากาศไทย

1. จัดหาและเตรียมโลหิต ยา เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์บริโภค เพื่อใช้บรรเทาทุกข์ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
2. ผูกอบรมเจ้าหน้าที่ สมาชิกสภาอากาศไทย อาสาอากาศ เหล่ากาชาดจังหวัด รวมทั้งประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมรับภัยพิบัติ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและการสาธารณสุข เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้เมื่อประสบภัย
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาคมธนาคารไทย และสมาคมโรงพยาบาลเอกชน

1. ให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก่ศูนย์ปฏิบัติการระดับประเทศ ในการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
2. ร่วมปฏิบัติงานตามที่ทางราชการร้องขอ
3. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
4. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

มูลนิธิส่งเสริมการศึกษาใช้หัวใจใหญ่

1. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ ให้มีความรู้ และสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
2. ร่วมเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนทั่วไป ผ่านช่องทางต่างๆ รวมทั้ง ทางสื่อสารมวลชน และเว็บไซต์

3. ให้ความร่วมมือกับทางราชการในภารกิจอื่นๆ เมื่อได้รับการร้องขอ
4. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

ภาคเอกชน องค์กรเอกชน สมาคม และมูลนิธิอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน

1. ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ
2. ให้ความร่วมมือในเครือข่ายการปฏิบัติงาน และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ สร้างความร่วมมือในหมู่ประชาชนและประชาสังคม เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

องค์การจัดการด้านการวิจัย (“6ส วช.” สวรส., สกว., สวทช., สวทน., สวก., สกอ., วช.)

1. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา และทุนวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
2. พัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการงานวิจัยและนักวิจัยของเครือข่าย
3. พัฒนาความร่วมมือกับนานาชาติทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ในการวิจัยเชิงระบบสุขภาพ
4. ส่งเสริมให้นักวิจัยจัดทำและเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นด้านการป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพตามนโยบาย และแนวทางการวิจัยของชาติ

5

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ หมายถึง ระบบ เครื่องมือ กิจกรรม ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ายุทธศาสตร์หรือวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้สามารถเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแน่นอน กิจกรรมดังกล่าว เช่น การประสานงาน การติดตามประเมินผล เป็นต้น ทั้งนี้ การกำหนดกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ดี ต้องเป็นรูปธรรม และกำหนดวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน ตกเป็นประเด็นสำคัญอย่างชัดเจนตามแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ ได้จำแนกกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นด้านๆ ได้แก่

1. กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ เช่น การบังคับใช้กฎหมาย รูปแบบการบริหารของคณะกรรมการ การกำหนดนโยบายการจัดทำแผนและการบริหารแผน การบูรณาการแผนทุกระดับ การจัดการงบประมาณ การสื่อสารแผน เป็นต้น
2. กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการประสานงาน ความร่วมมือและประสานการปฏิบัติ เช่น การถ่ายทอดนโยบาย การประชุมทุกระดับ กิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น
3. กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการติดตาม ประเมินผล และรายงานผล เช่น วิธีการติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ โดยหน่วยงาน คณะกรรมการ วิธีการ และลำดับขั้นของการประเมินผล และการรายงานผล ระยะเวลาในการติดตาม เป็นต้น

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

เพื่อให้มั่นใจได้ว่ากลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติโดยการบริหารจัดการจะเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด จึงได้จัดให้มีกลไกการขับเคลื่อนในระดับประเทศและระดับจังหวัด โดยคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เป็นกลไกหลัก ได้แก่ คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ตลอดจนคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ นอกจากนี้ ได้กำหนดกลไกสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ใช้กลไกของคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ รายยุทธศาสตร์ เป็นกลไกรองรับคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558
2. จัดตั้งคณะทำงานเลขานุการร่วมทั้งระดับชาติและระดับจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย เพื่อประสานงานระหว่างคณะกรรมการแต่ละคณะ ทั้งคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร

3. คณะทำงานเลขานุการร่วมเป็นผู้จัดให้มีการประชุมจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายหลัก (Strategic Goals) หรือเข็มมุ่ง (Focus) หรือโครงการสำคัญ (Flagship Project) ของแต่ละยุทธศาสตร์ ในแต่ละปีเพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละปีมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ไม่กระจัดกระจาย และผนึกกำลัง ของทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายหลัก (Strategic Goals) หรือเข็มมุ่ง (Focus) หรือโครงการสำคัญ (Flagship Project) ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมีผลผลิต (Outputs) และ ผลลัพธ์ (Outcomes) ที่ต้องการและสามารถวัดผลได้
4. คณะทำงานเลขานุการร่วมจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) ในแต่ละเป้าหมายหลัก (Strategic Goals) หรือเข็มมุ่ง (Focus) หรือโครงการสำคัญ (Flagship Project) ที่กำหนดในแต่ละปี เพื่อถ่ายทอดสู่ การปฏิบัติ
5. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักในแผนยุทธศาสตร์ แต่ละปี ในระหว่างช่วงเวลาของแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี และผลักดันให้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก ที่สำคัญและค่าเป้าหมายที่กำหนดขึ้น เป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักและค่าเป้าหมาย ของแต่ละกระทรวงที่เกี่ยวข้องในแต่ละยุทธศาสตร์
6. คณะทำงานเลขานุการร่วมทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ และโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยนำเข้าในการพิจารณา แก้ปัญหาและตัดสินใจเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
7. เมื่อกระทรวงที่เกี่ยวข้องรับรองตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักและค่าเป้าหมายแต่ละปีแล้ว แต่ละกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ ดำเนินการถ่ายทอดตัวชี้วัดดังกล่าวผ่านกลไกของ แต่ละกระทรวงไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานในส่วนกลาง หรือส่วนราชการในจังหวัดที่มีบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักนั้น นำไปดำเนินการให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อไป
8. ให้เขตตรวจราชการของทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องเป็นกลไกผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์จากระดับชาติ สู่ระดับจังหวัด เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยมีการชี้แจงและสื่อสารนโยบายตลอดจน แผนยุทธศาสตร์สู่ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ จากระบบส่วนกลางสู่ราชการ ส่วนภูมิภาค และถ่ายทอดต่อไปถึงระดับท้องถิ่น
9. ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดให้มีการทบทวนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักประจำปี (Annual Strategic Goals) หรือเข็มมุ่ง (Focus) หรือโครงการสำคัญ (Flagship Project) ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักและ ค่าเป้าหมายของแต่ละยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดแผนปฏิบัติการประจำปีไปยังทุกส่วนราชการที่ เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การทบทวนผลการดำเนินงานและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป ควรนำ ผลจากการศึกษาแผนปฏิบัติการที่ผ่านมา (After Action Reviews) การเฝ้าระวังป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยด้านสาธารณสุขตามแผน และสรุปการประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันมาพิจารณา ประกอบด้วยทุกครั้ง
10. เพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันเป็นรูปธรรม จึงต้องใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการบริหารราชการ แบบบูรณาการเป็นเครื่องมือในการสร้างสัมพันธภาพและรูปแบบการดำเนินงานหลัก

11. ขอความร่วมมือให้ทุกส่วนราชการส่วนกลาง ทุกจังหวัด และกรุงเทพมหานคร จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวด้วย
12. ชี้แจง เสนอแนะสำนักรับงบประมาณให้เกิดความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ตามแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ เพื่อการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการดังกล่าวแบบบูรณาการ
13. จัดการประชุมคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสื่อสารนโยบาย ตัดสินใจ กำกับดูแล ตลอดจนคณะทำงานเลขานุการร่วมรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ให้กับผู้บริหารเพื่อทราบ หรือตัดสินใจสั่งการเพื่อเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการ
14. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลการเฝ้าระวังคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อมูลบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่เป็นผู้รับผิดชอบฐานข้อมูลและเผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ด้านการประสานความร่วมมือและประสานการปฏิบัติ

ตามแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการประสานความร่วมมือและประสานการปฏิบัติไว้ทุกระดับและทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความร่วมมือแบบบูรณาการไว้ ดังต่อไปนี้

1. **กลไกความร่วมมือภายในประเทศ** ประกอบด้วย กลไกความร่วมมือระดับประเทศ กลไกความร่วมมือระดับจังหวัด และกลไกความร่วมมือระดับชุมชน
  - กลไกระดับประเทศตามแนวดิ่ง ใช้รูปแบบของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร เป็นจุดเชื่อมต่อการประสานงานตามแนวดิ่ง และมีการกำหนดผู้ประสานงานหลักของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งราชการส่วนกลาง จังหวัด และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือและประสานการปฏิบัติตามแนวราบให้เกิดประสิทธิภาพ สนับสนุนให้มีการจัดทำทำเนียบผู้ประสานงานหลัก และปรับให้เป็นปัจจุบันทุกปี และจัดการประชุมผู้ประสานงานร่วม เพื่อเสริมความรู้เชิงวิชาการ พัฒนาความสัมพันธ์ ตลอดจนพัฒนารูปแบบการประสานงานทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ ควรจัดตั้ง Public Health Emergency Operation Center : EOC ระดับประเทศ ศูนย์ประสานงานโรคติดต่ออุบัติใหม่ทุกระดับ และสายด่วนเพื่อการประสานงานให้เกิดความรวดเร็วขึ้น
  - กลไกระดับจังหวัด ใช้รูปแบบคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร เป็นจุดเชื่อมต่อการประสานงานตามแนวดิ่งกับคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ รวมถึงผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดทำทำเนียบเครือข่ายระดับจังหวัด และส่งเสริมให้มี Public Health Emergency Operation Center: EOC ระดับจังหวัด
  - กลไกระดับชุมชน ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการประสานงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

2. **กลไกระหว่างประเทศ** หน่วยงานระดับกระทรวงของทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องผลักดันให้เกิดความร่วมมือระดับอาเซียนและนานาชาติ เช่น กรมควบคุมโรคเสนอกระทรวงสาธารณสุขประสานความร่วมมือกับ Asean Expert Group on Communicable Disease; AEGCD กรมปศุสัตว์เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสานความร่วมมือกับ Asean Sectoral Working Group on Livestock; ASWGL เป็นต้น ให้เกิดความร่วมมือทั้งระดับทวิภาคี และขยายต่อเป็นความร่วมมือแบบพหุภาคีเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สารสนเทศ แนวทางการดำเนินงาน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ และผลักดันให้ทุกภาคีมีพันธะสัญญาร่วมในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ในระดับนานาชาติร่วมกัน
3. **การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน** โดยการสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการหรืออนุกรรมการ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการ การอบรม การถ่ายทอดนโยบาย การประชุมทุกระดับ และกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานและการสื่อสารระหว่างกัน เช่น รัฐสนับสนุนค่าตรวจ/ค่าใช้จ่ายให้เอกชนในการตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ หรือส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการสืบค้นโรคเพื่อวิจัยยืนยันศึกษาการระบาดและควบคุมโรค
4. **การสร้างช่องทางการประสานงานอย่างรวดเร็ว** เช่น Hot line, Application, Focal Point ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับผู้บริหารของทุกส่วนราชการและระหว่างประเทศ ระหว่างผู้ประสานงานและประสานการปฏิบัติ เป็นต้น

กลไกการขับเคลื่อนด้านการติดตามประเมินผล และรายงานผล

กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลทั้งแผนยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ **1) ช่วงต้นแผน** การประเมินการนำไปใช้การดำเนินการในหน่วยงาน (ระยะเวลา 1 - 2 ปี พ.ศ. 2560 - 2561) โดยใช้การประเมินตนเอง Self-Evaluation **2) ช่วงกลางแผน** ประเมินความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ (ระยะเวลา 2 - 3 ปี พ.ศ. 2562 - 2563) โดยใช้การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) และทีมประเมิน (Team Evaluation) และ **3) ช่วงปลายแผน** ประเมินผลสำเร็จของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ (ระยะเวลา 2 - 3 ปี พ.ศ. 2563 - 2564) โดยใช้การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) และทีมประเมิน (Team Evaluation) โดย

1. กำหนดผู้ประเมินแต่ละระดับ และมอบหมายภารกิจการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลให้นำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้ผู้ประเมินส่วนกลาง ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานระดับเขตและจังหวัด กำหนดผู้ประเมินส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานภายนอก ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนกลาง
2. ผู้ประเมินที่ได้รับมอบหมายภารกิจกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน และจัดทำแผนการติดตามประเมินผล โดยร่วมกันกำหนดกรอบระยะเวลาการประเมิน ผู้ประเมิน ทีมประเมิน ผู้รับประเมินให้ชัดเจนเป็นการล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ในการจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการประเมิน ค่าใช้จ่ายเจ้าหน้าที่ ค่าจ้างสำหรับบุคลากรภายนอกในการร่วมประเมิน เป็นต้น
3. กำหนดหัวข้อการประเมิน ผู้ให้ข้อมูล และจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เช่น แบบสอบถาม ประชาชน เจ้าหน้าที่ แบบประเมินตนเอง (Self Evaluation) (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) และทีมประเมิน (Team Evaluation) (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) ตลอดจนเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน

4. ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการติดตาม ประเมินผล รวบรวม วิเคราะห์ สรุปผล และรายงานผลการดำเนินการ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการทุกระดับ และส่งมอบผลการประเมินและข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ และหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและเสนอให้คณะกรรมการ และอนุกรรมการทราบต่อไป ตามลำดับ
5. จัดให้มีการนำผลสรุปการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เสนอต่อทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องผ่านเวทีการประชุมวิชาการต่างๆ ทั้งภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ เพื่อร่วมกัน ให้ข้อเสนอแนะในการทบทวนและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตามลำดับ

กลไกขับเคลื่อน

- กฎหมาย
- คณะกรรมการ
- นโยบาย
- งบประมาณ
- การสื่อสารแผน

- ติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
- การประเมินผลในระดับต่างๆ และการรายงานผลการติดตาม

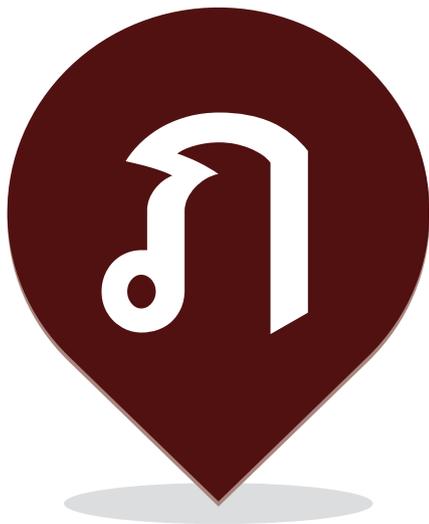
ภาพที่ 7 กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

คณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

ภาพที่ 8 ผังแสดงการประสานงาน และระดับบัญชาการเหตุการณ์

ภาคผนวก

การพัฒนาศักยภาพและเป้าหมายเชิงปฏิบัติการ ของทุกภาคส่วน ตามแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)

แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของทุกภาคส่วนในประเทศให้สามารถรองรับสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างเป็นระบบในระยะยาว โดยมุ่งหวังแนวทางการพัฒนาศักยภาพของทุกภาคส่วนที่กำหนดไว้ จะช่วยให้ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีความพร้อม สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อรองรับสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดอัตราการป่วย การตาย ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานหรือภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย เกิดผลลัพธ์ตามที่กำหนด โดยผ่านกระบวนการที่ได้รับการออกแบบมาเป็นอย่างดี

การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การบริหารแบบบูรณาการระดับสูง เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถปฏิบัติงานทั้งในฐานะผู้ปฏิบัติ ผู้สนับสนุน ผู้รับผลกระทบ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดในสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างเป็นระบบในระยะยาว มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งระดับบุคคลและทีมงาน ผ่านแนวทางเชิงกลยุทธ์หรือกิจกรรมเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของภารกิจที่กำหนด โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพของภาคส่วนต่างๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่โดยตรง ทั้งระดับบริหาร และระดับปฏิบัติ
2. ประชาชน หมายถึง เยารชน ผู้ที่มีปัญหาการสื่อสารและการได้ยิน ผู้สูงวัย
3. ส่วนราชการหรือบุคลากรภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. สื่อสารมวลชน
5. ภาคประชาสังคม

โดยแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่โดยตรง ทั้งระดับบริหาร และระดับปฏิบัติ

เป้าหมายการพัฒนา	คุณลักษณะที่ต้องการ
บุคลากรของทุกส่วนราชการที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่โดยตรง ทั้งระดับบริหาร และระดับปฏิบัติ	<p>ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจสถานการณ์โรค รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น 2) ความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี บุคลิกภาพดี และมีทัศนคติเชิงบวกพร้อมปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ 3) ทักษะวิชาชีพ (Technical Skills) เหมาะสมกับ ตำแหน่ง สายงาน และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย 4) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ รวมทั้งสมรรถนะด้านการบริหารจัดการ และทักษะการประสานงาน 5) ทักษะการสื่อสาร 6) ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การพัฒนาศักยภาพทั้งระดับบุคคลและทีมงานผ่านแนวทางเชิงกลยุทธ์หรือกิจกรรม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของภารกิจที่กำหนด มีดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
1) ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกันกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยแบ่งออกเป็น 1) ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 2) ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 3) ทักษะที่จำเป็น 4) สมรรถนะที่เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม และ 5) สมรรถนะด้านการบริหาร ตลอดจนเกณฑ์มาตรฐาน และวิธีการประเมินสมรรถนะ	2560	1) ร้อยละของตำแหน่ง/สายงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ สถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ มีรายการสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานครบ
2) ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนเส้นทางการฝึกอบรม (Training Roadmap) และหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากร (Training Program) เช่น หลักสูตรภาวะผู้นำ หลักสูตรการบริหารจัดการภาวะวิกฤติ เป็นต้น	2560 - 2561	<ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนเส้นทางการฝึกอบรม (Training Roadmap) 2) จำนวนหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากร

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
3) จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ และส่งเสริมให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการรองรับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	2560 - 2561	1) ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ 2) ร้อยละของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ที่มีแผนการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่
4) กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรสนใจ เข้าร่วมการฝึกอบรม และพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่จำเป็น เช่น การส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ	2561 - 2562	1) จำนวนมาตรการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเข้าร่วมการพัฒนาที่กำหนดขึ้น
5) ดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการและหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้รับการพัฒนาขึ้นตลอดจนติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	2562 - 2569	1) ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการ และหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้รับการพัฒนาขึ้น 2) ร้อยละของบุคลากรที่มีสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ตามเกณฑ์ที่กำหนด
6) ส่งเสริมให้ทุกส่วนราชการจัดทำสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย เช่น หลักสูตร E-Learning, Long Distance Learning, Self Learning, Mobile Application เป็นต้น เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้วยการฝึกอบรม	2562 - 2569	1) จำนวนสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่จัดทำและเผยแพร่ให้ทุกส่วนราชการนำไปใช้ในการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการ

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
<p>7) ให้ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ในองค์การ (Knowledge Management Process) เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรในระยะยาวอีกทางหนึ่ง โดยมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ทุกรูปแบบ และส่งเสริมการนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เช่น การถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ การเสวนาชุมชนนักปฏิบัติ (CoPs) ในส่วนราชการและระหว่างส่วนราชการ การจัดเวทีวิชาการ เป็นต้น</p>	<p>2560 - 2569</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับความสำเร็จในการจัดการความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในส่วนราชการ และระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 2) จำนวนองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เกิดจากกระบวนการจัดการความรู้ และนำมาใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพประชาชน หมายรวมถึง เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ที่มีปัญหาการสื่อสารและการได้ยิน

เป้าหมายการพัฒนา	คุณลักษณะที่ต้องการ
<p>ประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง หมายรวมถึง เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ที่มีปัญหาการสื่อสารและการได้ยิน</p>	<p>ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจสถานการณ์ และการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและสามารถป้องกันตนเองจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ 2) ความเข้าใจบทบาท หน้าที่ ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม เมื่อเกิดสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ขึ้น 3) ความตระหนัก มีสติ และไม่ตื่นตระหนก ตลอดจนให้ความร่วมมือกับทางราชการเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างถูกต้อง 4) ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติตามกฎหมาย 5) การสื่อสาร เผยแพร่ความรู้ ให้แก่ผู้อื่นเพื่อสร้างความร่วมมือในการรับมือกับสถานการณ์ได้อย่างถูกต้อง

การพัฒนาศักยภาพทั้งระดับบุคคลและทีมงานผ่านแนวทางเชิงกลยุทธ์หรือกิจกรรมเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของภารกิจที่กำหนด มีดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
1) พัฒนาเครือข่ายผู้นำหรือแกนนำชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายผู้นำ/แกนนำชุมชนในทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกระดับ และถ่ายทอดความรู้ที่จำเป็นในการดูแลตนเอง และการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกให้กับผู้นำชุมชนในการถ่ายทอดความรู้ให้ถึงประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง แม้ยังไม่เกิดสถานการณ์	2560 - 2564	1) ร้อยละของหมู่บ้านที่มีผู้นำ/แกนนำชุมชนที่ได้รับการพัฒนา
2) สร้างและพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ เมื่อเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่	2560 - 2564	1) ระดับความสำเร็จในการสร้างและพัฒนาแนวทางการปฏิบัติสำหรับประชาชนเมื่อเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่
3) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่และการปฏิบัติตนในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ครอบคลุม และต่อเนื่อง โดยผ่าน <ul style="list-style-type: none"> ● ผู้นำ/แกนนำชุมชนที่ได้รับการพัฒนาแล้ว ● กระบวนการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ● สื่อทุกช่องทาง และทุกรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มประชากร เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต วิทยุ สิ่งพิมพ์ เป็นต้น ● พัฒนาเยาวชนผ่านระบบการศึกษาทุกระดับ โดยนำความรู้บรรจุในหลักสูตร เช่น สุขศึกษา สังคมศึกษา และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ● สร้างทัศนคติที่ถูกต้องผ่านสื่อสาธารณะ เช่น ภาพยนตร์ ละคร ดารา และ Net Idol 	2560 - 2569	1) ผลการประเมินระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มประชากรเป้าหมายผ่านสื่อแต่ละประเภท 2) จำนวนสื่อ ช่องทางการสื่อสารที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
4) ขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา และระดับบัณฑิตศึกษา และจากภาคเอกชน ในการสนับสนุนแหล่งทุน เพื่อสนับสนุน การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้และการปฏิบัติตัว ของประชาชนในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ทุกรูปแบบ เช่น การทำการวิจัยและพัฒนา การประกวดวาดภาพ การประกวดโครงการรณรงค์ การประกวดภาพยนตร์สั้น การประกวดสื่อ Animation เป็นต้น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของ ภาครัฐ และสร้างสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วน ในการมีส่วนร่วม	2560 - 2569	1) จำนวนโครงการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ความรู้ และการปฏิบัติตัวของ ประชาชนในสถานการณ์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ที่เกิด จากความร่วมมือของ สถาบันการศึกษาทุกระดับ และภาคเอกชน
5) การซ้อมแผนรับมือโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้กับประชาชน กลุ่มเสี่ยง	2560 - 2569	1) ร้อยละของจังหวัดที่จัด การซ้อมแผนรับมือโรคติดต่อ อุบัติใหม่ให้กับประชาชน กลุ่มเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
6) ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มให้ความสำคัญและร่วมการซ้อม แผนรับมือโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ส่วนราชการจัดขึ้น	2560 - 2569	1) อัตราการเพิ่มขึ้นของ ประชาชนที่ให้ความร่วมมือ ในการซ้อมแผนรับมือ โร ค ตี ด ต่ อ อุ บั ตี ไ ห ม่ ที่ส่วนราชการจัดขึ้นเมื่อเทียบ กับปีฐานหรือปีที่ผ่านมา
7) การถ่ายทอดความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่ประชาชน	2560 - 2569	1) ร้อยละของประชาชนที่ได้ รับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้ความร่วมมือกับ ทางราชการในการปฏิบัติ ตามกฎหมาย 2) อัตราการเพิ่มขึ้นของ ประชาชนในการให้ ความร่วมมือกับทางราชการ ในการปฏิบัติตามกฎหมาย เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น การรายงานการกระทำ ความผิด การรายงานเหตุการณ์ เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพส่วนราชการหรือบุคลากรภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายการพัฒนา	คุณลักษณะที่ต้องการ
<ol style="list-style-type: none"> 1) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) กระทรวงการต่างประเทศ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3) กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 4) กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และข้าราชการทหาร 5) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และข้าราชการตำรวจ 	<p>ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจสถานการณ์และการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปยังบุคลากรในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ความเข้าใจบทบาท หน้าที่ขององค์กรและส่วนราชการและแนวทางการปฏิบัติงานในฐานะผู้สนับสนุนในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น การเผยแพร่ความรู้ สนับสนุนการปฏิบัติงาน การประสานงาน 3) ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิผล

การพัฒนาศักยภาพทั้งระดับบุคคลและทีมงานผ่านแนวทางเชิงกลยุทธ์หรือกิจกรรมเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของภารกิจที่กำหนด มีดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
<ol style="list-style-type: none"> 1) ในระดับปัจเจกบุคคล: พัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดย <ol style="list-style-type: none"> (1) วิเคราะห์หาความจำเป็นในการพัฒนาเพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร (Training and Development or Competency Needs) (2) ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งระดับผู้บริหาร ระดับผู้นำหรือแกนนำ และระดับผู้ปฏิบัติงาน ด้วยวิธีการที่เหมาะสมอื่นๆ เช่น การสอนงาน การเรียนรู้ด้วยตนเอง (3) ผลิตและสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนทุกระดับ 	2560 - 2565	<ol style="list-style-type: none"> 1) ร้อยละของบุคลากรภาครัฐในส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนภารกิจโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล 2) ผลการประเมินการเรียนรู้ของบุคลากรภาครัฐในส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนภารกิจโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ได้รับ การ พัฒนา แล้ว ต่อ การ ปฏิบัติ หน้าที่ สื่อมวลชนในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
2) ในระดับองค์กร: เสริมสร้างความร่วมมือทุกรูปแบบที่เหมาะสม เช่น บันทึกความเข้าใจ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เป็นต้น ในการปฏิบัติงานร่วมสนับสนุนภารกิจโรคติดต่ออุบัติใหม่ และจัดทำทำเนียบเครือข่าย	2560 - 2569	1) ระดับความสำเร็จในการจัดทำความร่วมมือทุกรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนภารกิจโรคติดต่ออุบัติใหม่ 2) ระดับความสำเร็จในการจัดทำทำเนียบเครือข่าย
3) ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรร่วมกัน ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ และเผยแพร่แนวทางการปฏิบัติไปยังผู้ปฏิบัติ ผู้ประสานงาน ตลอดจนร่วมการซ้อมแผนในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกัน	2560 - 2569	1) ผลการประเมินการรับรู้ของบุคลากรในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนภารกิจโรคติดต่ออุบัติใหม่ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการป้องกันที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่

4. แนวทางการพัฒนาศักยภาพสื่อสารมวลชน

เป้าหมายการพัฒนา	คุณลักษณะที่ต้องการ
องค์กรสื่อสารมวลชนทุกประเภท และนักสื่อสารมวลชนรายบุคคลทุกแขนง	<p>ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจสถานการณ์ และการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และสามารถสื่อสารแนวทางป้องกันตนเองจากโรคติดต่ออุบัติใหม่สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ความเข้าใจบทบาท หน้าที่ของสื่อมวลชน ต่อประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เมื่อเกิดสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ขึ้น 3) ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติตามกฎหมาย 4) การปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนภารกิจสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ในฐานะพันธมิตรที่ดี และมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาศักยภาพทั้งระดับบุคคลและทีมงานผ่านแนวทางเชิงกลยุทธ์หรือกิจกรรมเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของภารกิจที่กำหนด มีดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
<p>1) พัฒนาศักยภาพของสื่อมวลชนเป็นรายบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในฐานะสื่อมวลชนที่มี</p> <p>(1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ ผลกระทบต่อสาธารณะ</p> <p>(2) ทักษะในการสื่อสารอย่างมืออาชีพ ถูกต้อง โปร่งใส</p> <p>(3) สามารถร่วมมือกับส่วนราชการและสนับสนุนการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	2560 - 2565	<p>1) ร้อยละของสื่อมวลชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล</p> <p>2) ผลการประเมินความพึงพอใจและทัศนคติของสื่อมวลชนที่ได้รับการพัฒนาแล้วต่อการปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่</p>
<p>2) พัฒนาศักยภาพขององค์กรสื่อมวลชนทุกประเภทในด้านต่างๆ ได้แก่</p> <p>(1) พัฒนาโครงสร้างและกลไกในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการเกิดสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่</p> <p>(2) กลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ให้ข่าวที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>(3) การจัดกิจกรรมร่วมกันในด้านต่างๆ เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพ และศักยภาพการปฏิบัติงานร่วมกันในฐานะพันธมิตรที่ดี</p>	2560 - 2569	<p>1) ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนดำเนินงานด้านสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ร่วมกัน และซ้อมแผนเป็นประจำทุกปีอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>2) จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ทำงานร่วมกัน</p>
<p>3) พัฒนาศักยภาพขององค์การสื่อสารมวลชนและนักสื่อสารมวลชน โดยการปฏิบัติงานจริงร่วมกันระหว่างภาครัฐ สื่อสารมวลชน ในการสนับสนุนการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในสถานการณ์ปกติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางและสื่อต่างๆ และประเมินการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางและสื่อต่างๆ และนำสารสนเทศที่ได้มาใช้ประกอบการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การเผยแพร่ให้แก่ชุมชน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ ● นโยบายด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ แนวทางการปฏิบัติตน และการนำไปปฏิบัติ <p>สร้าง Framework Network เพื่อขยายผลต่อไปยังกลุ่มอื่นได้</p>	2562 - 2569	<p>1) ผลการประเมินการรับรู้ของประชาชน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการป้องกันที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่</p>

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพภาคประชาสังคม

เป้าหมายการพัฒนา	คุณลักษณะที่ต้องการ
ภาคประชาสังคม	<p>ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความรู้ความสามารถ ความเข้าใจสถานการณ์และการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และสามารถสื่อสารแนวทางป้องกันตนเองจากโรคติดต่ออุบัติใหม่สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) มีภาวะผู้นำ น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับในชุมชนและสังคม 3) ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะผู้นำในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา สนับสนุนการปฏิบัติของภาครัฐ เมื่อเกิดสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ขึ้น 4) ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติตามกฎหมาย 5) การประสานงานที่ดีกับทุกภาคส่วน และมีความสามารถในการสื่อสารสาธารณะ

การพัฒนาศักยภาพทั้งระดับบุคคลและทีมงานผ่านแนวทางเชิงกลยุทธ์หรือกิจกรรมเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของภารกิจที่กำหนด มีดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
1) พัฒนาหลักสูตรและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ แก่กลุ่มเป้าหมายภาคประชาสังคม	2560 - 2565	1) ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายภาคประชาสังคมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล
2) เตรียมความพร้อมโดยจัดให้กลุ่มเป้าหมายภาคประชาสังคมเข้าร่วมการซ้อมแผนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	2561 - 2569	1) อัตราการเพิ่มขึ้นของกลุ่มเป้าหมายภาคประชาสังคมที่เข้าร่วมการซ้อมแผน

กลยุทธ์ แนวทาง กิจกรรม	ระยะเวลา	วิธีการวัดผล
3) สนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายภายในชุมชน และสนับสนุนทำเนียบภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนให้การพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายที่กลุ่มเป้าหมายภาคประชาสังคมเป็นผู้จัดตั้งขึ้น ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดสถานการณ์เกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่	2562 - 2569	1) จำนวนเครือข่ายที่กลุ่มเป้าหมายภาคประชาสังคมเป็นผู้จัดตั้งขึ้นและมีศักยภาพในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่
4) จัดให้มีการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทั้งในประเทศ และต่างประเทศตามเหตุผลและความจำเป็นของสถานการณ์	2562 - 2569	1) จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ตารางความเชื่อมโยงระหว่าง แผนยุทธศาสตร์อื่นๆ กับแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)

ยุทธศาสตร์/แผนอื่นๆ	ความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้
ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2559 (ฉบับ รับร่างประชามติ 7 สิงหาคม 2559)	<p>หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ</p> <p>มาตรา 55 รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มี ประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนา ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>บริการสาธารณสุขตามวรรคหนึ่ง ต้องครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพด้วย</p> <p>รัฐต้องพัฒนาการบริการด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง</p> <p>หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ</p> <p>มาตรา 96 รัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวิทยาการแขนงต่างๆ ให้เกิดความรู้ การพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อ ความเข้มแข็งของสังคม และเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ</p>
ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) (สรุปย่อ)	<p>ด้านความมั่นคง คือ การป้องกันและเตรียมความพร้อมในการรับมือกับ สถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ต่างๆ</p> <p>เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยสถาบันหลัก ของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม มีความสามัคคี ของคนในชาติ มีความสงบและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ และมีระดับ รายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง มีความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำ ลดลงในทุกมิติ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลก</p>

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติการค้าบนฐานการขยายตัวของการค้าส่ง
ค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ
กระจายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ
แข่งขันบนฐานการพัฒนานวัตกรรมและมีฐานการผลิต บริการ และลงทุนที่
เชื่อมโยงในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี 2579 และ
เข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดย

- ภาคเกษตร เป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่
มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลผลิตภาพการผลิตสูง มีระบบ
บริหารจัดการที่ดีด้านการประมง
- ภาคอุตสาหกรรม ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรม
อนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นอย่างรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลาง
การผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น
ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วน และศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และ
ชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาค
อาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- ภาคบริการ ธุรกิจบริการเดิมได้รับการพัฒนาระดับคุณภาพและ
ศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล
และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นอย่างรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็น
ศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลาง
การให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยว
และบริการของอาเซียน ศูนย์บริการทางการเงิน การศึกษานานาชาติ และ
บริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น
- วิสาหกิจและการดำเนินธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็น
ฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

คนไทยในอนาคต มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัว
รองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา
มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อ
การเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และ
มีความรับผิดชอบ เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม รักชาติ และสถาบัน
พระมหากษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย อัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการสร้งฐานอาชีพบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ไม่คอรัปชั่น โดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวยุติมีสุข

เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจสีเขียว ระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีพื้นที่สีเขียวใหญ่ขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม **ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และประชาชนมีส่วนร่วม** การกระจายอำนาจ และมีการกำหนดภารกิจที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) (ด้านสาธารณสุข)

P&P Excellence

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย
2. การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
3. ความปลอดภัยด้านอาหารและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

Service Excellence

1. การพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ
2. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
3. ศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์
4. ศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ/เขตเศรษฐกิจพิเศษ

Governance Excellence

1. ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ
2. ระบบหลักประกันสุขภาพ
3. ความมั่นคงด้านยาและเวชภัณฑ์ และการคุ้มครองผู้บริโภค
4. ระบบธรรมาภิบาล

People Excellence

1. การวางแผนความต้องการอัตรากำลัง
2. การผลิตและพัฒนากำลังคน
3. การพัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ
4. การพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนและภาคประชาสังคมด้านสุขภาพ

ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560 - 2564)

ส่วนที่ 4 ของยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน ที่กำหนดให้มีระบบเตรียมความพร้อมและกลไกเผชิญเหตุที่มีประสิทธิภาพ ให้พร้อมปฏิบัติทั้งในยามปกติและในสถานการณ์วิกฤติ จากสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่กลไกปกติไม่สามารถรองรับได้โดยมีแผนปฏิบัติการและมีการฝึกทดสอบปฏิบัติในทุกระดับอย่างเหมาะสม และพัฒนาระบบบริหารจัดการเชิงบูรณาการและเตรียมความพร้อมในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัย พร้อมทั้งจัดทำระบบการจัดการความรู้ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด ถึงระดับชุมชน

แนวทางการพัฒนา

4.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคระบาดและสถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขอื่นๆ

4.4.1 สำคัญ ให้มีความพร้อมในการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินแนวโน้มสถานการณ์เพื่อเตรียมการรับมือ รวมทั้งการดำเนินการต่างๆ เพื่อหยุดภาวะฉุกเฉินหรือกักสถานการณ์ที่รุนแรงเกี่ยวกับโรคระบาดและสถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขอื่นๆ ให้กลับสู่สภาวะปกติภายในระยะเวลาที่สั้นที่สุด อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการป้องกันยับยั้งไม่ให้โรคและภัยสุขภาพแพร่กระจายออกไปในวงกว้างและไม่เกิดความเสียหายแก่ชีวิต เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์ให้กลับสู่สภาวะปกติ

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

3.1 เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนา และผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคมโดย

3.1.1 ลงทุนวิจัยและพัฒนาในกลุ่มเทคโนโลยีที่ประเทศไทยมีศักยภาพพัฒนาตนเองได้ อาทิ กลุ่มอาหารและเกษตร การแพทย์ สิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาเป็นเศรษฐกิจใหม่ โดยจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอและต่อเนื่องสำหรับการต่อยอดงานวิจัยเชิงลึกเพื่อสร้างนวัตกรรมห่วงโซ่การวิจัย และการให้ความสำคัญกับการวิจัยในขั้นประยุกต์และทดลองเพิ่มขึ้น ทั้งการจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ การทำวิจัยตลาด การทดสอบผลิตภัณฑ์ และโรงงานนำร่อง (Pilot Plant) สำหรับอุตสาหกรรมยา เพื่อให้สามารถแปลงงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

- 3.1.2 ลงทุนวิจัยและพัฒนาในกลุ่มเทคโนโลยีที่นำสู่การพัฒนาแบบก้าวกระโดด ได้แก่ เทคโนโลยีทางการแพทย์ครบวงจร เทคโนโลยีชีวภาพ (ยาชีววัตถุ เภสัชพันธุศาสตร์ อาหารแปรรูป เนื้อเลี้ยงชีวภาพและเคมีชีวภาพ พลังงานทางเลือก) หุ่นยนต์และเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ ยานยนต์สมัยใหม่ (รถยนต์ไฟฟ้า รถยนต์ไฮบริด) ระบบเครื่องกลที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์ ดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองฝังตัว และเทคโนโลยีระบบรางและการบิน โดยให้ความสำคัญกับการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) หรือการเข้าครอบครอง/รับช่วงต่อในเทคโนโลยีใหม่ที่มีความน่าจะเป็นไปได้ในตลาดโลกผ่านกลไกกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย กองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จะจัดตั้งขึ้น และ/หรือภาครัฐเป็นผู้ลงทุนหลักเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงการพัฒนาในลักษณะวิศวกรรมย้อนกลับ ตลอดจนการกำหนดให้โครงการลงทุนขนาดกลางและขนาดใหญ่ของประเทศต้องเชื่อมโยงกับการส่งเสริมการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในประเทศ
- 3.1.3 ลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อาทิ เทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีเพื่อผู้พิการ เทคโนโลยีเพื่อผู้สูงอายุ เทคโนโลยีทางการแพทย์ (ยาและวัคซีน อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์) โดยอาศัยกลไกการดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันการวิจัย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนหรือชุมชน
- 3.1.4 เร่งรัดการถ่ายทอดผลงานวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีสู่เกษตรกร รายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผ่านกลไกเครือข่ายสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยมีนักถ่ายทอดเทคโนโลยีมืออาชีพที่เข้ามาช่วยดำเนินการ
- 3.1.5 พัฒนาตลาดเทคโนโลยีและนวัตกรรมไทย โดยใช้กลไกระบบบัญชีนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ไทยที่นำไปสู่การจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างแท้จริง เพื่อเสริมสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศและทดแทนการนำเข้า

- 3.1.6 เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องมาตรฐานสากล สามารถนำไปสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มได้ รวมถึงมีฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาที่สะดวกต่อการเข้าถึง ใช้งานง่าย และสืบค้นได้ทั่วโลก เพื่อประกอบการวิเคราะห์และติดตามเทคโนโลยี
- 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur)
- 3.2.1 ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีบทบาทหลักด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี และร่วมกำหนดทิศทาง การพัฒนานวัตกรรมกับสถานศึกษา สถาบันวิจัย ภาครัฐ และภาคสังคมหรือชุมชน โดยปรับกฎระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรค รวมทั้งมีมาตรการจูงใจ อาทิ ปรับกฎ ระเบียบให้สามารถสนับสนุนทุนวิจัยในภาคเอกชน การส่งเสริมให้เอกชน รับจ้างทำวิจัยของภาครัฐได้ และการร่วมทุนในการพัฒนาเทคโนโลยีแบบ ก้าวกระโดดบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมรับความเสี่ยงและร่วมรับภาระ ค่าใช้จ่าย
- 3.2.2 ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจ ที่ผสมการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย โดยมีมาตรการจูงใจในรูปแบบต่างๆ อาทิ กองทุน มาตรการภาษี เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ภาคการผลิตและบริการมุ่งสร้างนวัตกรรม ในธุรกิจและองค์กรเพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน
- 3.2.3 สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจเกิดใหม่และ SMEs ที่ต้องการพัฒนาหรือทำธุรกิจฐานเทคโนโลยี และเพิ่มช่องทางการเข้าถึง นักวิจัยและทรัพยากรวิจัยของสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย รวมทั้งการเข้าถึงบริการทางเทคโนโลยีต่างๆ ได้โดยง่ายและสะดวก
- 3.2.4 สร้างบรรยากาศและสภาวะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ลงสู่พื้นที่และชุมชน ทั้งการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดให้มีเวทีหรือช่องทางการพัฒนาและแสดงออกของนักคิดและ นักสร้างสรรค์ และเสริมสร้างต้นแบบ (Role Model) ที่เหมาะสม รวมทั้ง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานนวัตกรรมและตัวอย่างความสำเร็จในวงกว้าง อย่างต่อเนื่อง โดยจูงใจให้มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม
- 3.2.5 ผนวกรวมพลังวัฒนธรรมการวิจัยและค่านิยมการเคารพสิทธิในทรัพย์สิน ทางปัญญา รวมทั้งวิถีคิดของคนในสังคมให้ใช้หลักตรรกะในการตัดสินใจ ผ่านทางสื่อและกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งมีกลไกการส่งเสริมการดำเนินงาน ให้ความรู้และบริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงใน ทุกพื้นที่

ยุทธศาสตร์/แผนอื่นๆ	ความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้
<p>แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558</p>	<p>แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 เป็นการนำแนวคิดพัฒนาระบบการป้องกัน การเตรียมความพร้อม และการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยการพัฒนาภูมิความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งระดับชุมชน ในการเฝ้าระวังและรับมือกับสาธารณภัย การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนตามแนวทาง “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งการนำแนวคิดการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อป้องกันภัยตามหลักสากล คือ “รับรู้ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน” (Resilience) โดยเสริมสร้างความตระหนักในการลดความเสี่ยงตั้งแต่ก่อนเกิดภัย และหลังเกิดภัย และกำกับการดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามกรอบพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และสอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 - 2573 (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015 - 2030)</p>
<p>แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)</p>	<p>การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีเป้าหมายในการดำเนินการในระยะสั้น กลาง ยาว ในการพัฒนากลไกและการสร้างขีดความสามารถที่ต้องดำเนินการ โดยมีกรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย คือ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใน 6 สาขา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง 2. การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร 3. การท่องเที่ยว 4. ด้านสาธารณสุข มุ่งเน้นการเฝ้าระวังโรคและการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางภูมิอากาศที่มีผลต่อสุขภาพ การป้องกันการเกิดและการแพร่ระบาดของโรค รวมถึงการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางสาธารณสุขที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากปัจจัยทางภูมิอากาศต่อวิถีชีวิตของแมลงและเชื้อโรคต่างๆ รวมถึงเชื้อโรคที่ระบาดจากสัตว์สู่คน ประเมินรูปแบบการแพร่กระจายหรือการระบาดของโรค พัฒนาการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาวะแวดล้อม พัฒนาการเตือนภัยเครือข่ายการเฝ้าระวังโรค และผลกระทบต่อด้านสุขภาพให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงและประชากรกลุ่มเสี่ยง พัฒนากลไกการเตรียมความพร้อมด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งขีดความสามารถของหน่วยงานและบุคลากรด้านสาธารณสุขในการลดและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ศึกษาวิจัยความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์โรคระบาด เป็นต้น 5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 6. การกำกับดูแลและควบคุมให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์/แผนอื่นๆ	ความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้
<p>ยุทธศาสตร์โรคติดต่ออุบัติใหม่ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (APSED 2016)</p>	<p>มุ่งเน้นที่องค์ประกอบหลักสำหรับการเตรียมความพร้อมฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และการตอบสนองผ่าน 8 ประเด็น คือ 1) การเตรียมความพร้อมฉุกเฉินด้านสาธารณสุข 2) การเฝ้าระวัง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองต่อภัยพิบัติด้านสาธารณสุข 3) ด้านห้องปฏิบัติการ 4) โรคจากสัตว์สู่คน (zoonoses) 5) การป้องกันการดูแลสุขภาพ 6) การสื่อสารความเสี่ยง 7) การเตรียมพร้อมการแจ้งเตือน และการตอบสนองในระดับภูมิภาค และ 8) การติดตามและประเมินผล และส่งเสริมการเตรียมความพร้อมฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและการตอบสนองเป็นหัวใจสำคัญของยุทธศาสตร์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกภัยพิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้กับโรคติดต่ออุบัติใหม่</p>
<p>กฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (International Health Regulations 2005; IHR)</p>	<p>เป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว เนื่องจากกฎอนามัยระหว่างประเทศ เป็นกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกต้องปฏิบัติตาม เพื่อป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern หรือ PHEIC) เป็นกรอบการดำเนินงาน</p>
<p>แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health)</p>	<p>เป็นกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว ที่ยกแนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียวเป็นยุทธศาสตร์หลัก เนื่องจากเป็นแนวคิดในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพสำหรับสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม อันจะส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ และเอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีของทุกชีวิต</p>
<p>แผนยุทธศาสตร์การจัดการการติดยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564</p>	<p>แผนยุทธศาสตร์การจัดการการติดยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 มีการกำหนดดัชนีชี้วัด คือ การป่วย การตาย และผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากเชื้อดื้อยาลดลง และกำหนดเป้าประสงค์ที่ต้องการบรรลุภายในปี 2564 ไว้ 5 ประการ คือ การป่วยจากเชื้อดื้อยาลดลงร้อยละ 50 (ซึ่งสามารถนำไปใช้คำนวณผลกระทบต่อสุขภาพและเชิงเศรษฐกิจ) การใช้จ่ายด้านจุลชีพสำหรับมนุษย์และสัตว์ลดลงร้อยละ 20 และ 30 ตามลำดับ ประชาชนมีความรู้เรื่องเชื้อดื้อยาและตระหนักในการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 และประเทศไทยมีระบบจัดการการติดยาต้านจุลชีพที่มีสมรรถนะตามเกณฑ์สากล เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การจัดการการติดยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 ตั้งอยู่บนหลักการ 3 ข้อ คือ</p>

- (1) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่เน้นลงมือทำ (action-oriented strategy) และวัดผลได้
- (2) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่เน้นการทำงานร่วมของหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ อย่างบูรณาการและเสริมพลัง (synergized and orchestrated strategy) และ
- (3) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่กระตุ้นให้เกิดความมุ่งมั่นทางการเมือง (political commitment) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการนำสู่การจัดการปัญหาและการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อให้การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพของประเทศมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเฝ้าระวังการดื้อยาต้านจุลชีพภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การควบคุมการกระจายยาต้านจุลชีพในภาพรวมของประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในสถานพยาบาลและควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยาและควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมความรู้ด้านเชื้อดื้อยาและความตระหนักรู้ด้านการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมแก่ประชาชน
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารและพัฒนากลไกระดับนโยบายเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการดื้อยาต้านจุลชีพ อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 - 5 เป็นยุทธศาสตร์เพื่อจัดการปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพอย่างบูรณาการในด้านต่างๆ ส่วน ยุทธศาสตร์ที่ 6 เป็นยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 ในภาพรวม เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่วางไว้

ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 จะติดตามและประเมินผลโดยวิธีการประเมินผลเพื่อการพัฒนา (developmental evaluation) ร่วมกับการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างก่อนและหลังการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์/แผนอื่นๆ	ความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้
<p>วาระความมั่นคงด้านสุขภาพของโลก (Global Health Security Agenda; GHSA)</p>	<p>เป็นกรอบการดำเนินงานในแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) เนื่องจากวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก เฝ้าระวังพัฒนาสมรรถนะตาม IHR ด้านโรคติดต่อและโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน โดยใช้หลัก 1. ป้องกันการระบาดของโรคที่สามารถป้องกันได้ 2. ตรวจจบบัญคุกคามให้ได้โดยเร็ว และ 3. ตอบโต้ภัยคุกคามอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ</p>
<p>การประเมินผลการปฏิบัติตามกฎอนามัยระหว่างประเทศจากองค์การอนามัยโลก (Joint External Evaluation; JEE)</p>	<p>เป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินผลตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ โดยผู้ประเมินจากภายนอกขององค์การอนามัยโลก เป็นกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ สอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)</p>

คำอธิบายศัพท์

- **การจัดการในภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข (Public Health Emergency Management)** หมายถึง กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ของการจัดการเหตุการณ์การเกิดโรคและภัยคุกคามสุขภาพอย่างรวดเร็ว และเป็นระบบ ครอบคลุมทุกระยะตั้งแต่การดำเนินการป้องกัน และลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) การเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน (Preparedness) การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Response) และการฟื้นฟูหลังเกิดภาวะฉุกเฉิน (Recovery)
  1. การดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นระยะที่ต้องดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยลดโอกาสเกิดเหตุการณ์ และลดผลกระทบของโรคและภัยสุขภาพที่เป็นภาวะฉุกเฉิน หรือทำให้เหตุการณ์นั้นส่งผลกระทบต่อคนน้อยลง ซึ่งรวมถึงการจัจัดวางระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ให้มีสมรรถนะและมีขีดความสามารถ เพื่อเตรียมเผชิญสถานการณ์ภัยต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เช่น การจัดให้มีระบบข่าวกรองที่ดีในการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าได้
  2. การเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน (Preparedness) เป็นระยะที่เกิดต่อเนื่องจากการบรรเทาภัย เป็นขั้นตอนในการเตรียมพร้อมด้านต่างๆ และจัดทำแนวทางปฏิบัติในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นในทุกด้านก่อนเกิดเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เพื่อให้สามารถตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การเตรียมศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน และระบบบัญชาการเหตุการณ์ (EOC & ICS) การจัดทำแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และการซ้อมแผน (PHE Planning & Exercise) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยา เวชภัณฑ์และวัคซีน ที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (PHE Logistic) เป็นต้น
  3. การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Response) เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข มีการเปิดศูนย์ปฏิบัติการเพื่อบัญชาการเหตุการณ์ ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง ส่งทีมเข้าพื้นที่เพื่อให้การช่วยเหลือและบรรเทาความสูญเสียต่อสุขภาพของผู้ประสบเหตุ และดำเนินการป้องกัน ควบคุมโรคระบาด หรือผลแทรกซ้อนอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นหลังเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และสื่อสารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ซึ่งในการดำเนินการจะระดมทรัพยากรที่เตรียมพร้อมไว้เพื่อตอบโต้ภาวะฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. การฟื้นฟูหลังเกิดภาวะฉุกเฉิน (Recovery) เป็นระยะสุดท้ายในการจัดวางจรรยาบรรณการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข โดยที่ความเสียหาย และความสูญเสียจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขได้รับการแก้ไขและบรรเทาแล้ว มีการฟื้นฟูให้พื้นที่ซึ่งต้องดำเนินการต่อไป จนกว่าระบบทุกอย่างจะเข้าสู่ภาวะปกติหรือใกล้เคียงปกติ โดยเน้นให้มีระบบเฝ้าระวังโรคติดต่อ และส่งมอบภารกิจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการฟื้นฟูทางจิตใจของผู้ประสบภัยและครอบครัว

การจัดการภาวะฉุกเฉินทั้ง 4 ระยะ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะเป็นวงจรในแต่ละระยะ มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เนื่องจากการดำเนินการในแต่ละระยะนั้น จะมีหน่วยงานและองค์กรหลายภาคส่วนมาร่วมดำเนินการ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการและการประสานงานระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เครื่องมือการบริหารหนึ่งที่น่าจะเป็นเครื่องมืออันเหมาะสมต่อการจัดการ ในภาวะวิกฤติ หรือภาวะฉุกเฉิน คือ “ระบบบัญชาการเหตุการณ์” (Incident Command System: ICS) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้เพื่อการสั่งการ ควบคุม และประสานงานของแต่ละหน่วยงานในการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน มีโครงสร้างในการสั่งการโดยรวม ทำให้สามารถจัดการตอบโต้เหตุการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีระบบ มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับขยายให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ได้ตามความต้องการ ระบบดังกล่าวเป็นระบบปฏิบัติการเพื่อการระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุ และบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมได้อย่างบรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ (แนวทางการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินกรณีภัยจากอาวุธชีวภาพ, 2558)

- **การต่อต้านจุลชีพ (Antimicrobial resistance)** หมายถึง ความสามารถของจุลินทรีย์ (เช่น แบคทีเรีย ไวรัส และรา) ในการเจริญเติบโตหรืออยู่รอดได้แม้สัมผัสกับยาฆ่าเชื้อ (ยาต้านจุลชีพ) ที่มีความเข้มข้นเพียงพอในการฆ่าหรือยับยั้งเชื้อในสายพันธุ์เดียวกัน หรือสูงกว่าความเข้มข้นที่ใช้ในการป้องกันและรักษาโรค (แผนยุทธศาสตร์การจัดการการต่อต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564, 2559)
- **การตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Response)** หมายถึง การดำเนินการต่างๆ หลังจากที่ได้เกิดเหตุการณ์หรือเกิดภาวะฉุกเฉินขึ้นแล้ว เพื่อหยุดยั้งและ/หรือลดผลกระทบจากภาวะฉุกเฉินหรือสถานการณ์รุนแรงจากโรคและภัยสุขภาพ และเพื่อให้เหตุการณ์กลับสู่สภาวะปกติในระยะเวลาที่สั้นที่สุด (แนวทางการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินกรณีภัยจากอาวุธชีวภาพ, 2558)
- **การติดเชื้อในโรงพยาบาล** หมายถึง การติดเชื้อที่เกิดจากการได้รับเชื้อขณะที่ผู้ป่วยได้รับการตรวจและ/หรือได้รับการรักษาในโรงพยาบาลและไม่อยู่ในระยะฟักตัวของเชื้อ (โดยทั่วไปโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลมักเกิดขึ้นในผู้ป่วยที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลแล้วนานเกิน 48 - 72 ชั่วโมง) รวมถึงการติดเชื้อของบุคลากรจากการทำงานในโรงพยาบาล (คู่มือปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล กรมควบคุมโรค, 2550)
- **การประชาสัมพันธ์ (Public Relation)** หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานหรือองค์กร และกลุ่มประชาชนเป้าหมาย เพื่อสร้างความเข้าใจอันถูกต้องในอันที่จะสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และความร่วมมือ ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานของหน่วยงานนั้นๆ บรรลุเป้าหมาย (สำนักสารนิเทศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2555)

- **การประเมินความเสี่ยง หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ (Risk Assessment)** หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้น และประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (Exposure) ความเปราะบาง (Vulnerability) และศักยภาพ (Capacity) ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่งๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, 2558)
- **การฝึกการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย (Exercise) หรือการซ้อมแผน** หมายถึง การจำลองสถานการณ์เพื่อฝึกฝนทักษะหรือซักซ้อมกระบวนการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้ เป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินได้ฝึกซ้อมขั้นตอนการปฏิบัติที่จำเป็น ทำให้มีทักษะสามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งช่วยให้พร้อมปฏิบัติงานได้จริงหากเกิดสาธารณภัยขึ้น (สถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่) (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, 2558)
- **การเฝ้าระวัง (Surveillance)** หมายถึง การสังเกต การเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการรายงาน และการติดตามผลของการแพร่กระจายของโรคอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมโรค (พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558, 2558)
- **การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction: DRR)** หมายถึง แนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากสาธารณภัย ผ่านความพยายามอย่างเป็นระบบที่จะวิเคราะห์และบริหารจัดการปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย ในที่นี้ คือภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อดำเนินนโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่างๆ ในการลดความล่อแหลม ลดปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการปัญหา มีเป้าหมายในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่ในชุมชนและสังคมในปัจจุบัน และป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, 2558)
- **การสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication)** หมายถึง การติดต่อสื่อสาร เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและความคิดเห็นระหว่างผู้ประเมินความเสี่ยง (Risk Assessor) ผู้จัดการความเสี่ยง (Risk Manager) กับประชาชนผู้บริโภค ภาคอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษาและกลุ่มหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องและสนใจ (Stakeholder) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำ อาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารความเสี่ยงนั้นมีอยู่ในทุกกระบวนการของการวิเคราะห์ความเสี่ยง (แนวทางการประเมินกฎหมายระหว่างประเทศด้านการสื่อสารความเสี่ยง, 2557)
- **คณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร** หมายถึง คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อประจำกรุงเทพมหานคร ที่แต่งตั้งตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558, 2558)
- **คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด** หมายถึง คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อประจำจังหวัด ที่แต่งตั้งตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558, 2558)
- **ฉุกเฉิน** หมายถึง เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนหรือเป็นที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบแก้ไขโดยฉับพลัน (ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556, 2556)

- **นโยบายสุขภาพ** หมายถึง การแสดงความตระหนักและความเท่าเทียมในด้านสุขภาพออกมาอย่างชัดเจนในทุกประเด็นของนโยบาย และรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสุขภาพที่เกิดขึ้น วัตถุประสงค์หลักของนโยบายสาธารณะทางสุขภาพ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพที่จะทำให้ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาพดี นโยบายดังกล่าวทำให้เพิ่มความเป็นไปได้ของทางเลือกที่เอื้อต่อสุขภาพ และทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงทางเลือกนั้นได้ง่ายขึ้น และนโยบายนั้นจะเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม ทางสังคม และทางกายภาพที่เอื้อต่อสุขภาพ (Adelaide Recommendations on Healthy Public Policy. WHO, Geneva, 1988)
- **แนวทางการปฏิบัติงานมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP)** หมายถึง วิธีการที่ได้กำหนดขึ้นหรือจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอย่างเป็นกิจวัตรในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, 2558)
- **ปศุสัตว์** หมายถึง สัตว์เศรษฐกิจที่มนุษย์นำมาเลี้ยง เพื่อผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น เพื่อใช้งาน และเป็นอาหาร เป็นต้น สัตว์เศรษฐกิจมีทั้งสัตว์สี่เท้า เช่น โค กระบือ ม้า แพะ แกะ สุกร และสัตว์ปีก เช่น เป็ด ไก่ ห่าน ไก่วง เป็นต้น (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2559)
- **แผนยุทธศาสตร์หรือแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan)** หมายถึง แผนการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับภารกิจ และทิศทางในอนาคต เป้าหมายการดำเนินงานระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนกลยุทธ์หรือวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานในแผนฉบับนี้ มุ่งเน้นยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ (เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2, 2558)
- **ภัยพิบัติ** หมายถึง สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยที่เกิดจากโรค หรือการระบาดของแมลงหรือศัตรูพืชทุกชนิด อากาศหนาวจัดผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่นๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ หรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน (ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556, 2556)
- **ภาคประชาสังคม (Civil Society)** หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กรอิสระซึ่งไม่แสวงหาผลกำไรที่มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณะ มีเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, 2558)
- **ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency)** หมายถึง เหตุการณ์การเกิดโรคและภัยคุกคามสุขภาพ ซึ่งมีลักษณะเข้าได้กับเกณฑ์อย่างน้อย 2 ใน 4 ประการ ดังนี้ 1) ทำให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพอย่างรุนแรง 2) เป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติหรือไม่เคยพบมาก่อน 3) มีโอกาสที่จะแพร่ไปสู่พื้นที่อื่น และ 4) ต้องจำกัดการเคลื่อนที่ของผู้คนหรือสินค้า (กรอบแนวทางการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข กรมควบคุมโรค พ.ศ. 2559 - 2564, 2558)
- **ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS)** หมายถึง แนวทางในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยทุกประเภท (ในที่นี้ ได้แก่ ภัยจากโรคติดต่ออุบัติใหม่) อย่างมีมาตรฐานในพื้นที่เกิดเหตุ ตั้งแต่เหตุฉุกเฉินขนาดเล็กไปจนถึงเหตุฉุกเฉินที่มีความซับซ้อน โดยผู้ปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการร่วมกันได้ภายใต้การบัญชาการแบบรวมศูนย์ (Unified Command)

โดยปกติมีการจัดโครงสร้างระบบเพื่อการปฏิบัติงานใน 5 สายงานหลัก คือ ส่วนบัญชาการ (Command) ส่วนปฏิบัติการ (Operation) ส่วนแผนงาน (Planning) ส่วนสนับสนุนกำลังบำรุงหรือโลจิสติกส์ (Logistics) และส่วนการเงิน/การบริหารจัดการ (Finance/Administration) ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการปรับลดหรือขยายส่วนงานที่อาจจำเป็นหรือไม่จำเป็นต้องใช้งาน ขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์นั้นๆ (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, 2558)

- **ระบบสารสนเทศ (Information System หรือ IS)** หมายถึง เป็นระบบพื้นฐานของการทำงานต่างๆ ในรูปแบบของการเก็บ (Input) การประมวลผล (Processing) เผยแพร่ (Output) และมีส่วนจัดเก็บข้อมูล (Storage) องค์ประกอบของระบบสารสนเทศคือ ฮาร์ดแวร์, ซอฟต์แวร์, มนุษย์, กระบวนการ, ข้อมูล, เครือข่าย ระบบสารสนเทศนั้นจะประกอบด้วย
  1. ข้อมูล (Data) หมายถึง ค่าของความจริงที่ปรากฏขึ้น โดยค่าความจริงที่ได้จะนำมาจัดการปรับแต่งหรือประมวลผลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ
  2. สารสนเทศ (Information) คือ กลุ่มของข้อมูลที่ถูกตามกฎเกณฑ์ตามหลักความสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลเหล่านั้นมีประโยชน์และมีความหมายมากขึ้น
  3. การจัดการ (Management) คือ การบริหารอย่างเป็นระบบ เป็นการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการจัดการขององค์กรนั้น ซึ่งต้องมีการวางแผน กำหนดการ และจัดการทรัพยากรภายในองค์กร เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นๆ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2559)
- **โรคข้ามพรมแดน** หมายถึง โรคระบาดที่มีความรุนแรง สามารถกระจายได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่คำนึงถึงพรมแดนของประเทศ เป็นสาเหตุให้เกิดอัตราการตายและการเกิดโรคสูง ส่งผลกระทบร้ายแรงด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านสาธารณสุข (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO, 2559)
- **โรคติดต่อ (Communicable Diseases)** หมายความว่า โรคที่เกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรคซึ่งสามารถแพร่โดยทางตรงหรือทางอ้อมมาสู่คน (พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558, 2558)
- **โรคติดต่ออุบัติใหม่** หมายถึง โรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อใหม่ (New infectious disease) โรคติดต่อที่พบในพื้นที่ใหม่ (New geographical areas) โรคติดต่ออุบัติซ้ำ (Re-emerging infectious disease) เชื้อก่อโรคที่ดื้อต่อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial resistant organism) และเหตุการณ์ฉุกเฉินภาวะของมนุษย์ด้วยสารชีวะ (World Health Organization : WHO, 2559)
- **ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Center)** หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ เพื่อสนับสนุนการบริหารสั่งการ ประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูลและทรัพยากรให้เกิดขึ้นอย่างสะดวกรวดเร็วในภาวะฉุกเฉิน (กรอบแนวทางการพัฒนา ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน และระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข กรมควบคุมโรค พ.ศ. 2559 - 2564, 2558)
- **สัตว์ป่า** หมายถึง สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ปีก แมลงหรือแมง ซึ่งโดยสภาพธรรมชาติย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในป่าหรือน้ำ และหมายความรวมถึงไข่ของสัตว์ป่าเหล่านั้นทุกชนิดด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะแล้ว และสัตว์พาหนะที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์พาหนะดังกล่าว (พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535, 2535)
- **สัตว์เลี้ยง** หมายถึง สุนัขหรือแมว และรวมถึงสัตว์อื่นๆ ที่โดยปกติสามารถนำมาเลี้ยงภายในบ้าน หรือบริเวณบ้านของผู้เลี้ยงโดยไม่รวมถึงปศุสัตว์ (Duhaime's Law Dictionary, 2553)

- **สาธารณสุข** หมายถึง อักเสบ วัณโรค อหิวาต์ ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดในสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้ความหมายรวมถึงภัยจากอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย (พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550, 2550)
- **หน่วยงานของรัฐ** หมายถึง ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ (พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558, 2558)
- **ห้องปฏิบัติการชีวอนามัย (Biosafety Laboratory)** หมายถึง ห้องปฏิบัติการที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จะเพิ่มความปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านจุลชีววิทยาด้วย โดยแบ่งระดับของห้องปฏิบัติการได้เป็น 4 ระดับ คือ 1) Biosafety Level 1 เหมาะสำหรับการปฏิบัติงานกับเชื้อจุลินทรีย์ทั่วไป ที่ไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ สำหรับการฝึกอบรมหรือการสอน 2) Biosafety Level 2 เหมาะสำหรับการปฏิบัติงานกับเชื้อจุลินทรีย์ที่มีความเสี่ยงปานกลาง ในการก่อให้เกิดโรคในชุมชน 3) Biosafety Level 3 เหมาะสำหรับการปฏิบัติงานกับเชื้อจุลินทรีย์ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของโรคติดต่อซึ่งก่อให้เกิดโรคที่รุนแรงหรือเป็นอันตรายต่อชีวิตเมื่อติดเชื้อ 4) Biosafety Level 4 เหมาะสำหรับการปฏิบัติงานกับเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุของโรคติดต่อซึ่งก่อให้เกิดโรคอันตรายหรือโรคติดต่อที่ไม่พบในประเทศ ซึ่งมีความเสี่ยงสูงในการติดต่อในคนและชุมชน หรือเป็นโรคที่ไม่มีวัคซีนหรือยาที่ใช้รักษา (คู่มือความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์, 2553)

คำย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

คำย่อภาษาไทย

คำย่อ

ทส.ปช.
พ.ร.บ.
รศทป.
อกม.
อช.
อปพร.
อปมช.
อปป.
อสป.
อสม.
อสร.

คำเต็ม

ไทยอาสาป้องกันชาติ
พระราชบัญญัติ
ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า
อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
อาสาพัฒนาชุมชน
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้านและชุมชน
อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
อาสาปศุสัตว์
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
อาสาสมัครแรงงาน

คำย่อภาษาอังกฤษ

คำย่อ

AIIR
BCP
CBRN
EOC
FET
FETP
ICS
ICT
IHR
IPC
IT
LA
OIE
PPP
2P1M4R

RRTs
SOP
WHO

คำเต็ม

Airborne Infection Isolation Room
Business Continuity Planning
Chemical Biological Radiological and Nuclear
Emergency Operation Center
Field Epidemiology Training
Field Epidemiology Training Program
Incident Command System
Information and Communication Technology
International Health Regulations
Infection Prevention and Control
Information Technology
Laboratory Accreditation
World Organisation for Animal Health
Public Private Partnership
2P (Preparation, Prevention), 1M (Mitigation), 4R (Response, Relief, Recovery, Rehabilitation and Reconstruction)
Rapid Response Team
Standard Operation Procedure
World Health Organization

เอกสารอ้างอิงที่สำคัญ

1. คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย; 2558.
2. พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 (พ.ศ. 2558). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 132 ตอนที่ 15 ก หน้า 1 - 22 (ลงวันที่ 5 มีนาคม 2558)
3. พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 (พ.ศ. 2558). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 132 ตอนที่ 80 ก หน้า 9 - 3 (ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2558)
4. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 (พ.ศ. 2550). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 52 ก หน้า 1 - 23 (ลงวันที่ 7 กันยายน 2550)
5. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (พ.ศ. 2558). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 132 ตอนที่ 86 ก หน้า 26 - 44 (ลงวันที่ 8 กันยายน 2558)
6. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 (พ.ศ. 2558). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 132 ตอนที่ 14 ก หน้า 22 - 41 (ลงวันที่ 2 มีนาคม 2558)
7. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 (พ.ศ. 2535). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 15 หน้า 1 - 22 (ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2535)
8. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพในประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 (มติคณะรัฐมนตรี 17 สิงหาคม 2559). กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข; 2559.
9. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564. กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม; 2558.
10. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 - 2593. กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม; 2558.
11. สำนักงานกฤษฎีกา. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) (สรุปย่อ). กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา; 2559.
12. สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค. กฎมณเฑาะว์ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (2005). กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข; 2550.
13. สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค. สุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) [อินเทอร์เน็ต]; 2555 [เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2559]. เข้าถึงได้จาก: http://beid.ddc.moph.go.th/media/media_detail.php?id=26
14. Global Health Security Agenda. Global Health Security Agenda [Internet]; 2016 [cited 2016 Mar 7]. Available from: <https://www.ghsagenda.org/about>

15. United Nations Office for Disaster Risk Reduction. Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015 - 2030. Geneva: United Nations; 2015.
16. World Health Organization. Framework for a Public Health Emergency Operations Centre. Geneva: WHO Document Production Services; 2015.
17. World Health Organization. Joint external evaluation tool: International Health Regulations (2005). Geneva: WHO Document Production Services; 2016.
18. World Health Organization. The draft Asia Pacific Strategy for Emerging Diseases and Public Health Emergencies (APSED III); In press 2016.
19. World Health Organization, Regional Office for South-East Asia. Regional Strategy on Prevention and Containment of Antimicrobial Resistance 2010 - 2015. New Delhi: World Health Organization, Regional Office for South - East Asia; 2010.
20. World Organization for Animal Health (OIE). OIE International Animal Health Code [Internet]; [cited 2016 Mar 25]. Available from: <http://www.oie.int/international-standard-setting/overview/>

คำสั่งคณะกรรมการ/คณะทำงาน

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๑๙๕ / ๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

ด้วยสภาวะปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยได้ประสบปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ร้ายแรงต่างๆ ที่ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมและสามารถดำเนินการป้องกันควบคุม และแก้ไขสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองนายกรัฐมนตรี ที่กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุข	ประธานกรรมการ
๑.๒	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
๑.๓	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
๑.๔	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ
๑.๕	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	รองประธานกรรมการ
๑.๖	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	รองประธานกรรมการ
๑.๗	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๘	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๙	ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๑.๑๐	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๑	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๑๒	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๑๓	ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๑.๑๔	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑.๑๕	ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๑.๑๖	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ

๑.๑๗	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑.๑๘	ปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๑.๑๙	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๒๐	ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑.๒๑	ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑.๒๒	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑.๒๓	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๒๔	ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๒๕	ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑.๒๖	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๒๗	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๑.๒๘	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๒๙	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๓๐	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑.๓๑	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑.๓๒	อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๑.๓๓	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๑.๓๔	ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑.๓๕	เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๓๖	เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๓๗	ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	กรรมการ
๑.๓๘	ผู้อำนวยการกองทุนสนับสนุนการวิจัย	กรรมการ
๑.๓๙	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	กรรมการ
๑.๔๐	ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑.๔๑	ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑.๔๒	ประธานสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๑.๔๓	นายกสภากายภาพบำบัด	กรรมการ
๑.๔๔	นายกสภากายภาพบำบัดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๑.๔๕	นายกแพทยสภา	กรรมการ
๑.๔๖	นายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชน	กรรมการ
๑.๔๗	ศาสตราจารย์เกียรติคุณประเสริฐ ทองเจริญ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
๑.๔๘	ศาสตราจารย์ประเสริฐ เอื้อวรากุล สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	กรรมการ

๑.๔๙ ศาสตราจารย์ธีระวัฒน์ เหมะจุฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๑.๕๐ ศาสตราจารย์ยง ภู่วรวรรณ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๑.๕๑ ศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
๑.๕๒ นายศุภมิตร ชุณหะวัณ กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑.๕๓ อธิบดีกรมควบคุมโรค	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๕๔ อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๕๕ อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๕๖ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติ ในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และกำกับดูแลให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งกำหนดมาตรการช่วยเหลือผู้เดือดร้อนและผู้ที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒ จัดทำและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ แห่งชาติ ตลอดจนการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำกับและติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์

๒.๓ อำนวยการจัดระบบการประสานงาน และสนับสนุนกลไกการเตรียมความพร้อม รวมทั้งการกำกับติดตามผลการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคล เพื่อช่วยปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

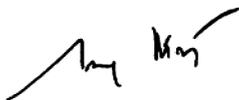
๒.๕ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

สำเนาถูกต้อง

ลงชื่อ ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

(นางวิรงรอง แก้วสมบุรณ์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๙ กันยายน ๒๕๕๗

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ
ที่ ๕๔ / ๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ เพื่อกำหนดนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	รองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๔	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๕	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๖	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๗	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๘	รองปลัดกระทรวงกลาโหมที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๙	รองปลัดกระทรวงการคลังที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๐	รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๑	รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๒	รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๓	รองปลัดกระทรวงคมนาคมที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๔	รองปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ

๑.๑๕	รองปลัดกระทรวงพลังงานที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๖	รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๗	รองปลัดกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๘	รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๙	รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรมที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๐	รองปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๑	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๓	รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๔	รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๕	รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๖	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๑.๒๗	รองอธิบดีกรมการปกครองที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๘	รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๒๙	รองผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๓๐	รองเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๓๑	รองปลัดกรุงเทพมหานครที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๓๒	นายกสัตวแพทยสภา	อนุกรรมการ
๑.๓๓	นายกสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๑.๓๔	ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๓๕	ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๓๖	ประธานสมาคมธนาคารไทย	อนุกรรมการ
๑.๓๗	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๓๘	ผู้อำนวยการสำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๓๙	อธิบดีกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๔๐	อธิบดีกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๔๑	อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๔๒	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๔๓	ผู้อำนวยการสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๔๔	ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๑.๔๕	ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๑.๔๖	ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๑.๔๗	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ประสานการขับเคลื่อน เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒ ประสานการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๒.๓ กำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการแม่บทโดยให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๒.๔ ประสานการจัดหางบประมาณและทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของทุกหน่วยงาน

๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อมอบหมายให้ดำเนินการตามที่คณะอนุกรรมการกำหนดเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามความจำเป็น

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ลงชื่อ)

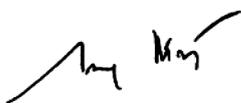
ยงยุทธ ยุทธวงศ์

(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางวิรงรอง แก้วสมบุญ)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

๙ กันยายน ๒๕๕๙

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
ที่ ๒ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน
และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) จะสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงสาธารณสุขจึงเห็นควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ต่อเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติ รวมทั้งจัดทำและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตลอดจนการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมควบคุมโรค (นายโอภาส การย์กวินพงศ์)	ประธาน
๑.๒	รองอธิบดีกรมปศุสัตว์	รองประธาน
๑.๓	รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	รองประธาน
๑.๔	รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	รองประธาน
๑.๕	ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	คณะทำงาน
๑.๖	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	คณะทำงาน
๑.๗	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	คณะทำงาน
๑.๘	ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	คณะทำงาน
๑.๙	ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะทำงาน
๑.๑๐	ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	คณะทำงาน
๑.๑๑	ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	คณะทำงาน
๑.๑๒	ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	คณะทำงาน
๑.๑๓	ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะทำงาน
๑.๑๔	ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะทำงาน

๑.๑๕	ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑.๑๖	ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	คณะทำงาน
๑.๑๗	ผู้แทนกรมการปกครอง	คณะทำงาน
๑.๑๘	ผู้แทนกรมการแพทย์	คณะทำงาน
๑.๑๙	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
๑.๒๐	ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๒๑	ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	คณะทำงาน
๑.๒๒	ผู้แทนกรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๑.๒๓	ผู้แทนศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะทำงาน
๑.๒๔	ผู้แทนกองนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะทำงาน
๑.๒๕	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	คณะทำงาน
๑.๒๖	ผู้แทนกรมอนามัย	คณะทำงาน
๑.๒๗	ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑.๒๘	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	คณะทำงาน
๑.๒๙	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	คณะทำงาน
๑.๓๐	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	คณะทำงาน
๑.๓๑	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	คณะทำงาน
๑.๓๒	ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	คณะทำงาน
๑.๓๓	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	คณะทำงาน
๑.๓๔	ผู้แทนสำนักงานผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย	คณะทำงาน
๑.๓๕	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑.๓๖	ผู้แทนสัตวแพทยสภา	คณะทำงาน
๑.๓๗	ผู้แทนสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑.๓๘	ผู้แทนสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	คณะทำงาน
๑.๓๙	ผู้แทนสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	คณะทำงาน
๑.๔๐	ผู้แทนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	คณะทำงาน
๑.๔๑	ผู้แทนสำนักบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะทำงาน
๑.๔๒	ผู้แทนสำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะทำงาน
๑.๔๓	ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๔๔	ผู้แทนที่ปรึกษากรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๔๕	ผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๔๖	ผู้แทนสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน

๑.๔๗	ผู้แทนสถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๔๘	ผู้แทนกองแผนงาน กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๔๙	ผู้อำนวยการสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่	คณะทำงานและ เลขานุการ
๑.๕๐	ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์	คณะทำงานและ เลขานุการร่วม
๑.๕๑	ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงานและ เลขานุการร่วม
๑.๕๒	ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะทำงานและ เลขานุการร่วม
๑.๕๓	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะทำงานและ เลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

- ๒.๑ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนปฏิบัติการแม่บท ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
- ๒.๒ ประสาน สนับสนุน ให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๓ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
- ๒.๔ ประสานงาน จัดหางบประมาณ และทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน
- ๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

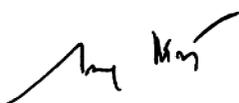
(ลงชื่อ) โสภณ เมฆธน

(นายโสภณ เมฆธน)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

สำเนาถูกต้อง

(นางwirong แก้วสมบูรณ์)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
ที่ ๑๑ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน
และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพิ่มเติม

อนุสนธิคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ที่ ๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) นั้น

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพิ่มเติม ดังนี้

ข้อ ๑ คณะทำงานเพิ่มเติม

๑.๑ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	คณะทำงาน
๑.๒ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน
๑.๓ ผู้แทนกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข	คณะทำงาน
๑.๔ ผู้แทนสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	คณะทำงาน

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒ อำนวยหน้าที่ให้เป็นไปตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ที่ ๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

สำเนาถูกต้อง

(นางวิรงรอง แก้วสมบุรณ์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๘ มิถุนายน ๒๕๕๙

(ลงชื่อ) โสภณ เมฆธน
(นายโสภณ เมฆธน)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ที่ นร ๐๕๐๕/๔๖๒๙๑

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

อ้างถึง หนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๔๓๖.๓/๔๖๒๓ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ไปเพื่อดำเนินการ รวม ๒ ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงบประมาณ และสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ว่า

๑. เห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ และให้กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป รวมทั้งให้รับความเห็นของกระทรวงคมนาคม และกระทรวงศึกษาธิการไปพิจารณาประกอบการดำเนินการด้วย สำหรับงบประมาณในการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

๒. เมื่อแผนยุทธศาสตร์ชาติประกาศใช้แล้ว ให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘ (จุลกาลป์), ๔๔๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

รายงานผู้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)

หน่วยงานส่วนกลาง

กระทรวงสาธารณสุข

● กรมควบคุมโรค

1. นายแพทย์ศุภมิตร	ชุนห์สุทธิวัฒน์	ที่ปรึกษากรมควบคุมโรค
2. นายแพทย์ภาสกร	อัครเสวี	ที่ปรึกษากรมควบคุมโรค และโครงการ P&R
3. นายแพทย์สมชาย	พีระปภรณ์	ที่ปรึกษาสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่
4. แพทย์หญิงจุไร	วงศ์สวัสดิ์	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
5. นายแพทย์อนุพงศ์	สุจริยากุล	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค

สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่

1. แพทย์หญิงวรยา	เหลืออ่อน
2. นางวิจรรอง	แก้วสมบุญ
3. นางนพรัตน์	มงคลกลาง
4. นางอัญชดี	สิทธิชัยรัตน์
5. นางสุธิดา	วรโชติธนน
6. นางมนัญญา	ประเสริฐสุข
7. นางสาวกัญญาพร	พร้อมเพรียงชัย
8. นางสาวขวัญเนตร	มีเงิน
9. สัตวแพทย์หญิงสุธิดา	ม่วงน้อยเจริญ
10. นางคัตติณางค์	ศรีพัฒนนะพิพัฒน์
11. นางสาวรุจิรา	หมื่นทอง
12. นางสาวกษมา	นับถือดี
13. นายวรวัตต์	ชาญวิรัตน์
14. นางสาวปาริย์	อักษรนิตย์
15. นางสาวอัมภาพันธ์	ชัดเรือน
16. นางสาวพาริณี	สุกใส
17. นางสาวพรนภา	มักกะสัน
18. นางสาวพัทยา	สร้อยอุดม
19. นางสาวนริศรา	อ้วนดวงดี
20. นางสาวหัสยา	ไชยสิทธิ์

21. นายตฤณันท์	ถูกจิตร
22. นางสาวฐานิตา	สมศรี
23. นางจิรวรรณ	ใจบุรี
24. นายรัฐพล	ผาดโผน
25. นางสาวณัฐยา	หมอยาดี

สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

1. นายแพทย์วิชาญ	ปาวัน
2. ดร.พาหุรัตน์	คงเมือง ทัยสุวรรณ

สำนักระบาดวิทยา

1. นายแพทย์ฐิติพงษ์	ยิ่งยง
2. นางสาวสุทธนันท์	สุทธชนะ
3. นางสาวบวรวรรณ	ดิเรกโกศ

ศูนย์ความร่วมมือไทย - สหรัฐ (TUC)

1. ดร.ปราบดา	ประภาศิริ
2. นางสาวจรัสดาว	บุญธิ
3. นางสาวสมฤทัย	ณ น่าน

สำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลง

1. นายจิระพัฒน์	เกตุดแก้ว
2. นายจิรวรรณ	ประมวลเจริญกิจ
3. นายภูเมศวร์	วงษ์คำ

สถาบันบำราศนราดูร

1. แพทย์หญิงจรรยา	แสงสัจจา
2. นางประนอม	นพคุณ
3. นางศิริรัตน์	ลีกานนท์สกุล
4. นางสมถวิล	อัมพรอารีกุล
5. นางสาวอัมพวา	คุณยศยิ่ง
6. นางสาววลัยพร	วิสิฐนนทชัย
7. นางสาวณัฐฐนิชา	วังศรีรัง
8. นางสาวสุนนมาลย์	อุทัยมกุล

กองแผนงาน

1. นายชาญคุณินทร์	ธีระสูตร
2. ดร.กัญญารัช	วงศ์ภูคา
3. นางสาววิภาวี	ดีหมื่นไวย์
4. นางสาวอภิญา	หอมอินจันทร์

สำนักโรคติดต่อทั่วไป

1. นายแพทย์พรชนก รัตน์ดิลก ณ ภูเก็ต
2. นายปรีชาพล ปึ้งผลพุด
3. นางสาววิมวิการ์ ศักดิ์ชัยนานนท์
4. นางสาวศิริวัลย์ มณีศรีเดช
5. นายชาติระวีไชย จันทรพร้อม
6. นางรัตนา ธีระวัฒน์

● กรมการแพทย์

1. แพทย์หญิงนฤมล สวรรค์ปัญญาเลิศ
2. นางกฤติกา อิงคสุวรรณกุล
3. นางสาวจุฑามาศ กรุณามิตร

● กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

1. นางสุรัชษา พรหมทอง

● กรมอนามัย

1. นายสมพงษ์ ชัยโสมานนท์
2. นายเจริญ หาญปัญญากิจ
3. นางสาวอินทิรา สุภาเพ็ชร
4. นางสาวลดาพรรณ ช่างศรี
5. นางสาวศศิพร ตัชชนานุสรณ์

● กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

1. นางสาวนันทวรรณ เมฆา
2. นางสาวนภวรรณ เจนใจ
3. นางสาวธนภร ชัยจิต
4. นางสาวสุทาร์ตน์ บุญโยประการ

สำนักกำกับพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

1. นางขวัญฤดี ลิ้มทองเจริญ

● สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

1. ดร.นิธิมา สุ่มประดิษฐ์

● สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน

1. นายแพทย์อนุรักษ์ อมรเพชรสถาพร
2. นางพรทิพย์ บุญนาค
3. นายสุขเกษม หลาวทอง
4. นางสาวปาริฉัตร หมื่นจี้

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

1. ดร.วิไลลักษณ์ เรืองรัตนตรัย
2. นางฉัตรภัทร คูหา
3. นางอัญชลี คติอนุรักษ์
4. นางสาวน้ำทิพย์ สอนพิมพ์

สำนักบริหารการสาธารณสุข

1. ดร.พวงผกา มะเสนา
2. นางกฤติกา เจ็ดโหม
3. นางสาวไอลดา สำลวน

สำนักพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

1. นางสาวอังคณา สมน์สทิวชัย

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

1. นางนวนันท์ อินทร์ักษ์
2. นายอานนท์ ม่วงงาม
3. นางสาวอรุณี เป้าประจักษ์

สำนักงานผู้แทนองค์การอนามัยโลก ประจำประเทศไทย

1. DR.Richard Brown

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

1. นายจักรรินทร์ สีมา

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

1. นางสาวพรพิศ ศิลขวุธท์
2. นางสาวธนภร ชัยจิต

สำนักงานสนับสนุนกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ

1. นายฉัตรดนัย พลพัทธ์

กรุงเทพมหานคร

• สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

1. แพทย์หญิงไพลิน ผู้พัฒน์
2. นางสาวเกษสุดา ศรีจักร์

• สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

1. นางกิตติยา ศรีเลิศฟ้า
2. นางสาวสุพิชากรรณ์ ธนานุวงศ์

• สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร

1. จำสืบทำรวจตรีหญิงน้ำอ้อย ประดับเพชร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1. นายเผ่าพัชร รพีธรรมานนท์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหาร

1. ดร.อลงกต พลวัฒน์

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

1. นายแพทย์ประเสริฐ เอื้อวรากุล
2. นางรุ่งทิพย์ ควันเทียน
3. นางสาวแก้วกาญจน์ มโนสุตประสิทธิ์
4. นางจิตติวรรณ เกิดสมบุญ
5. นางสาวมนต์ตา ธรรมศรัทธา

สัตวแพทย์สภา

1. รศ.น.สพ.ดร.สนธยา เตียวศิริทรัพย์

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1. ผศ.น.สพ.ดร.วิฑูรย์ วิริยะรัตน์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ผศ.น.สพ.ดร.เฉลิมเกียรติ แสงทองพินิจ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

● กรมปศุสัตว์

1. สัตวแพทย์หญิงวิรงรอง หนู่นสุวรรณ
2. นายสัตวแพทย์การุณ ชนะชัย
3. นายสัตวแพทย์วัชรพงษ์ สูดดี
4. นายสัตวแพทย์กิติภัทท์ สุธิต
5. นายสัตวแพทย์ศศิ เจริญพจน์
6. นายสัตวแพทย์เขมพรพรช บุญโญ
7. สัตวแพทย์หญิงปริญญา สาครเจริญ
8. นายไพโรจน์ จิวบุญสร้าง
9. สัตวแพทย์หญิงดวงดาว รักษากุล
10. สัตวแพทย์หญิงชฎานี เจนพานิชย์
11. นายสัตวแพทย์ธีระยุทธ สุทธิจักร
12. สัตวแพทย์หญิงสุนทรี วีรกิจพานิช
13. เกษัชกรหญิงพอใจ รัตนปนัดดา
14. สัตวแพทย์หญิงนันทพร วันดี
15. นายสัตวแพทย์บัณฑิต นวลศรีฉาย
16. สัตวแพทย์หญิงมณฑิรา ชินอรุณชัย
17. นายสัตวแพทย์ถนอม น้อยหอม
18. สัตวแพทย์หญิงณัฐกานต์ คุรุพันธ์

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

● กรมควบคุมมลพิษ

1. นางสาวนันทิภา เกิดชื่น
2. นางสินีนานฎ ปรีชามาตย์

● กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

1. นางเดือนใจ นุชดำรงค์
2. นางสาวบุษบง กาญจนสาขา
3. นายประทีป โรจนดิลก
4. สัตวแพทย์หญิงสรยา ศิริเพชร
5. นายสัตวแพทย์วินแสนท์ โตอนันต์
6. นายสัตวแพทย์ภัทรพงศ์ สอนอ้อย
7. สัตวแพทย์หญิงเมธิรา เลิศหิรัญวงศ์
8. นางสาวกิริณา นรเดชานนท์

กระทรวงการต่างประเทศ

1. นายอภิรัตน์ สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง
2. นางสาวสุดาสิริ เตชานนท์
3. นางสาวมนัสวีร์ มั่นสกุล

กระทรวงมหาดไทย

● กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

1. นางสาวสาวิตรี คล้ำจินดา
2. นางบุญทริก หิรัญบุรณะ

● กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. ร้อยตรีพงษ์ศธร ศิริสาคร
2. นายพรพิสุทธิ์ บุญศิริ
3. นายวรัตน์ สุระวดี
4. นายวีรฉัตร จงจิตต์ตั้งจง
5. นางสาววิลาวัลย์ บุญสุข
6. นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ศุภเอน
7. นางสาวนันทรี ทองประสาน
8. นางสาวสุนิษา จันทรณ์
9. นางสาวปรางค์เนตร เฟื่องฟู่ง
10. นางสาวกฤตชญา รุยปริง
11. นางสาวสิริกัญญา ไกรกลีน
12. นายกรกฎ วัชรกุลปรีชาชาติ
13. นายศิริติ สังกา
14. นายจิรัณธมิน พุฒิธรอนันท์
15. นางสาวประภาพร แซ่มชื่น

- **กรมการปกครอง**

1. นายวิมล อินคล้าย

- **สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย**

1. นางสาวธัญญชล พิชิต

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1. นางอรุณี พงษ์กำเนิด

กระทรวงแรงงาน

1. นางกิตติมา วิญญูวิจิตร
2. นางสาวสุทธกานต์ บุญสูตร
3. นายนาวิน ธाराแสง

กระทรวงกลาโหม

1. นาวาอากาศเอกพัทธยา เวียงจันทร์

กระทรวงการคลัง

1. นางสาวศุภนันท์ ชุ่มใจ
2. นางสาวพยอม ทองสุริยาพงศ์
3. นางสาวเบญจวรรณ เร่งสมบุญ

กระทรวงอุตสาหกรรม

1. นายณัฐพล ณัฐสมบุญ
2. นายธรรมบุญ เกตุแก้ว
3. นางสาวณัฐกุล จิ๋วไธ

กระทรวงวัฒนธรรม

1. นางสาวสุภาพร เสียงประเสริฐ
2. นางสาวภคภรณ์ อมรัตน์

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

1. นางสาวปิยะดา สุดกังวล
2. นายปรการ พันธุ์เสนา
3. นายธนากร ไพรวรรณ

กระทรวงยุติธรรม

1. นายวรวิทย์ การสุวรรณ

กระทรวงศึกษาธิการ

1. นายวุฒจักร พันธุ์สมบัติ

สำนักนายกรัฐมนตรี

- **กรมประชาสัมพันธ์**

1. นางสาวชลธิศสา องอาจ
2. นายคุรุชน พีชมงคล

สำนักงบประมาณ

1. นายสุรเชษฐ์	ณ กาฬสินธุ์
2. พ.จ.อ.วิชัย	ตีรชาติ

นักวิชาการอิสระ

1. นายชูศักดิ์	ประสิทธิ์สุข

หน่วยงานส่วนภูมิภาค

ระดับเขต

● สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 - 12/สำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตเมือง

1. นายสิริชัย	กำแพงคำ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่
2. นางเปรมมิกา	ปลาสุวรรณ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่
3. ดร.นารถดดา	ขันธิกุล	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่
4. นางเพชรรัตน์	อ่วมแจง	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 พิษณุโลก
5. นางสาวรยา	สิริววมงคล	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 นครสวรรค์
6. แพทย์หญิงปทุมมาลัย	ศิลาพร	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 สระบุรี
7. นายกวี	โพธิ์เงิน	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 ราชบุรี
8. นางวัลภา	ศรีสุภาพ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี
9. นางมนตยา	อุ๋นเทียมไสม	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี
10. นายเชิดพงษ์	มงคลสินธุ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น
11. นางประวีณา	สังฆาพงษ์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น
12. นางสาวปานแก้ว	รัตนศิลป์กัลชาญ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 อุตรธานี
13. นางกาญจนา	ยังขาว	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 นครราชสีมา
14. นางนันทนา	แต่ประเสริฐ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 นครราชสีมา
15. นายกนกศักดิ์	รักษาสัตย์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 อุบลราชธานี
16. นางปรุจจิต	หมายดี	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 นครศรีธรรมราช
17. นายพงษ์ไพเราะ	ผ่องเรียงณัฐกุล	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 นครศรีธรรมราช
18. นางสาวพิตรรา	ยูโซะ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 นครศรีธรรมราช
19. นายปรีชา	หนูฟอง	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา
20. นางกัญญารัตน์	จารุติลกกุล	สถาบันป้องกันควบคุมโรคในเขตเมือง
21. นางศิริมา	ธนานันท์	สถาบันป้องกันควบคุมโรคในเขตเมือง

● สำนักงานปศุสัตว์เขต

1. นายสุรียา	ผาแสง	สำนักงานปศุสัตว์เขต 1 ปทุมธานี
2. นายมาโนชญ์	บุญรอด	สำนักงานปศุสัตว์เขต 4 ขอนแก่น
3. นายพัทธยศ	พลสงคราม	สำนักงานปศุสัตว์เขต 4 ขอนแก่น
4. นายสัตวแพทย์ณัฐวิทย์	อิมมาก	สำนักงานปศุสัตว์เขต 5 เชียงใหม่
5. นายดำรงศักดิ์	ทาทอง	สำนักงานปศุสัตว์เขต 6 พิษณุโลก
6. นายปรังนี่	ชูรัตน์	สำนักงานปศุสัตว์เขต 7 นครปฐม
7. นายกิตติศักดิ์	ชัยสวัสดิ์	สำนักงานปศุสัตว์เขต 9 สงขลา

● **สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์**

1. นายประภาส	วนาประดิษฐ์	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 สระบุรี
2. นางกนกวรรณ	ตรุยานนท์	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 3 (บ้านโป่ง) ราชบุรี
3. นายชูศักดิ์	คงอินทร์	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 4 สุราษฎร์ธานี
4. นายวรรณชนก	สุวรรณกร	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 7 นครราชสีมา
5. นายพนม	พงษ์สุวรรณ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 8 อุตรธานี
6. นางสาววิษราภรณ์	พานูมา	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 8 อุตรธานี
7. นางสาวบงกชมาศ	พิมพ์สิน	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 อุบลราชธานี
8. นางสาวนันทิตา	รักษาชาติ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 11 พิษณุโลก
9. นางสาววิชุดา	วิชัยดิษฐ์	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 11 พิษณุโลก
10. นายชนมภูมิ	จอมทัน	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 ลำปาง
11. นายจิระ	นิยมธรรม	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย
12. ว่าที่ร้อยตรีวีระศักดิ์	ว่องทรง	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าแม่ฮ่องสอน

● **ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต**

1. นางขวัญใจ	ต้องกระโทก	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 1 ปทุมธานี
2. นางมาละณี	จินดารักษ์	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 3 ปราจีนบุรี
3. นายกฤษกร	นิธิเรวดีพร	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 4 ประจวบคีรีขันธ์
4. นางศุภิศรา	อภิรยานนท์	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 5 นครราชสีมา
5. นางวรัญญา	อยู่ร่วมพฤษัย	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 6 ขอนแก่น
6. นางศศสรัญ	ขำทิพย์	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 7 สกลนคร
7. นายวันชัย	นามผา	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 7 สกลนคร
8. นายกิตติศักดิ์	เอี่ยมระหงษ์	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 9 พิษณุโลก
9. นายไกรเมศร์	ศิริอมรลักษณ์	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 10 ลำปาง
10. นางโสภิต	ยิ่งคำเน็ง	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 11 สุราษฎร์ธานี
11. นายอนันต์	ยิ่งคำเน็ง	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 11 สุราษฎร์ธานี
12. นายธนิต	ชูชาติพงษ์	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 12 สงขลา
13. นางสาวภักดิฉรา	พรหมดี	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 13 อุบลราชธานี
14. นางวราภรณ์	วิริยปิยะ	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 14 อุตรธานี
15. นางสาวเสาวนีย์	แสงจันทร์	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 15 เชียงราย
16. ว่าที่ร้อยตรีตระกูล	ไพธรรม	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 18 ภูเก็ต

● **สำนักประชาสัมพันธ์เขต**

1. นางมยุรี	สงวนนาม	สำนักประชาสัมพันธ์เขต 2 อุบลราชธานี
2. นางเหมือนใจ	วงศ์ใหญ่	สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 เชียงใหม่
3. นางศิริรัตน์	อ่อนดี	สำนักประชาสัมพันธ์เขต 4 พิษณุโลก
4. นางสาวรจนา	ระจินดา	สำนักประชาสัมพันธ์เขต 8 กาญจนบุรี

● ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

1. นางนวรรตน์	รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น
2. นางทรงศนี	มาศจำรัส	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี
3. นางพัทธนันท์	ธนพัฒสิริยกุล	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี

● ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์แพทย์

1. นางศุภลักษณ์	ลี้มเลิศวาที	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์แพทย์ภาคใต้ นครศรีธรรมราช
2. นายประสพพร	ทองนุ่น	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์แพทย์ภาคใต้ตอนล่าง สงขลา

ระดับจังหวัด

● สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

1. นายศุภกร	จุกาจันทร์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
2. นางสาวทรงศนีพร	ใหม่สมบุญ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
3. นางสาวธัญญธร	แสงอิม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
4. นางจุฑามาศ	โกมลศิริสุข	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี
5. นางสาวพลอยไพลิน	โพธิ์บุญ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง
6. ว่าที่ร้อยตรีระศักดิ์	ทองสิทธิ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี
7. นางชลธิชา	สิริกัญจนชัยกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี
8. นางดาวิณา	ข้างทอง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
9. นางประภา	ชุ่มกมล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี
10. นางอนุสรฯ	พรวิทย์วรกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
11. นางสาวसानิตย์	พ่วงทรัพย์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี
12. นายอุดม	สุดใจ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี
13. นายกิตติคุณ	บัวศรีพันธุ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี
14. นายนภัทร	อยู่ดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ
15. นางอารมณ	สุวรรณประดิษฐ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม
16. นายสุพจน์	กังใจ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา
17. นางวัชรี	ทองอ่อน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี
18. นายสมนึก	เกษโกวิท	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด
19. นางอัญชลี	มงกุฎทอง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี
20. นายดาวรุ่ง	ลำราญผล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว
21. นายสมเกียรติ	ทองเล็ก	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว
22. นายสิริปรัชญ์	ศิรณัชรกานต์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม
23. นางเพียงพิศ	สวัสดิ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี
24. นางสาวทิพย์วรรณ	ศรีสาย	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
25. นางพึงพิศ	วรรณสอน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย
26. นายกิตติพงษ์	ดีสม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน
27. นายสุทัศน์	มหาวรรณศรี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา
28. นางสาวทิพวรรณ	อาสุระ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

29. นายพงศกร	มากมี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์
30. นายกิติพงศ์	กลิ่นแมน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์
31. นายศิววงศ์	เกิดลาภ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์
32. นางนงลักษณ์	เกษม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่
33. นายอดิศักดิ์	มงคล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน
34. นายมงคล	วงศ์สุวรรณ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง
35. นางกาญจนา	เลิศวุฒิ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน
36. นายสุรสิทธิ์	ธนปารวงศ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน
37. นางอมรรัตน์	จันทร์สุข	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
38. นายวัชรินทร์	วิรมย์เจียม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก
39. นายกำพล	บัวผัน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย
40. นายประสิทธิ์	ปัญญาวัฒน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์
41. สุจริน	กุลแกลง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์
42. นางสาวสุมาลี	ง่อนชัย	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
43. นางสาวสมพิศ	เดชสม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
44. นางบุญสวย	ชัยสถิตกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ
45. นางชัมย์พร	โอสวาช	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ
46. นางยุภาพร	ราชวงศ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา
47. นายวรรณ	สิงห์คำ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม
48. นายสุรียา	รัตนปริญญา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์
49. นายณัฐพล	จำปาสาร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์
50. นายสุรเชษฐ์	ดวงตาผา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
51. นางสาวอมร	ทองรักษ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู
52. นางวัชรวิ	ภาณุวงศ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู
53. นางวลีรัตน์	อภัยบัณฑิตกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี
54. นายเสริมสุข	แก้วเคน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร
55. นางสาวโสภิตา	เหมาะสมาย	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์
56. นางสุจิตรา	บุษปฤกษ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย
57. นายฉวีชัย	เหลื่องศิริ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย
58. นางสาวยุวดี	วานิชขัง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด
59. นางสาวอังษณา	ยศปัญญา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย
60. นางศศิธร	เจริญประเสริฐ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ
61. นายกฤษฏ์	โพธิ์ศรี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม
62. นางพันธ์ฉวี	สุขสมบัติ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร
63. นายรัชชัย	ใจคง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร
64. นายถนอม	นามวงศ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร
65. นางสุดีใจ	จตุรบัณฑิต	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา

66. นายนิวัช	เทพสง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง
67. นางสาวปภาดา	รุจิวงศกร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต
68. นายสามารถ	เดี่ยวสกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง
69. นางสุดี	จารุพันธ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
70. นายอิฏฐผล	เอี้ยววงษ์เจริญ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
71. นายสาโรช	ธีระกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช
72. นางสาวสถาพร	สินเจริญกิจ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส
73. นางราตรี	ใจเย็น	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส
74. นายสุรัตน์	อารง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
75. นางคณิสสร	นาคน้อย	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี
76. นางสนนธ์พร	ศิริ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา

● **สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัด**

1. นางสาวชญญภรณ์	พงศ์ชัยศรีกุล	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี
2. นายสมชาย	เศรษฐกาวิน	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดจันทบุรี
3. นางสาววีรนุช	แก่นวงษ์	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. นายสาโรช	จันทร์ลาด	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
5. นายชาติชาย	ยิ้มเครือ	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดเพชรบุรี
6. นายมนัสกิจ	พลศรี	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ
7. นางสาวนฤภร	ฤทธิรงค์	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดสมุทรสงคราม
8. นายเอกรัฐ	พูนศรี	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดสระบุรี
9. นางสาวณัฐนันท์	ประเสริฐ	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดระยอง
10. นางสาวทัศนีย์	เวชพันธุ์	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดสระแก้ว
11. นายกุลวัฒน์	กรการดี	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดตราด
12. นายกันตภณ	ปภากรเกตุรัตน์	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดชัยนาท
13. นายสุเมษ	เมธศาสตร์	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดนครปฐม
14. นางสาวกรองกาญจน์	สีขาวขำ	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดราชบุรี
15. นางสาวณัฐมา	สาททอง	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
16. นางสาวปาริชาติ	เมืองเอก	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดอุดรธานี
17. นายจรัส	แข่งวา	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดตาก
18. นายอนันต์	สิงห์ตะ	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดสุโขทัย
19. นายทองศักดิ์	ทองจันทร์	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดเพชรบูรณ์
20. นายราชัน	มณีธร	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน
21. นายสุทธิพงศ์	เชื้อโสภณ	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดลำปาง
22. นายรัชพล	ลิมพรหม	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดอุดรธานี
23. นางสาวธีราภรณ์	เมฆอรุณ	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี
24. นายธรรมกุล	ธรรมเนียม	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดบึงกาฬ
25. นายวิเชษฐ	ยาทองไชย	สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดสกลนคร

26. นางสาวทัศนาศ	พูนสิรินาวิน	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดสุรินทร์
27. นายกล้าหาญ	สีทองท้วม	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดหนองคาย
28. นายปัญญา	แววดี	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดร้อยเอ็ด
29. นายจิรศักดิ์	พรมนิล	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดเลย
30. นายทองพล	ทีอุปมา	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดศรีสะเกษ
31. นางสาวนฤทัย	รุ่งเรือง	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดนครพนม
32. นายรัชภูมิ	เขี้ยวสนาม	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดนครราชสีมา
33. นางพรรณวดี	เพชรประยูร	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดขอนแก่น
34. นายชุมพล	นาครินทร์	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดชัยภูมิ
35. นางสาวศุภกิติดา	ภิเศก	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดมหาสารคาม
36. นายเจษฎา	ศรีพินดอน	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดมุกดาหาร
37. นายประเสริฐ	วงศ์นาค	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดยโสธร
38. นายเอกชัย	บุรณกิจ	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดหนองบัวลำภู
39. นายศิริพงษ์	พลศิริ	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดนครศรีธรรมราช
40. นายกฤษณ์	วีระวงศ์	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดนครราชสีมา
41. นายเอกจิตต์	เกษธิมา	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดยะลา
42. นายวงศ์พัทธ์	จันไชยยศ	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดภูเก็ต
43. นายจุลชาติ	จุลเพชร	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดกระบี่
44. นางสาวฉัตติมา	จันทนพันธ์	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดกระบี่
45. นายสุรจิต	วิษณุวรรณ	สำนักงานปลัดตำรวจจังหวัดตรัง

● **สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด**

1. นางสาววีณา	อิมสอาด	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระบุรี
2. นายวิชาญ	จ้อยสีดา	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสิงห์บุรี
3. นางสาวนุชนาฏ	พิสิฐพิพัฒนา	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี
4. นางสาววรรธน์	แก้วกัณฑ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
5. นายเรวัต	ผ่องสุวรรณ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี
6. นางสาวพัชรรส	สงวนศักดิ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนนทบุรี
7. นางบังอร	สังข์ศิลป์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปทุมธานี
8. นางสาวเพ็ญพวงค์	อู่พยัคฆ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลพบุรี
9. นางศรินันท์	มณีโชติ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครนายก
10. นางสาววราภรณ์	แคล้วปรบักษ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม
11. นางสาวตรีทิพย์	ศรีเพชรพันธ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม
12. นายศิริ	ศิริสูงเนิน	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปราจีนบุรี
13. นายสุนา	คนบุญ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปราจีนบุรี
14. นายชลัษ	จิรมติ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดระยอง
15. นางสาวทิพย์สุดา	ภูมิพาณิชย์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

16. นางสาววรรณิภา	สุขสถิตย์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา
17. นางสาวรัตนา	บุปผาพวง	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชลบุรี
18. นายเอกภาพ	จันทร์เพ็ญ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุพรรณบุรี
19. นายวินัย	อาร์สมิ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอ่างทอง
20. นายบุญส่ง	ศรีบุญชัย	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจันทบุรี
21. นางสาวอมรรัตน์	ดวงศรี	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
22. นางสุกัญญา	สิงห์ทอง	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ
23. พันอากาศเอกมานิตย์	ลำลีพันธ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสงคราม
24. นายกฤษณะ	ไพโรจน์กุล	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพิจิตร
25. นางกุลรัตน์	ถวายเป็นสุข	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุทัยธานี
26. นายศิริ	สุนทรวงษ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุทัยธานี
27. นายเจริญพร	เชื้อแดง	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุทัยธานี
28. นายธีรศักดิ์	ทรัพย์ศิริ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์
29. นายพยุงค์ศักดิ์	นิยมพงษ์วิวัฒน์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำปาง
30. นายชาญวิรินทร์	แปงคำ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำพูน
31. นางกัญญาภรณ์	กันอัศวะ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำพูน
32. นายโชติวิวัฒน์	สุดสังข์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย
33. นางอัญชลี	ปริญญาชาจร	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่
34. นายสมชัย	ตาละภาณุจวัฒน์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย
35. นายกัมพล	ชัดเป็ง	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา
36. นายอนุชิต	ยาเจริญ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา
37. นายธนทร	ศรีนาค	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอำนาจเจริญ
38. นายสมพงษ์	เข็มเล็ก	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดบึงกาฬ
39. นายวัฒน์กานต์	ลากสาร	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม
40. นายสุเทพ	รินถวิล	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครราชสีมา
41. นางสาวปัญญภรณ์	ฆารเจริญ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาฬสินธุ์
42. นายธีรยุทธ์	จันทร์ดิษฐ์วงษ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น
43. นายธวัช	ถาวงษ์กลาง	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น
44. นายสุริยา	ศรีสม	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิ
45. นายสุนันท์	เนื่องมัจฉา	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมหาสารคาม
46. นายพิรมย์	เทพคำราม	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร
47. นายอุทิศ	เจือสุข	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดยโสธร
48. นายปรีดี	ทุมมาลา	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย
49. นายประสิทธิ์	บุญเสนอ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดศรีสะเกษ
50. นายไชยบดีนทร์	สิทธิลีลาภรณ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสกลนคร
51. นางปนัดดา	ภูเจริญศิลป์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุรินทร์

52. นายธรณิศ	เทพแพงตา	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองคาย
53. นายวิวัฒน์	ไครอามาตย์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรธานี
54. นายเอกชัย	บุรณกิจ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองบัวลำภู
55. นายสิทธิผล	เสงี่ยม	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุบลราชธานี
56. นายพงษ์ศักดิ์	พูลประกอบ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช
57. นางสาวชฎาภรณ์	ราชแก้ว	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี
58. นายสันฐาน	ใจเอื้อ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี
59. นางกุลธารินทร์	โรจนสุรสีห์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพังงา
60. นายสมภูมิภักดิ์	ศรีพะเนิน	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพัทลุง
61. นายอุทิศ	ผ่องสุข	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพัทลุง
62. นายอดิศร	สวัสดิ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดภูเก็ต
63. นายจักรพงษ์	มนัสพิทักษ์ชัย	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดภูเก็ต
64. นายอภิรักษ์	บัวทองจันทร์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกระบี่
65. นายโสภณ	นาคกล่อม	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชุมพร
66. นายประดับ	จันทรมาส	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตรัง
67. นางสาวสุนันทา	พาสกล	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสตูล
68. นายธนวัฒน์	ปิ่นทอง	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา

● **สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด**

1. นายมาโนช	โอสถเจริญ	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดระยอง
2. นางสาววรารัตน์	โชคสิทธิพันธ์	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสระแก้ว
3. นางสาวทิพย์วรรณ	เทศบุตร	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอ่างทอง
4. นางสาวปาริชาติ	กุลรักษา	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี
5. นายอนันต์ศักดิ์	บุญเครือพันธ์	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสิงห์บุรี
6. นางสาวจิตติรัตน์	ศรีธีระวิโรจน์	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี
7. นางสาวณัชชา	ทองสุขงาม	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุดรดิตถ์
8. นางสาวกฤษณา	จันทร์จินดา	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุทัยธานี
9. นางสาววาสนา	ไขแก้ว	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน
10. นายภาณุวัชร	คนเขียว	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดมหาสารคาม
11. นางรุจณีย์	ผ่านลำแดง	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดร้อยเอ็ด
12. นายสุวิทย์	สงคราม	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสกลนคร
13. นายประเสริฐ	เอี่ยมสนิทอมร	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น
14. นายบุญถม	มาตย์แสง	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดระนอง
15. นางสาวกนกพิชญ์	วิจิตรพันธ์	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสตูล
16. นายธนา	ประภัสสร	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา
17. นายวิบูลย์	สุมาลี	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
18. นางสาวกฤษฎาพร	ฐิธรรมโม	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดยะลา

● **องค์การบริหารส่วนจังหวัด**

1. นางรัชณี	บางหลวง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
2. นางเรวดี	โตศักดิ์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก
3. นางสาวขวัญใจ	พรหมศรี	องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
4. นายกิติวัฒน์	กันทานันท์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
5. นายธีศักดิ์	จันทร์เนตร	องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
6. นางสาวอภิรดี	โชนิรัตน์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
7. นางสาวณัฐพร	สุขพอดี้	องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
8. นางสาวณัฐฐา	อินทร์สว่าง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
9. นางจารีรัตน์	บุญประดิษฐ์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
10. นายสมบัติ	เที่ยงเห็น	องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
11. นายวิษณุ	วิทยวราวัฒน์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
12. นายชาญณรงค์	แดงกันจัน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
13. นางอังคณา	บาลไทสงค์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร
14. นายมานพ	มีชัย	องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
15. นายนคร	กรมแสง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
16. นายศิริวัฒน์	ศิริอมรพรรณ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
17. นางสาวกุลดา	เปรมจิตร์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
18. นางบุญนิศา	ช่วยนุ้ย	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
19. นางอาทิตย์ยา	เจริญพานิช	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
20. นางสาวกฤตพร	ดีสมุทร	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร
21. นางอรรธยา	อารีกุล	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
22. นายผณี	วิวรรณ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
23. นางจรรยา	ช้างแก้ว	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส
24. นางศุภานัน	อาชารักษ์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
25. นางสาวดารารพร	แก้วสุวรรณ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา

● **สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด**

1. นายวินัย	วิชัยวงศ์	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์
2. นายนิพัฒน์	พรเรืองวงศ์	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น
3. นายปณชัย	ดาวะธนานนท์	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น
4. นางเพียววี	แสนภา	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
5. นายวงศ์	คล้ายเงิน	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู
6. นายภูพิศร์	ลีนาวงศ์	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร
7. นางสาวพัชรพรรณ	บุญมา	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์
8. นายพงษ์เทพ	พิพิธกุล	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย
9. นางสาวกীরติ	สุทธิ	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเลย
10. นางสาวปภาดา	เวชจันทร์	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชุมพร
11. นางสาวปภิสรา	วงศ์วุฒิรัตน์กุล	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส
12. นายเรืองเดช	จิตต์รัตน์	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี
13. นายโชคดี	ราชรักษ์	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดระนอง

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผล การดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข						
ประเทศไทยมีระบบเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข สามารถบริหารจัดการและประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัย ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558	1. ร้อยละของจังหวัดที่มีระบบการเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
	2. ร้อยละของจังหวัดที่มีการฝึกซ้อมเตรียมความพร้อมสำหรับภัยพิบัติฉุกเฉินด้านสาธารณสุข	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี				

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผล การดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว						

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
<p>1. ประเทศไทยมีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health)</p> <p>2. ประเทศไทยมีระบบการเลี้ยง และระบบสุขภาพสัตว์ สัตว์ป่า ให้ปลอดโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน โรคติดต่อที่สำคัญ ฯลฯ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>3. ประเทศไทยมีระบบการเตรียมความพร้อมด้านการควบคุมโรคติดต่อ ในโรงพยาบาล และสวนสัตว์ และมีระบบความมั่นคงทางชีวภาพ</p> <p>4. ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ</p>	<p>1. จังหวัดมีระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษา และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการทั้งภาคสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ</p>	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	มากกว่าร้อยละ 80
	<p>2. จังหวัดมีระบบเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่ สามารถตรวจพบโรคติดต่ออุบัติใหม่ และสามารถควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดต่ออุบัติใหม่ในประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะต้นของการระบาด</p>	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	มากกว่าร้อยละ 80
	<p>3. ร้อยละของห้องปฏิบัติการทุกระดับสามารถตรวจเชื้อสาเหตุของโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด *ห้องปฏิบัติการด้านคน (Human)</p>	ร้อยละ 10*	ร้อยละ 15 *	ร้อยละ 20*	ร้อยละ 25*	ร้อยละ 30*

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผล การดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
	4. จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (สัตว์ปีก, สุกร, โค, แพะ-แกะ) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์ มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี (ในปี 2559 มีฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม ดังนี้ สัตว์ปีก 8,219 ฟาร์ม, สุกร 2,810 ฟาร์ม, โค 3,604 ฟาร์ม, แพะ-แกะ 230 ฟาร์ม)	จำนวนฟาร์มที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานฟาร์มเพิ่ม ขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 5	จำนวนฟาร์มที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานฟาร์มเพิ่ม ขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 5	จำนวนฟาร์มที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานฟาร์มเพิ่ม ขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 5	จำนวนฟาร์มที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานฟาร์มเพิ่ม ขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 5	จำนวนฟาร์มที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานฟาร์มเพิ่ม ขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 5
	5. ร้อยละของสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าที่ขึ้นทะเบียนกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด	ร้อยละ 40	ร้อยละ 60	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
	6. จำนวนแนวทางการปฏิบัติด้านการควบคุมโรคติดต่อ การดูแลคน สัตว์ และสัตว์ป่าอย่างเหมาะสมและความมั่นคงทางชีวภาพ ที่จัดทำขึ้นและนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	1 เรื่อง ต่อปี				

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผล การดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
	7. จำนวนครั้งของการทบทวน /เสนอปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่อ อุบัติใหม่ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ปัจจุบัน	1 ครั้ง ต่อปี				

ยุทธศาสตร์ ที่ 3 การพัฒนาระบบการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
1. ประเทศไทยมีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริม ภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ และความเชื่อมั่นของนานาชาติ โดยเน้นการสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์ที่โปร่งใส ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และทันสมัย	1. ร้อยละของจังหวัดที่มีระบบ โครงสร้าง และกลไกการสื่อสาร ความเสี่ยง และ ประชาสัมพันธ์เรื่อง โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มี ประสิทธิภาพ (ปัจจุบัน ยังไม่มีจังหวัดใดที่มี ระบบ)	ร้อยละ 20	ร้อยละ 40	ร้อยละ 60	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
2. บุคลากร และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และลดความตื่นตระหนก รวมถึงมีพฤติกรรมสุขภาพ ที่ถูกต้อง ในการป้องกันและ ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยการให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และทันสมัย	2. ร้อยละของเครือข่าย สื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์ ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผล การดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
	3. ร้อยละของประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85
ยุทธศาสตร์ ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ						
ประเทศไทยมีความร่วมมือ ระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค และระดับโลก เพื่อส่งเสริมบทบาท ความเป็นผู้นำของประเทศไทยในด้าน ต่างๆ โดยเฉพาะด้านการแลกเปลี่ยน ข้อมูล ความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการตรวจจับและการควบคุมโรค ที่อาจแพร่ข้ามประเทศ	1. จำนวนกิจกรรมที่ ประเทศไทยมีบทบาท ในกรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ โรคติดต่อระหว่างคน สัตว์ และสัตว์ป่า ใน ระดับภูมิภาค และ ระดับโลก ***ความร่วมมือเดิมมี กิจกรรมเพิ่ม	1 กิจกรรม	1 กิจกรรม	1 กิจกรรม	2 กิจกรรม	2 กิจกรรม
	2. จำนวนกิจกรรม ความร่วมมือระหว่าง ประเทศทั้งกับประเทศ เพื่อนบ้าน ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ในด้านต่างๆ รวมทั้ง ระบบในการแลกเปลี่ยน ข้อมูลและการแจ้งเตือน และระบบการดูแล และส่งต่อผู้ป่วยและ ผู้สงสัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ ***ข้อตกลง สัญญาใหม่	1 กิจกรรม	1 กิจกรรม	1 กิจกรรม	2 กิจกรรม	2 กิจกรรม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผล การดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่						

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก	ค่าเป้าหมาย				
		2560	2561	2562	2563	2564
ภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ	1. อัตราการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี				

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนา						
1. ประเทศไทยมีการจัดการความรู้โรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	1. จำนวนกิจกรรมการจัดการความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ	1 ครั้ง ต่อปี				
2. ประเทศไทยมีแผนที่งานวิจัย (Research Map) แผนที่นำทางด้านงานวิจัยและพัฒนา (Research Roadmap) และผลงานวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่	2. จำนวนผลงานวิจัยและพัฒนาด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1 เรื่อง ต่อปี				

แผนยุทธศาสตร์

เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ

(พ.ศ. 2560 - 2564)